

Svensk utgåva

Meddelanden och upplysningar

femtiosjunde årgången

19 augusti 2014

Innehållsförteckning

I Resolutioner, rekommendationer och yttranden

RESOLUTIONER

Regionkommittén

107:e plenarsessionen den 25–26 juni 2014

2014/C 271/01	Resolution från Regionkommittén — Regionkommitténs 20-årsjubileum — Utökad inflytande för de lokala och regionala myndigheterna i EU	1
2014/C 271/02	Resolution från Regionkommittén — ”Regionkommitténs förslag inför EU:s nya mandatperiod”.	6

YTTRANDEN

Regionkommittén

107:e plenarsessionen den 25–26 juni 2014

2014/C 271/03	Regionkommitténs yttrande – För en heltäckande strategi för EU:s städer.	11
2014/C 271/04	Yttrande från Regionkommittén – Paketet för rörlighet i städer.	18
2014/C 271/05	Yttrande från Regionkommittén – Det sjunde allmänna miljöhandlingsprogrammet: fokus på hållbara städer.	25
2014/C 271/06	Yttrande från Regionkommittén – Den framtida EU-politiken på området för rättsliga och inrikes frågor	30
2014/C 271/07	Yttrande från Regionkommittén – EU:s strategi mot hemlöshet	36
2014/C 271/08	Utkast till yttrande från Regionkommittén – EU:s strategi för området kring Adriatiska havet och Joniska havet (EUSAIR)	40

2014/C 271/09	Yttrande från Regionkommittén – Flernivåstyre för att främja EU:s strategi för biologisk mångfald fram till 2020 och genomföra Aichi-målen	45
2014/C 271/10	Yttrande från Regionkommittén – Genomförandet av EU:s budget	53
2014/C 271/11	Yttrande från Regionkommittén – Förslaget till EU:s budget för 2015	58
2014/C 271/12	Yttrande från Regionkommittén – Hyogo-ramen för åtgärder efter 2015: riskhantering för att skapa motståndskraft.	61
2014/C 271/13	Yttrande från Regionkommittén – Genetiska resurser inom jordbruket – från bevarande till hållbart nyttjande	66

III Förberedande akter

REGIONKOMMITTÉN

107:e plenarsessionen den 25–26 juni 2014

2014/C 271/14	Yttrande från Regionkommittén – Arbetstagares rörlighet och en förstärkning av Eures	70
2014/C 271/15	Utkast till yttrande från Regionkommittén – Strukturella reformer av EU:s banker och insyn i skuggbankverksamheten	87

I

(Resolutioner, rekommendationer och yttranden)

RESOLUTIONER

REGIONKOMMITTÉN

107:E PLENARSESSIONEN DEN 25–26 JUNI 2014

Resolution från Regionkommittén**Regionkommitténs 20-årsjubileum****Utökat inflytande för de lokala och regionala myndigheterna i EU**

(2014/C 271/01)

BAKGRUND

- Fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt har gett Regionkommittén nya befogenheter och ansvarsområden i EU:s politiska system.
- I sin uppdragsbeskrivning definieras Regionkommittén som en politisk församling för regionala och lokala företrädare med en både demokratisk och territoriell representation i EU:s beslutsprocess.
- Regionkommittén undertecknade den 5 februari 2014 ett samarbetsavtal med Europaparlamentet som ger uttryck för en gemensam önskan om att stärka EU:s demokratiska legitimitet.
- Protokollet om samarbete mellan Europeiska kommissionen och Regionkommittén, som undertecknades den 16 februari 2012, utgör ett stöd för genomförandet av det årliga arbetsprogrammet och lagstiftningsprogrammet.
- Regionkommittén spelar sedan 20 år tillbaka en unik roll när det gäller att främja Europeiska unionen och respekten för subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna samt när det gäller att värna om målen om ekonomisk, social och territoriell sammanhållning.
- Genom sin rådgivande roll har Regionkommittén ett växande inflytande på utformningen av EU:s lagstiftning. ReK spelar en politisk roll i EU:s lagstiftningsprocess: Dess främsta uppdrag är att säkerställa att de lokala och regionala myndigheternas sakkunskap om genomförandet och tillämpningen av EU-lagstiftningen beaktas i lagstiftningsprocessen.
- I anslutning till sitt 20-årsjubileum vill Regionkommittén anlägga ett framåtblickande perspektiv på sin politiska och institutionella roll och dela med sig av sin framtidsvision när det gäller den europeiska integrationen.
- Regionkommittén föreslår i detta syfte en färdplan med tre strategiska mål för att återlansera ett dynamiskt EU.

1. Stärka EU-medborgarnas stöd och förtroende för unionen

1.1 Mot bakgrund av resultaten av EU-valet är det nödvändigt att stärka förtroendet mellan EU och medborgarna samt se till att EU:s verksamhet bättre återspeglar de frågor som står i centrum för medborgarna och tillför ett verkligt mervärde.

1.2 Den strategiska roll som ReK spelar som de lokala och regionala myndigheternas språkrör är en förutsättning för att EU-projektet – också ett "regionernas Europa" – ska lyckas. ReK företräder den styresnivå som ligger närmast medborgarna och utgör ett viktigt mellanled som förmedlare av dess intressen. Kommittén möjliggör därigenom att dessa intressen återspeglas i EU:s beslutsprocess.

1.3 Med hänsyn till de rättsligt fastställda befogenheterna på EU-nivå och i medlemsstaterna anser kommittén att det är EU-institutionernas, medlemsstaternas och de lokala och regionala myndigheternas ansvar att stärka EU-lagstiftningens ändamålsenlighet genom att fastställa förfaranden som i högre grad är öppna för insyn, minska de administrativa bördorna och inrätta mekanismer som gör det möjligt att analysera vilka konsekvenser åtgärderna får för medborgarna i deras vardag.

1.4 Med hänvisning till Eurobarometerundersökningarna vill Regionkommittén understryka medborgarnas förtroende för de lokalt och regionalt folkvalda och deras förväntningar om att i högre grad få delta i EU:s beslutsprocess. Vi anser därför att det är viktigt att stärka kommitténs ställning som politisk församling genom att, såväl på EU-nivå som på nationell, regional och lokal nivå, lyfta fram ledamöternas lokalt och regionalt förankrade EU-mandat.

1.5 Regionkommittén kommer att befästa sin demokratiska legitimitet och politiska identitet som den EU-institution som är EU:s ledamotsförsamling för regionala och lokala företrädare. Kommittén har för avsikt att öka såväl sin synlighet utåt som det politiska genomslaget av sina yttranden och ståndpunkter. Kommittén förbinder sig också att stärka sina politiska aktiviteter i samarbete med de politiska partierna och grupperna på samtliga nivåer.

1.6 Regionkommittén har även för avsikt att fullt ut utnyttja sin territoriella förankring för att öka sitt inflytande i beslutsprocessen och därigenom lyfta fram bidragen från både sina nationella delegationer och från nätverken av sakkunniga i syfte att fylla sin uppgift.

1.7 Vi vill uppmana medlemsstaterna att vid utnämningen av ledamöter säkerställa en politisk representativitet som återspeglar resultaten av de lokala och regionala valen och respekterar principen om jämställdhet och lika möjligheter, och vi vill framhålla att det är viktigt att påskynda utnämningsförfarandena.

1.8 Regionkommittén strävar efter att främja jämställdheten mellan kvinnor och män i alla delar av sin verksamhet för att säkerställa unionens demokratiska legitimitet.

1.9 EU behöver ett verkligt flernivåstyre som säkerställer ett effektivt samarbete mellan städerna, regionerna och medlemsstaterna. EU bör fokusera på områden där det behövs åtgärder och avstå från att införa nya bestämmelser på områden som kan hanteras bättre på nationell, regional eller lokal nivå.

Regionkommittén bidrar till att ge en konkret bild av EU

1.10 Regionkommittén har för avsikt att fullt ut stödja sina ledamöter i deras roll som EU-ambassadörer i regionerna, städerna och kommunerna och vice versa samt när det gäller att stärka deras kontakter med EU:s medborgare.

1.11 Det är därför viktigt att det vid Europaparlamentets och Europeiska kommissionens informations- och representationskontor i medlemsstaterna inrättas mekanismer för att bistå Regionkommitténs ledamöter, och man bör främja deras samverkan med parlamentsledamöterna i respektive valkretsar. Regionkommittén är beredd att hjälpa till med att organisera decentraliserade informationskampanjer om EU:s prioriterade åtgärder och om lagstiftningens konsekvenser på lokal och regional nivå, med beaktande av de officiella språk som används i områdena.

1.12 Regionkommittén har för avsikt att i högre grad stödja sina ledamöter inom deras lokala och regionala myndigheter, bland annat när det gäller att organisera debatter med medborgarna samt vid specialsessioner i kommun- och regionfullmäktige ägnade åt aktuella EU-frågor och i förekommande fall förslag inom ramen för det europeiska medborgarinitiativet.

1.13 Vi vill lyfta fram vår politiska verksamhet, som utgör en plattform för dialog om EU:s territoriella dimension, och som även omfattar de toppmöten för regioner och städer som ger tillfälle att diskutera EU:s framtid och de lokala och regionala myndigheternas utveckling på längre sikt.

1.14 Vi har för avsikt att stärka vår interinstitutionella kommunikationsstrategi och efterlyser en omarbetning av EU:s kommunikationsstrategi, och vi förordar ett nytt sätt att kommunicera med allmänheten på ett klart och begripligt språk. Vidare vill vi understryka den centrala roll som de lokala och regionala medierna och de sociala nätverken spelar, i syfte att ändra uppfattningen om EU och främja dess politik och konkreta resultat.

2. Fullfölja en EU-integration grundad på en förnyad gemenskapsmetod som fullt ut beaktar ett delat ansvar mellan de olika styresnivåerna

Regionkommittén vill främja ett nytt funktionssätt inom EU

2.1 Flernivåstyrelsen är en grundläggande princip, och på denna bör en förnyad gemenskapsmetod för att fullfölja den europeiska integrationen byggas.

2.2 Vi kommer att verka för att principerna om flernivåstyrelsen bekräfts via den stadga för flernivåstyrelsen i EU som kommittén antog i april 2014.

2.3 Uppförandekoden för genomförande av partnerskapsprincipen bör få utvidgad räckvidd, något som redan uppnåtts när det gäller lagstiftningen om sammanhållningspolitiken, så att den kan användas även på andra EU-politikområden.

Regionkommittén värnar om de lokala och regionala myndigheternas rättigheter och befogenheter

2.4 Regionkommittén beklagar krisens direkta effekter på de lokala och regionala myndigheternas autonomi och handlingskapacitet. Vi kommer därför att använda Europarådets kommunalkongress landsrapporter för att följa med i decentraliserings- och regionaliseringsprocessens utveckling i EU.

2.5 Vi kommer också att övervaka att de lokala och regionala myndigheternas befogenheter respekteras inom ramen för samordningsmekanismerna på EU-nivå. Det är mycket angeläget att lokala och regionala myndigheter förfogar över ekonomiska resurser som står i proportion

2.6 Den lokala och regionala dimensionen bör i högre grad beaktas inom ramen för EU:s utvidgningsstrategi, grannskapspolitik och utvecklingspolitik.

Regionkommittén främjar subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna och ett flernivåstyrelse

2.7 Subsidiaritetsprincipen är en grundläggande demokratisk princip och en viktig faktor för att höja kvaliteten på EU-lagstiftningen och ge EU ett ökat mervärde samt för att minska de administrativa bördorna. Vi vill också understryka betydelsen av att fästa större värde vid respekten för proportionalitetsprincipen. Dessutom vill vi fästa uppmärksamhet på det arbete som ReK bedriver via sin övervakningsstrategi och sina lokala och regionala samråd för att säkerställa att dessa principer respekteras.

2.8 Partnerskapsprincipen är sammanlänkad med ett flernivåstyrelse.

2.9 Regionkommittén kommer att ta sitt ansvar i debatten om översynen av EU:s befogenheter. Den bör ge EU:s verksamhet ett större mervärde och får inte inskränkas till en diskussion om "mer eller mindre EU".

2.10 Vi kommer att se till att genomslaget av våra yttranden bekräfts genom att aktivera samrådet på lokal och regional nivå och genom överläggningarna bland annat med regioner med lagstiftningsbefogenheter och med de sammanslutningar som företräder lokala och regionala myndigheter.

2.11 Regionkommittén har för avsikt att engagera sig kraftigt under hela lagstiftningscykeln för att vid behov kunna utnyttja sin rätt att väcka talan inför EU-domstolen.

2.12 Kommittén kommer att inleda ett mer strukturerat samarbete med Europaparlamentet, de nationella parlamenten och när så är lämpligt de parlamentariska församlingar som representerar den lokala och regionala dimensionen på nationell nivå samt i förekommande fall med regionala parlament. Vi kommer också att stödja systemet med tidig varning från de lokala och regionala myndigheterna.

Regionkommittén bidrar till bedömningen av territoriella konsekvenser av EU:s lagstiftning

2.13 Regionkommittén välkomnar de framsteg som innebär att kommittén på ett mycket tidigt stadium kan delta i utarbetandet av lagstiftningen. Kommittén kommer att fästa särskild uppmärksamhet vid bedömningen av konsekvenserna på lokal och regional nivå och utvecklingen av territoriella indikatorer. Vi vill därför upprepa att det finns behov av att säkerställa de lokala och regionala myndigheternas medverkan i de mekanismer för institutionellt samarbete som syftar till en bättre lagstiftning.

2.14 Regionkommittén kommer att i allt högre grad utveckla sin kapacitet på området och sträva efter att öka sin expertkunskap till stöd för sin rådgivande funktion genom att involvera både de lokala och regionala myndigheternas och deras europeiska sammanslutningars sakkunskap i samrådsförandet i anslutning till kommitténs yttranden, territoriella konsekvensbedömningar samt när det gäller respekten för subsidiariteten och proportionaliteten.

2.15 Vi anser att de lokala och regionala myndigheterna bör delta i Refitprogrammet (Regulatory Fitness and Performance) i syfte att förbättra kvaliteten i lagstiftningen och se till att den i högre grad accepteras av medborgarna.

3. Befästa de lokala och regionala myndigheternas institutionella representation i beslutsprocessen

3.1 Regionkommittén hävdar sin legitimitet, sin särart och sin kompletterande funktion i EU:s institutionella struktur och har för avsikt att försvara sitt politiska oberoende och sin funktionella autonomi genom att befästa sin roll som politisk institution, till stöd för sin rådgivande funktion, och genom att mer effektivt följa upp sina yttranden och stärka kontakten och samarbetet med Europaparlamentet, Europeiska kommissionen och rådet.

3.2 Kommittén kommer att koncentrera sig på sitt huvuduppdrag. Genom att fokusera uppmärksamheten och resurserna på Europeiska unionens lagstiftningsprocess kommer ReK:s politiska roll som rådgivande organ att stärkas, och det kommer även att berättiga eventuella andra befogenheter som ReK i framtiden kan komma att begära att få.

3.3 Kommitténs framtidsstrategi ska byggas steg för steg, på kort sikt genom att ta tillvara alla Lissabonfördragets möjligheter och på längre sikt inom ramen för en omarbetning av fördragen.

Lissabonfördraget har stärkt kommitténs funktioner som aktör i utformningen av politiken

3.4 Samrådet bör i enlighet med principen om lojalt samarbete förbinda de institutioner som rådfrågar kommittén att respektera kommitténs institutionella befogenheter, och ett samråd undantar dem inte från deras skyldighet att ange varför kommitténs viktigaste rekommendationer inte har följts.

3.5 Kommittén ser positivt på att den i allt högre grad rådfrågas av Europaparlamentet. Som en positiv effekt av det politiska samarbete som etablerats genom samarbetsavtalet ser vi fram emot ett ömsesidigt system där föredragandena kan delta i respektive utskotts arbete.

3.6 Gentemot EU-lagstiftaren vill vi understryka att det är nödvändigt att stärka det kvalitativa och kvantitativa samarbetet med Europaparlamentet och rådet. Kommittén vill i högre grad påverka lagstiftningsförslagen och stärka föredragandenas deltagande i hela lagstiftningsprocessen i syfte att följa upp förslagen till ändringar av de lagstiftningsförslag som kommittén yttrar sig om.

3.7 Kommittén begär att få observatörsstatus i förhandlingarna vid trepartsmöten på de områden som är föremål för obligatorisk rådfrågning.

3.8 Det bör anordnas interparlamentariska sammanträden där ReK:s ledamöter, Europaparlamentets ledamöter och ledamöter av regionala parlament kan diskutera aktuella EU-frågor och konsekvenserna av EU:s lagstiftning.

3.9 Regionkommittén har för avsikt att delta mer aktivt i utarbetandet och genomförandet av de punkter på ordförandeskapens program som är relevanta för de lokala och regionala myndigheterna, och vi kommer att kommunicera bättre med rådet som helhet, och i synnerhet de regionala ministrar som ingår i rådet.

3.10 Vi efterlyser deltagande av företrädare för lokala och regionala myndigheter, och där det är relevant även företrädare för regioner med lagstiftande befogenheter, i kommissionens och rådets arbetsgrupper på områden där politiken är av stort territoriellt intresse.

3.11 Regionkommittén välkomnar de förbindelser som etablerats med rådets ordförandeskap. De bör struktureras i syfte att befästa mervärdet av det lokala och regionala samrådet, bland annat inom ramen för förberedelserna inför Europeiska rådets möten.

3.12 Utvecklingen av samarbetet med Europeiska kommissionen är mycket positiv, särskilt med avseende på samrådet i ett tidigt skede av lagstiftningen. Vi efterlyser dock åter att man i samband med diskussionen om aktuella frågor inför en praxis som innebär att det systematiskt ställs muntliga och skriftliga frågor till EU:s verkställande organ i anslutning till dess politiska rekommendationer.

3.13 Vi vill framhålla behovet av att på ett så tidigt stadium som möjligt involvera kommittén i EU:s årliga och fleråriga planering så att den kan bidra till att fastställa EU:s strategiska och politiska val. Vi önskar dessutom redan från början delta i förfarandet för utnämning av den kommissionsledamot som ansvarar för regionalpolitiken, och detta med början redan vid nästa mandatperiod 2014–2019.

3.14 Vi förordar en medverkan av de lokala och regionala myndigheterna i mekanismerna för ekonomisk styrning, och anser att det är legitimt att kommittén får delta i den ekonomiska dialogen mellan Europeiska kommissionen och Europaparlamentet samt att man säkerställer att ledamöterna kan delta i Europaparlamentets parlamentsvecka vid sidan av de europeiska och nationella parlamentsledamöterna.

3.15 När fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen införlivas i EU:s rättsliga ram, vill Regionkommittén gärna se att man inför en övergripande klausul som gör det möjligt att rådfråga kommittén på områden med delade befogenheter när det gäller samordningsåtgärder för den ekonomiska politiken och sysselsättningspolitiken samt i fråga om stödjande, samordnande eller kompletterande åtgärder.

3.16 I händelse av en översyn av fördragen med avseende på EU:s institutionella struktur vill vi åter framföra följande begäran:

- att erhålla status som institution,
- att få rätt att inleda ett samtyckesförfarande när det gäller lagstiftningsförslag om den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen.

3.17 Vi föreslår ett tillägg av "Europeiska" till kommitténs nuvarande namn, så att det fullständiga namnet blir "Europeiska regionkommittén".

3.18 Det konvent som ska sammankallas inför översynen av fördragen bör inbegripa företrädare för Regionkommittén i syfte att säkerställa största möjliga demokratiska legitimitet.

3.19 Regionkommittén ger sin ordförande i uppdrag att vidarebefordra denna resolution till Europaparlamentet, rådet och Europeiska kommissionen samt till Europeiska rådets ordförande.

Bryssel den 25 juni 2014

*Regionkommitténs
ordförande*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Resolution från Regionkommittén**”Regionkommitténs förslag inför EU:s nya mandatperiod”**

(2014/C 271/02)

Efter valet till Europaparlamentet och inför Europeiska kommissionens nya mandatperiod framför **REGIONKOMMITTÉN** (ReK) sina förväntningar och förslag inför EU:s nya mandatperiod:

1. EU:s kommuner och regioner är viktiga partner för att stärka förtroendet för EU

1.1 De viktigaste målen under EU:s nya mandatperiod måste vara att **skapa fler och bättre arbetstillfällen**, generera hållbar och territoriellt balanserad tillväxt samt främja våra gemensamma värderingar i syfte att stärka medborgarnas förtroende för det europeiska projektet.

1.2 De lokala och regionala myndigheterna är inte bara en källa till **demokratisk legitimitet** för EU och en hävstång för att främja och förmedla unionens mål på fältet. Genom flernivåstyre ser man till att alla styresnivåer samarbetar vid utövandet av befogenheterna. **Subsidiaritet och flernivåstyre** går hand i hand med ett starkt lokalt och regionalt självstyre.

1.3 De lokala och regionala myndigheterna i EU ansvarar för genomförandet av **två tredjedelar av de offentliga direktinvesteringarna** i EU, men de har drabbats hårt av **den ekonomiska och finansiella krisen**, vilket har lett till en betydande minskning i de offentliga utgifterna (mer än 20 %) under de senaste tre åren och ökade territoriella skillnader. Samtidigt ställs de lokala och regionala myndigheterna ofta inför ökande ekonomiska krav för att hantera hög arbetslöshet och social utestängning.

2. Investeringar i EU:s kommuner och regioner för ökad sysselsättning, tillväxt och hållbarhet

2.1 Regionkommittén föreslår att den halvtidsöversyn/-revidering av den fleråriga budgetramen 2014–2020 som planeras till slutet av 2016 utnyttjas till att utvärdera möjliga ändringar av taken för betalningsbemyndigandena inom den sammanlagda budgeten i den gällande fleråriga budgetramen mot bakgrund av ackumuleringen av utestående betalningskrav och EU:s allt större svårighet att fullgöra sina rättsliga skyldigheter, och att det säkerställs att budgeten anpassas efter hur EU:s strategiska prioriteringar utvecklas.

2.2 Kommissionen uppmanas att föreslå åtgärder för att bidra till att öka absorptionsförmågan på medlemsstatsnivå och att ompröva sin bedömning av möjligheten att undanta **nationell och regional samfinansiering** av EU-stödda investeringar från beräkningarna av budgetunderskott samt att överväga ett mer ambitiöst stöd till EU:s offentliga investeringar på medellång sikt.

2.3 Kommittén efterlyser en förlängning av och utökad omfattning på **Europa 2020-initiativet om projektobligationer** efter och på grundval av resultaten från den oberoende fullständiga utvärdering som förväntas 2015.

2.4 Kommissionen uppmanas att lägga fram ett **meddelande om kvaliteten på de offentliga utgifterna**, där man bl.a. omsätter **OECD:s principer för effektiva offentliga investeringar** i den framtida utformningen av EU:s politik.

2.5 Kommissionen bör lägga fram en grönbok om ökade samordningsvinster mellan budgetarna på EU-nivå, nationell nivå och subnationell nivå för att se till att EU-budgeten används på bästa sätt.

2.6 Kommissionen och Europeiska investeringsbanken uppmanas att intensifiera det praktiska stödet till de lokala och regionala myndigheterna för att öka deras expertis inom **innovativa finansieringsinstrument**.

3. Att stärka EU-politikens territoriella fokus och överbrygga den territoriella klyftan i EU

3.1 Kommissionen, Europaparlamentet och medlemsstaterna uppmanas att lägga till en **territoriell dimension** i EU:s **tillväxt- och sysselsättningsstrategi** i samband med den planerade översynen av denna.

3.2 ReK efterlyser en EU-omfattande strategi och åtgärder för att bevara och främja kulturell, historisk och språklig mångfald i Europa. Kommittén är övertygad om att man på politisk nivå bör ägna mer uppmärksamhet åt det kulturella och historiska arvets potential att skapa hållbar tillväxt och sysselsättning.

3.3 Den subnationella nivån bör göras mer delaktig i den nya samordningen av den ekonomiska och finansiella politiken som ett led i **den europeiska planeringsterminen**.

3.4 Kommissionen uppmanas att utvärdera resultaten av de lokala och regionala myndigheternas deltagande i programplaneringen, genomförandet och den eventuella reviderade programplaneringen av partnerskapsavtalen och de operativa programmen, i enlighet med kraven i förordningarna om EU:s struktur- och investeringsfonder och den europeiska uppförandekoden för partnerskap, samt lägga fram lämpliga rekommendationer om medlemsstaterna inte efterlever dessa bestämmelser.

3.5 EU-institutionerna uppmanas att i större utsträckning beakta den territoriella dimensionen i alla kommande förslag om fördjupning av **Ekonomiska och monetära unionen**. Kommissionen och medlemsstaterna uppmanas att särskilt uppmärksamma regionala och lokala spridningseffekter och deras eventuella effekter på de offentliga finansernas hållbarhet och på den territoriella sammanhållningen, särskilt mot bakgrund av "**konvergens- och konkurrenskraftsinstrument**" och andra större ekonomiska och finanspolitiska reformer i EU.

3.6 **Territoriell konsekvensbedömning** bör bli obligatorisk i samband med kommissionens konsekvensbedömningar.

3.7 Kommissionen uppmanas att lägga fram en **vitbok om territoriell sammanhållning** för att förstärka begreppet ekonomisk, social och territoriell sammanhållning i syfte att ta itu med de växande territoriella skillnaderna i EU och blåsa nytt liv i diskussionerna om mätning av livskvaliteten "**bortom BNP**". Det finns fortfarande stora ekonomiska och sociala skillnader mellan regionerna, och därför är det mycket viktigt att främja politiken för ekonomisk, social och territoriell sammanhållning, med särskild uppmärksamhet riktad mot mindre utvecklade regioner.

3.8 Kommissionen bör främja hållbar utveckling i städer och i stads- och landsbygdsområden genom en **vitbok om integrerad stadsutveckling**.

3.9 Det behövs en **territoriell vision för EU**, och därför efterlyser kommittén en uppdatering av programmet för regional utvecklingsplanering i europeiskt perspektiv.

3.10 Man bör lägga särskild vikt vid utvecklingen av **gränsöverskridande lösningar, mellanregionala nätverk och makroregionala strategier** genom att även utvidga användningen av europeiska grupperingar för territoriellt samarbete som ett instrument för andra EU-politikområden.

3.11 Kommissionen uppmanas att intensifiera sina insatser för att fullborda och bygga ut **TEN-T-stomnätet och stomnätskorridorerna** samt göra de lokala och regionala myndigheterna delaktiga i utarbetandet av arbetsplanerna för korridorerna och stärka deras deltagande i korridorplattformarna.

4. Att förbereda EU för nya politiska utmaningar

Mer stöd till utbildning och kultur

4.1 Kommissionen uppmanas att lägga fram ett förslag om en europeisk samordning av moderniseringen av undervisningsyrkena.

4.2 Kommissionen uppmanas att föreslå kvalitetskriterier för förskoleverksamhet och barnomsorg samt en EU-ram för erkännande av färdigheter och kompetens som förvärvats genom icke-formellt och informellt lärande.

4.3 Kommissionen uppmanas att lägga fram konkreta förslag om hur den digitala kompetensen kan förbättras bland medborgare i alla åldrar.

4.4 ReK förväntar sig att kommissionen erkänner de lokala och regionala myndigheternas roll vid utformningen av den framtida politiken för rättsliga och inrikes frågor. Vi uppmanar kommissionen att vid planeringen av sin verksamhet särskilt beakta den lokala och regionala dimensionen i arbetet med att främja respekten för de grundläggande rättigheterna och utformningen av en övergripande europeisk strategi för migration.

4.5 Kommittén betonar vikten av ungdomsgarantin som en mekanism för att motverka den höga ungdomsarbetslösheten och tillhandahålla möjligheter för unga européer. Därför efterlyser kommittén en ökad finansiering av detta program och ett bättre stöd till lokala och regionala myndigheter för förberedelse, utformning och genomförande av dessa instrument.

4.6 Kultur och kreativitet bör integreras bättre i den reviderade Europa 2020-strategin och dess framtida flaggskeppsinitiativ.

Ny dynamik för integration i EU:s kommuner och regioner

4.7 Kommissionen uppmanas att samarbeta nära med de regionala och lokala myndigheterna i deras insatser för att integrera migranter, vilket är viktigt för att uppnå Europa 2020-strategins mål och möta EU:s demografiska utmaningar.

4.8 De demografiska förändringarna bör erkännas som en prioritering vid utformningen av relevant EU-lagstiftning och vid genomförandet av alla EU-finansieringsprogram för perioden 2014–2020.

4.9 Kommittén efterlyser återigen en EU-strategi mot hemlöshet.

4.10 Kommissionen uppmanas att intensifiera sina insatser för att effektivt samordna och övervaka politiken för romernas integration på nationell, regional och lokal nivå. ReK föreslår ett förstärkt samarbete med Europarådets "europeiska allians av kommuner och regioner för romernas integration".

Att stärka konkurrenskraft och innovation på lokal och regional nivå

4.11 Regionkommittén efterlyser ett initiativ till ett regionalt program om lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat (Refit) som framför allt ska syfta till att minska den administrativa bördan särskilt för små och medelstora företag. De lokala och regionala myndigheternas roll i översynen av småföretagsakten bör stärkas.

4.12 Kommissionen uppmanas att stärka rollen för strategier för smart specialisering i Europa för att ta itu med innovationsklyftan mellan regionerna i EU. Kommittén efterlyser en handlingsplan för "spetsforskningsstegen" med praktiska åtgärder och ständig övervakning när det gäller att koppla samman EU:s forskningsprogram (Horisont 2020) och de europeiska struktur- och investeringsfonderna.

4.13 Kommittén efterlyser åtgärder som syftar till att fullborda den inre marknaden genom att minska bördorna i samband med utövandet av fria och reglerade yrken i medlemsstaterna. ReK förväntar sig också att kommissionen lägger fram alla lagstiftningsförslag som tillkännagavs i handlingsplanen för företagande 2020 under första halvan av den nya mandatperioden i syfte att påskynda genomförandet av handlingsplanen och skapandet av arbetstillfällen på lokal och regional nivå.

4.14 ReK efterlyser en europeisk handlingsplan för innovation i den offentliga sektorn med särskilt fokus på de lokala och regionala förvaltningarna.

4.15 Vitboken "Färdplan för ett gemensamt europeiskt transportområde" från 2011 bör ses över. I detta sammanhang bör man diskutera unionens framtida transportpolitik efter 2020.

Omprövning av EU:s energistrategi på grundval av lokala och regionala lösningar för klimatförändringar och hållbar utveckling

4.16 Kommissionen uppmanas att ägna särskild uppmärksamhet åt de lokala och regionala myndigheternas roll i utarbetandet av en integrerad europeisk energipolitik. **Decentraliserade energilösningar** är nödvändiga för att minska vårt beroende av fossila bränslen, och EU måste därför sörja för lika konkurrensvillkor för mindre energiproducenter.

4.17 Kommissionen uppmanas att lägga fram en **handlingsplan mot energifattigdom** där åtgärder på europeisk, nationell och regional/lokal nivå kombineras.

4.18 EU-institutionerna och medlemsstaterna uppmanas att uttryckligen beakta de lokala och regionala myndigheternas roll i genomförandet av ambitiösa, bindande mål för minskning av koldioxidutsläppen, för andelen förnybar energi och för energieffektivitet och att på detta område vidareutveckla partnerskapsprincipen i analogi med EU:s sammanhållningspolitik. Vi uppmanar dessutom EU-institutionerna och medlemsstaterna att vidga tillämpningsområdet för borgmästaravtalet som ett europeiskt instrument för integration av de lokala och regionala myndigheterna i EU:s klimatförändringspolitik och att anslå adekvata medel för tiden efter 2020.

4.19 Regionkommittén uppmanar kommissionen att i samband med översyn och utarbetande av politiken på luft-, vatten- och bullerområdet arbeta källrelaterat, dvs. bekämpa miljöproblem vid källan. Man bör i sammanhanget beakta de lokala och regionala myndigheternas erfarenheter. Dessa organ ställs ofta inför uppgiften att genomföra lämpliga politiska åtgärder utan att direkt kunna påverka problemens bakomliggande orsak.

Ny dynamik för landsbygdsutvecklings- och jordbrukspolitiken

4.20 Kommissionen uppmanas att föreslå en ordentlig **strategi för hållbar landsbygdsutveckling** som bygger på en integrerad territoriell ansats.

4.21 De skyddsnettsmekanismer som föreskrivs i den reformerade gemensamma jordbrukspolitiken bör kompletteras med andra, mer riktade åtgärder för att **ta itu med marknadsvolatiliteten**.

4.22 Kommittén efterlyser en konsekvensbedömning för att undersöka följderna för jordbrukssektorn av de handelsavtal som för närvarande förhandlas fram.

Fortsättning av EU:s utvidgningspolitik, förstärkt partnerskap med EU:s grannländer och bättre användning av decentraliserat samarbete

4.23 Kommissionen uppmanas att stödja och stärka den roll som de lokala och regionala myndigheterna i utvidgningsländerna spelar i reformen av den offentliga förvaltningen och att i sina årliga lägesrapporter särskilt uppmärksamma läget när det gäller decentralisering.

4.24 EU måste agera beslutsamt till stöd för länderna inom det **östliga partnerskapet** genom att stödja arbetet med att stärka den lokala och regionala demokratin och decentraliseringsprocesserna och genom att uppmuntra användning av programmen för samarbete mellan de regionala och lokala myndigheterna i det östliga partnerskapet och i EU.

4.25 Kommissionen uppmanas att utnyttja det europeiska granskingsinstrumentet som ett verktyg för att öka den sociala och territoriella sammanhållningen i **partnerländerna i Medelhavsområdet** och för att öka samarbetet mellan de lokala och regionala myndigheterna i dessa länder.

4.26 I detta sammanhang uppmanas kommissionen att utvidga **programmet för kommunal förvaltning** till länderna i det södra grannskapet. Man bör utarbeta och genomföra en hållbar migrationspolitik i Medelhavsområdet med deltagande av alla berörda aktörer, särskilt de nationella regeringarna samt de lokala och regionala myndigheterna.

4.27 De lokala och regionala myndigheterna bör göras delaktiga i utvecklingen av **"integrationspartnerskap"** med tredjeländer och i andra förebyggande initiativ för att främja cirkulär migration.

4.28 Kommittén förväntar sig att de lokala och regionala myndigheterna kommer att delta i genomförandet av en territoriell syn på utveckling, bl.a. genom deras stora erfarenhet av **decentraliserat utvecklingssamarbete**. De lokala och regionala myndigheterna bör bidra till **Europaåret för utvecklingssamarbete 2015**, och lokala/regionala utvecklingsstrategier bör stödjas.

4.29 Kommittén föreslår att man fortsätter förhandlingarna om ett **transatlantiskt partnerskap för handel och investeringar** med Förenta staterna, under förutsättning att principerna om öppenhet och demokratiskt deltagande respekteras och att sociala och miljömässiga standarder säkerställs. ReK bör beviljas status av berörd part i denna process.

Bättre kontakt med medborgarna

4.30 Kommissionen uppmanas att lägga fram ett förslag till ändring av akten om val av ledamöter av Europaparlamentet för att stärka erkännandet av Europaparlamentets demokratiska funktion, t.ex. genom att fastställa en EU-omfattande gemensam tröskel för representation i Europaparlamentet, och för att underlätta utnyttjandet av rösträtten genom att föreslå en röstlängd för europeiska röstberättigade.

4.31 Strategin **"Samarbete för kommunikation om Europa"** bör ses över i syfte att stödja den roll som de lokala och regionala myndigheterna spelar när det gäller att ge medborgarna information om EU och dess politik. Kommissionen uppmanas till ett närmare samarbete med ReK för att genomföra en verklig politik för **decentraliserad kommunikation** på regional och lokal nivå, särskilt genom dess representationer i medlemsstaterna.

5. Ett förstärkt partnerskap med EU-institutionerna

5.1 Regionkommittén vill delta i de kommande förhandlingarna om ett nytt **interinstitutionellt avtal om bättre lagstiftning**.

5.2 Kommittén föreslår ett närmare samarbete med **kommissionen** i lagstiftningsprocessens förberedande skede på grundval av samarbetsavtalet i syfte att fastställa strategiska initiativ på längre sikt och främja lösningar för flernivåstyre i EU-politiken.

5.3 **Europaparlamentet** uppmanas att på grundval av samarbetsavtalet med ReK från 2014 stärka samarbetet under lagstiftningsprocessen och under den europeiska planeringsterminen samt vid bedömningen av EU-lagstiftningens territoriella konsekvenser.

5.4 De lokala och regionala myndigheterna och deras sammanslutningar bör behandlas likvärdigt när det gäller de ändringar av skyldigheten att registrera sig i öppenhetsregistret som anges i det interinstitutionella avtalet om öppenhetsregistret.

5.5 **Rådet** bör stärka sitt samarbete med ReK ytterligare inom de områden som är särskilt viktiga för de lokala och regionala myndigheterna.

Bryssel den 26 juni 2014

*Regionkommitténs
ordförande*

Michel LEBRUN

YTTRANDEN

REGIONKOMMITTÉN

107:E PLENARSESSIONEN DEN 25–26 JUNI 2014

Regionkommitténs yttrande – För en heltäckande strategi för EU:s städer

(2014/C 271/03)

Föredragande: Bas VERKERK (NL–ALDE), borgmästare i Delft**Referenser:**

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

Inledning

1. Städerna är viktiga ekonomiska motorer i EU, idealiska centrum för personlig och samhällig utveckling och har stor potential när det gäller miljöeffektivitet. Städernas och stadsområdenas engagemang är viktigt för genomförandet av Europa 2020-strategin och för EU:s ekonomiska, sociala och territoriella utveckling ⁽¹⁾.
2. Städernas viktiga plats i det europeiska samhället utgör bakgrunden till medlemsstaternas och kommissionens initiativ att utarbeta en strategi för EU:s städer. Även i FN-sammanhang erkänns städernas betydelse. Just nu håller FN på att utarbeta sin nya strategi för städerna, som ska antas vid den tredje konferensen om stadsutveckling, Habitat III-konferensen, år 2016. Strategin för EU:s städer kan bidra till denna.
3. EU-fördraget innehåller flera hänvisningar som EU kan återropa som rättslig grund för att, som tillägg till medlemsstaternas primära behörighet när det gäller stadspolitik, stödja den nationella, regionala och lokala stadspolitiken, t. ex. hänvisningarna till ekonomisk, social och territoriell sammanhållning (artikel 3), till lokalt självstyre (artikel 4) och till subsidiaritetsprincipens lokala dimension (artikel 5). För närvarande finns det emellertid ingen heltäckande framtidsinriktad strategi för städer på EU-nivå, trots att Europaparlamentet 2011 efterlyste ett program för städer i Europa ⁽²⁾ och trots den mellanstatliga process som är knuten till Leipzigstadgan och Toledoförklaringen. Eftersom det saknas en övergripande strategi för städer brister det på EU-nivå i samstämmigheten mellan de olika politiska initiativen och stödprogrammen, och de politiska initiativen ger inte alltid de konkreta resultat som önskas.
4. Tidigare erfarenheter visar också att det inte finns någon garanti för att den urbana dimensionen kommer att stå kvar på den europeiska dagordningen ⁽³⁾. Kommissionen offentliggjorde redan 1997 ett meddelande om ett program för städer inom Europeiska unionen ⁽⁴⁾, men trots en lång rad förklaringar och åtgärder har detta program tjugo år senare ännu inte sett dagens ljus. EU måste se till att städerna och stadsområdena utvecklar sin fulla styrka och potential som motorer för ekonomisk tillväxt, sysselsättning och social integration. Det är nu dags för en verklig europeisk strategi för städerna. Med Leipzigstadgan har man lagt en god grund för detta. En europeisk strategi för städer ska innehålla samtliga ekonomiska, sociala och miljömässiga perspektiv på hållbar statsutveckling.

⁽¹⁾ Europeiska kommissionen: Morgondagens städer – Utmaningar, visioner, vägar framåt (oktober 2011).

⁽²⁾ Europaparlamentets resolution av den 23 juni 2011 om programmet för städer i Europa och dess framtid i sammanhållningspolitiken (2010/2158(INI)).

⁽³⁾ Hans Verdonk, "Urban policies in Europe", i: Leo van den Berg, Luis de Carvalho och Jan van der Meer, "Cities as Engines of Sustainable Competitiveness: Looking Back at Two Decades of Urban Policies", Rotterdam, 2014.

⁽⁴⁾ COM(1997) 0197 final.

5. ReK uppmanar kommissionen att i samband med det planerade meddelandet med anledning av det stadsforum som anordnades den 17–18 februari 2014 lägga fram en vitbok om en heltäckande strategi för städerna. Denna vitbok ska göra det möjligt att strukturellt förankra den urbana dimensionen i all relevant EU-politik och EU-lagstiftning i syfte att undvika nuvarande överlappningar och inkonsekvenser. Kommittén kommer själv i anslutning till arbetet på vitboken att fortsätta diskussionen om EU:s strategi för städerna för att ge kommissionen konkreta synpunkter och för att hålla kvar diskussionen om strategin för städerna på den europeiska dagordningen. ReK framhåller att det krävs en hållbar och helhetsinriktad strategi för stadsområden som bygger på idéerna och förslagen i kommitténs övriga yttranden som kompletterar föreliggande yttrande, dvs. de som berör det sjunde miljöhandlingsprogrammets fokus på hållbara städer⁽⁷⁾ och paketet för rörlighet i städer⁽⁶⁾.

6. Med en EU-strategi för städerna tas nämligen vederbörlig hänsyn till städernas roll när det gäller att förverkliga EU:s politiska mål och stärka EU:s internationella konkurrenskraft. När man utarbetar en EU-strategi för städerna får man samtidigt inte glömma växelverkan mellan städerna och landsbygden och den stora inverkan på den allmänna territoriella utvecklingen. Det är därför viktigt att skapa stark samverkan mellan EU-strategin för städerna och Europa 2020-strategins territoriella dimension.

Städernas styrka och deras utmaningar

7. Städerna har genom övergången från tjänstekonomi till kunskapsekonomi och den fortgående digitaliseringen av samhället blivit EU:s ekonomiska pelare och motorer för sysselsättningen. Innovation och nya former av ekonomisk verksamhet finner ofta sitt ursprung i städerna. Städerna är också en grogrund för konst, kultur och kreativitet, som ger städerna och deras invånare deras identitet. Därmed utgör städerna en viktig styrka i konkurrensen mellan EU och övriga delar av världen.

8. I EU bor för närvarande ungefär 68 % av befolkningen i stadsområden⁽⁷⁾. Vid sidan av de två stora världsstäderna Paris och London kännetecknas EU av en unik polycentrisk struktur med stora, medelstora och små städer. Cirka 200 miljoner människor bor i städer med upp till 100 000 invånare, som ofta fyller en viktig regional funktion i fråga om tjänster och infrastruktur samt en förbättrad livskvalitet och territoriell balans. EU:s strategi för städerna får därför inte begränsas till de största städerna i Europa, utan måste också gälla små och medelstora städer och stadsområden. Mot denna bakgrund är det glädjande att EU:s tre kommande ordförandeskapsländer – Italien, Lettland och Luxemburg – kommer att ägna särskild uppmärksamhet åt små och medelstora städer i EU och deras roll i samband med gemensam territoriell utveckling.

9. För invånarna är dagens stad och de kringliggande landsbygdsområdena dock mycket mer än ett administrativt område. Invånarna i städerna och på landsbygden rör sig i stora tätortsområden i ett *daily urban system* på väg till de områden där de arbetar och till funktionella områden (i städerna eller i städernas utkanter). För att underlätta för sina invånare bildar myndigheterna i städerna nätverk med grannkommunerna för att hantera trafik och transporter, stadsplanering, grönområden och ekonomi på en passande nivå. Samarbetet mellan stadsområden och den omgivande landsbygden är avgörande i detta avseende. I detta sammanhang spelar stadsnära områden och landsbygdsområden en viktig roll, eftersom de förser de närliggande städerna med livsmedel, energi, utrymme, rekreation och natur, och dessutom erbjuder skydd mot faror såsom skogsbränder och översvämningar. Dessutom får man inte glömma att dessa stadsområden i vissa fall kan omfatta områden som ligger i mer än en medlemsstat. Särskild uppmärksamhet måste ägnas de specifika problemen i gränsöverskridande stadsområden.

10. Tätorterna eller de funktionella regionerna behöver andra styrformer och en långsiktig strategi för att uppnå god sammanhållning och konkreta resultat, exempelvis integrerade transportsystem⁽⁸⁾. Dessa långsiktiga strategier, som i ett antal medlemsstater redan utarbetas i samarbete mellan de lokala och regionala myndigheterna, utgör grunden för ett integrerat områdesinriktat tillvägagångssätt som säkerställer områdets territoriella sammanhållning och möjliggör konkreta och mätbara resultat. Under perioden 2014–2020 kommer integrerade territoriella investeringar att göra det möjligt att använda resurser från olika prioriterade områden eller program, vilket kommer att ha en stimulerande verkan i flera medlemsstater, stärka sammanhållningen mellan städer och omgivande kommuner som hänger samman genom funktionella band, skapa synergieffekter och möjliggöra en mer ambitiös finansiering av projekt. Detta kommer i slutändan att göra det möjligt att lösa gemensamma problem över de enskilda kommunernas administrativa gränser. Kommissionen beskriver denna utveckling i sin studie "Morgondagens städer" och tillstår att man i sin politik också över gränserna måste ta större hänsyn till funktionella regioner i form av tätorter och storstäder⁽⁹⁾.

⁽⁵⁾ COR-2013-07987.

⁽⁶⁾ COR-2014-00090.

⁽⁷⁾ Eurostat: City Statistics – Urban Audit, Luxemburg 2013.

⁽⁸⁾ CDR2994/2013.

⁽⁹⁾ Europeiska kommissionen: Morgondagens städer – Utmaningar, visioner, vägar framåt (oktober 2011).

11. Genom att fungera på en större nivå som gör det möjligt att teckna lån ("borrowing size") utnyttjar städerna tillsammans fördelarna av att ingå i ett större sammanhang, t.ex. större innovationsförmåga, bättre koppling mellan utbildning och arbetsmarknad och ett mindre ekologiskt fotavtryck, samtidigt som nackdelarna, t.ex. miljöförstöring, dålig tillgänglighet, social utestängning och kriminalitet, begränsas⁽¹⁰⁾. Större är dock inte alltid bättre. Det är därför lika viktigt att se till att lokalsamhällena är aktivt representerade i det kommunala beslutsfattandet, till exempel vid diskussioner om samarbete med grannmyndigheter.

12. Trots detta är samhällsproblemen särskilt tydliga i stadsområden. Många europeiska politiska initiativ påverkar därför – avsiktligt och oavsiktligt – stadspolitiken. I detta sammanhang efterlyser kommittén en mer omfattande översikt över samtliga kommissionsinitiativ med en urban dimension med utgångspunkt i bakgrundsdokumentet till stadsforumet "CITIES – Morgondagens städer: investera i Europa" i februari 2014⁽¹¹⁾.

13. Städerna tar sitt ansvar när det handlar om att dra nytta av de möjligheter som ges och övervinna de hinder som uppstår. De europeiska städerna kan i detta sammanhang lämna ett väsentligt bidrag till genomförandet av Europa 2020-strategin. De samhälleliga utmaningar som strategin fokuserar på utgör också städernas och regionernas politiska dagordning. I detta sammanhang står invånarnas intressen i centrum. Städerna i EU står i dag inför olika utmaningar och problem. I vissa städer minskar invånarantalet på grund av utflyttning och åldrande, vilket leder till problem med servicenivån, medan befolkningen i andra städer växer, vilket innebär att trycket på tjänsterna ökar och andra problem såsom (ungdoms)arbetslöshet, social utestängning, fattigdom, bostäder till överkomliga priser, trafikstockningar och miljöförstöring förvärras. Ett vanligt problem, som förvärrats av recessionen, är att gapet blir allt större mellan en ökande efterfrågan på lokala tjänster och stagnerande eller minskade ekonomiska resurser. Strategin för städerna måste uppmärksamma alla dessa problem och utmaningar.

14. EU:s agenda för städer bör överge den nuvarande stadsmodellen, som är fragmenterad, segregerad och exkluderande, och försöka få till stånd en ny modell som är sammanhängande, komplex och inkluderande. Denna nya metod innebär att man övergripande fokuserar på en blandning av olika människor och funktioner för att generera ekonomisk verksamhet och arbetstillfällen och att man eftersträvar balans mellan de miljömässiga, ekonomiska och sociala aspekterna av stadsutveckling.

Städerna som drivkraft och plattform

15. Förhållandet mellan myndigheter och samhälle håller på att förändras i grunden. Medborgarna blir alltmer handlingskraftiga, de ställer allt högre krav och tack vare samhällets digitalisering klarar de sig i högre grad själva (det nya medborgarskapet). För det andra tar dessa medborgare i allt högre grad sitt sociala ansvar. Allt fler företag erbjuder livscykelbaserade produkter ("vagga till vaggan"), motarbetar slöseri med råvaror och ger människor som halkat efter en chans på arbetsmarknaden. Myndigheterna i städerna vill i allt högre grad stärka sitt samarbete på olika nivåer inom ramen för "quadruple helix" (som uppstått på grundval av triple helix-modellen) – samarbetet mellan myndigheter, näringsliv, kunskapscentrum och samhällsorganisationer – för att lösa olika samhällsproblem. De lokala myndigheterna spelar här ofta en ledande roll och erbjuder i egenskap av "launching customer" eller drivkraft en plattform dit andra parter kan komma med lösningar. Städerna fungerar på så vis som platser (levande laboratorier) där man i samarbete med partner genomför de projekt som är bäst lämpade med tanke på de lokala förhållandena. Städer där det finns universitet och högskolor spelar en särskilt viktig roll när det gäller att uppmuntra företagande och koppla samman de tekniska möjligheterna och de stora samhällsfrågorna. Stadsområdena har därför blivit pilotprojektområden för EU-politiken.

16. Som en del av samhället har myndigheterna ett ansvar när det gäller att föra upp stora samhällsfrågor som den ekonomiska krisen, den demografiska utvecklingen och klimatproblemen på dagordningen. Klassiska former för styrning, organisation och ekonomi erbjuder inte längre någon lösning på dessa problem. Med hänsyn till utmaningarnas omfattning, krympande budgetar och sakernas komplexitet kan myndigheterna inte längre hantera allt själva.

⁽¹⁰⁾ European Metropolitan Network Institute (EMI): *A strategic knowledge and research agenda on polycentric metropolitan areas* (Haag, 2012).

⁽¹¹⁾ Europeiska kommissionen: *Issue paper for discussion in the forum "CITIES – Cities of tomorrow: Investing in Europe"*, Bryssel den 17–18 februari 2014. Se även en utförlig översikt över alla EU-finansierade program och initiativ som rör stadspolitik på GD Regional- och stadspolitik webbplats: http://ec.europa.eu/regional_policy/urban/portal/index_en.cfm?smenu_mapping_id=10.

17. I ett samhälle som i allt högre grad präglas av deltagande måste de lokala myndigheterna i sitt beslutsfattande lämna utrymme för gemensamt organiserade lokala initiativ av medborgare, företag och samhällsinstitutioner på stads- eller kvartersnivå. Det är alltså ett större antal aktörer och inte längre enbart den kommunala administrationen som svarar för stadens organisation. I detta nya samhälle är utmaningen att låta alla medborgare medverka, främst ungdomar och migranter, för att undvika att det uppstår en klyfta. Att fungera som instrument för social integration och skapa förutsättningar för invånarnas emancipation är två av den moderna stadens viktigaste funktioner.

18. Lokala initiativ gör att städerna och stadsområdena tillhandahåller alltmer skräddarsydda tjänster. Detta leder emellertid till en rad olika strategier i Europa. EU:s politik och lagstiftning måste ta hänsyn till de nya förhållanden som råder på lokal nivå och till de olika strategier för att ta itu med samhällsutmaningar som detta leder till, och man bör försöka sammanställa denna nya goda praxis och underlätta för hela EU att ta del av den.

19. Hittills har EU tillämpat en allmän lagstiftning och enhetliga tidsramar för att genomföra sina politiska mål. EU måste i fortsättningen ta större hänsyn till huruvida initiativen kan genomföras på lokal och regional nivå när man utarbetar sin politik och stå öppet för synpunkter från lokala och regionala myndigheter vid genomförandet av konsekvensbedömningar liksom vid utarbetandet av ny politik (nedifrån och upp-principen). Med hänsyn tagen till subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna bör alla konsekvensbedömningar av nya förslag omfatta en kritisk granskning av konsekvenserna för städerna. Det är det enda sättet att redan på förhand bedöma och garantera genomförbarheten av EU:s politik och lagstiftning på lokal nivå.

För en heltäckande strategi för EU:s städer

20. För att ge diskussionen om den urbana dimensionen en strukturell förankring på EU-nivå föreslår kommittén att det stadsforum som anordnades den 17–18 februari 2014 ska upprepas vartannat år. Kommittén uppmanar dessutom kommissionen att inom sin organisation utse en ansvarig för stadspolitik med befogenhet att tillsammans med kommissionens avdelningsövergripande arbetsgrupp för stadspolitik kontrollera den urbana dimensionen i alla förslag och initiativ och möjliggöra ett heltäckande tillvägagångssätt. Denna arbetsgrupp skulle också göra det lättare för städerna att bidra till utformningen av ny EU-politik som påverkar stadsområden. Kommittén skulle kunna utse en företrädare för stadspolitik inom sin organisation för att kontrollera förslagens urbana dimension.

21. Kommittén stöder inrättandet av en arbetsgrupp där medlemsstaterna verkar för att nå fram till en gemensam vision för de europeiska städerna, där städernas ställning i Europa 2020-strategin beaktas, och en presentation av denna vision 2016. Medlemsstaterna uppmanas att i detta sammanhang ha ett nära samarbete med kommittén och sammanslutningarna av lokala myndigheter. Denna gemensamma vision kan utgöra en viktig grund för det fortsatta arbetet med att utforma strategin för städerna både på EU-nivå och på nationell, regional och lokal nivå.

22. Regionkommittén upprepar sin uppmaning till kommissionen att utarbeta en vitbok om en heltäckande strategi för städerna⁽¹²⁾ innan uppföljaren till Europa 2020-strategin och EU-budgeten efter 2020 läggs fram. Vitbokens mål är att skapa en mer heltäckande strategi för de delar av EU:s politik och lagstiftning som berör städerna och stadsområdena och att göra städerna och de lokala och regionala myndigheterna mer delaktiga i utarbetandet av denna politik, samt att lägga fram rekommendationer om vilka delar av EU:s finansieringsprogram som kan understödja städernas utveckling. Grundvalen för detta är en förnyad styrning. Vitboken ska i slutändan leda till en verklig horisontell förankring av den urbana dimensionen i EU:s beslutsprocess, inte till en särskild EU-strategi eller ett särskilt EU-program. Vitboken bör utarbetas av **nästa** kommission i nära samarbete med städerna för att på så sätt framhålla behovet av en ny styrning av EU:s politik för städerna.

23. I vitboken bör följande frågor behandlas:

a) En ny metod för en mer heltäckande strategi för politikens utformning

24. Regionkommittén konstaterar att EU framför allt är beroende av levande och dynamiska städer för att säkerställa sin internationella konkurrenskraft. EU:s politik och lagstiftning kan bidra till att skapa de rätta förutsättningarna för detta. Cirka 70 % av EU:s politik och lagstiftning genomförs på lokal och regional nivå och detta kräver överordnad samstämmighet. Kommittén konstaterar dock att bestämmelser på EU-nivå i vissa fall får motsatt verkan. Ett gott exempel på detta återfinns i kommitténs yttrande "Översynen av EU:s politik i fråga om luftkvalitet och utsläpp"⁽¹³⁾. Enligt detta är det viktigt att man inom ramen för strategin för att förbättra luftkvaliteten harmoniserar ambitionsnivån mellan EU:s olika miljödirektiv och synkroniserar tidsfristerna för genomförandet om man vill uppnå önskade resultat.

⁽¹²⁾ CdR RESOL-V-009.

⁽¹³⁾ CdR 329/2011 fin.

25. Bristerna i politiken på EU-nivå när det gäller att hantera problemen vid källan leder till problematiska situationer. Vissa städer kan inte uppnå önskade normer, men samtidigt finns det en risk för att städerna via den nationella lagstiftningen i sina medlemsstater får betala EU-böterna för att EU-normerna inte uppfylls. Kommittén uppmanar kommissionen att ta fram en metod för att utarbeta en mer heltäckande politik för att skapa en samstämmig politik och lagstiftning, med utgångspunkt i en mer solid och deltagandebaserad territoriell konsekvensbedömning som involverar de lokala och regionala myndigheterna, så att EU kan skapa de rätta förutsättningarna för att städerna och stadsområdena ska kunna genomföra EU-politiken.

26. För att strategin verkligen ska bli heltäckande bör vitboken innehålla en tydlig definition av heltäckande hållbar stadsutveckling samt ta upp klara mål som EU vill uppnå på detta område. Det handlar om horisontella mål som ska uppnås genom de olika politikområdena.

27. Den integrerade strategin inom stadspolitik förutsätter att man tar hänsyn till politiken för fysisk planering, eftersom stadsområdena sträcker sig över kommungränserna.

28. I det sammanhanget vill Regionkommittén erinra om sin ståndpunkt, att man bör använda territoriella konsekvensanalyser som ett instrument för att få till stånd en mer heltäckande politisk strategi och därmed främja den territoriella sammanhållningen⁽¹⁴⁾. Kommittén definierar territoriell sammanhållning som ett tredimensionellt begrepp: en balanserad territoriell utveckling, territoriell integration och territoriellt styre. Kommittén beklagar att kommissionen begränsar den territoriella konsekvensanalysen till det första av dessa tre områden, eftersom just den andra dimensionen främjar en helhetsstrategi när det gäller politik och lagstiftning. Den kommande översynen av kommissionens egna riktlinjer för konsekvensbedömningar är emellertid en unik möjlighet att införliva den urbana dimensionen i kommissionens interna processer för utformning av politiken.

29. Vi anser att vitboken om en integrerad stadspolitik även bör ta upp frågan om upprustning av nedgångna stadsområden och återuppbyggnad och renovering av städer, liksom energieffektivitet i samband med byggnation.

30. Det europeiska innovationspartnerskapet "Smarta städer och samhällen" är ett bra exempel på en mer heltäckande strategi på EU-nivå. Innovationspartnerskapet inrättades för att via offentliga/privata initiativ hitta innovationer för städerna i skärningspunkten mellan rörlighet i städerna, energieffektivitet samt informations- och kommunikationsteknik. Innovationspartnerskapet gör det möjligt att omsätta den makroekonomiska politiken på EU-nivå i städerna. I detta sammanhang är det emellertid viktigt att städerna får möjlighet att fastställa dagordningen och att de ges en stark ledande roll som stöder dem i deras funktion som drivkraft.

b) En urban dimension i de europeiska fonderna

31. Goda förebilder såsom det europeiska innovationspartnerskapet "Smarta städer och samhällen" står i bjärt kontrast mot städernas medverkan i strukturfondsprogrammen 2007–2013. Under den nya programperioden 2014–2020 ägnar man via ett antal initiativ särskild uppmärksamhet åt sammanhållningspolitikens urbana dimension (kravet på att avsätta 5 % av Erufs anslag till stadsutveckling och att inrätta ett EU-nätverk för stadsutveckling samt medel för innovativa åtgärder på området hållbar stadsutveckling). Kravet på ökad koncentration kan dock leda till att en stads utveckling inte betraktas ur ett helhetsperspektiv. Det krävs bättre samordning inom kommissionen för att främja en djupare förståelse av den urbana dimensionens sektoriella politikområden (miljö, energiinfrastruktur, rörlighet) inom kommissionens samtliga tjänstegrenar.

32. Regionkommittén återupprepar sitt stöd för kommissionens engagemang för en heltäckande stadsutveckling i den nya sammanhållningspolitiken⁽¹⁵⁾. Kommittén ställer sig även positiv till att man stärker partnerskapsprincipen i det nya sammanhållningspaketet och publicerar en europeisk uppförandekod för partnerskap. Regionkommittén kommer emellertid att fortsätta att vara vaksam vid det konkreta genomförandet av kommissionens förslag i anslutning till genomförandet av de nya operativa programmen för Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och Europeiska socialfonden (ESF), särskilt när det gäller städernas deltagande i förvaltningen och styrningen av programmen.

⁽¹⁴⁾ CdR 29/2013 fin.

⁽¹⁵⁾ CdR 5/2012 fin.

33. Regionkommittén vill uppmana kommissionen att tillsammans med kommittén övervaka och om möjligt främja städernas förankring i de nya strukturfondsprogrammen. Eventuella lärdomar kan bidra till viktiga politiska rekommendationer för utformningen av sammanhållningspolitiken efter 2020 samt av andra EU-program som kan främja genomförandet av EU:s mål på lokal nivå.

34. Städer deltar också i andra EU-stödprogram, t.ex. Life, Horisont 2020 och Intelligent energi – Europa, men i dessa program saknas ett tematiskt fokus på stadsfrågor och synergieffekter med ESI-programmen. Särskild hänsyn till synergieffekterna mellan EU:s stödprogram skulle medföra positiva effekter i städerna.

c) En plattform för utbyte av bra metoder

35. Med skapandet av nätverk för lokala myndigheter på EU-nivå tillmötesgår kommissionen behovet av utbyte mellan städerna av exempel på bra metoder i olika frågor. Även Urbact-programmet för territoriellt samarbete, ett EU-initiativ för främjande av hållbar stadsutveckling, tillgodoser detta behov. Dessutom främjar konkurrensprogrammet "Ett Europa för medborgarna" ett tematiskt nätverkande mellan kommunerna i frågor av gemensamt intresse som ett viktigt sätt att underlätta utbyte av bästa praxis. Utöver de medfinansierade programmen via strukturfonderna och EU:s konkurrensprogram, finns det även andra program för kunskapsutbyte mellan städerna (t.ex. Civitas, borgmästaravtalet, Mayors Adapt, initiativet smarta städer och samhällen, referensramen för hållbara europeiska städer samt ManagEnergy). Kommittén konstaterar att initiativen för utbyte av kunskap och erfarenheter blir allt fler och alltmer olika. För att få till stånd en mer heltäckande strategi uppmanar kommittén kommissionen att konsolidera EU:s olika stödprogram och stödjande nätverken, så att lokalsamhällena får bättre möjligheter att förstå dem och delta i dem mer effektivt än vad som är fallet i dag.

36. För att städer och stadsområden ska kunna bedömas på ett lämpligare sätt än enbart genom BNP-indikatorn måste det finnas tillräckliga data för kunskapsutbyte om och riktmarkning av stadspolitiken, helst på nivån för funktionella regioner. Ett stort problem i detta sammanhang är att Eurostats Nuts-indelning inte ger någon bra bild av verkligheten i städerna och kommunerna. I detta syfte bör Eurostat tillhandahålla och sammanställa mer detaljerade lokala uppgifter och insatser samt fortsätta med Urban Audit (kartläggningen av läget i städerna) och liknande undersökningar. Alternativt bör man fastställa homogena kriterier för avgränsning av storstadsområden. Konkreta instrument bör tas fram för att mäta vilka framsteg som görs med en heltäckande strategi för städerna på EU-nivå och vilken inverkan den får. I detta sammanhang uppmanar kommittén kommissionen att utarbeta ett nytt övervakningsinstrument för utveckling av EU:s strategi för städerna.

d) Nya styresformer

37. Det är dags för nya styresformer som i ett tidigt stadium (t.ex. genom ReK, nätverk av städer som t.ex. Eurocities eller borgmästaravtalet) stärker städernas ställning i hela den europeiska beslutsprocessen. Genom att göra städerna, kommunerna och regionerna mer delaktiga i samtliga faser av beslutsprocessen kan EU bättre reagera på de förändringar som städerna för närvarande genomgår. På så sätt kan man bättre bedöma och förebygga de effekter som politiska initiativ och lagstiftning får för städerna och risken att EU:s politik blir inkonsekvent och helt enkelt inte avspeglar verkligheten. Enligt artikel 5 i förordning (EU) nr 1303/2013 om EU:s strukturfonder ska dessutom "principen om flernivåstyre" beaktas under hela utarbetandet och genomförandet av EU:s program inom sammanhållningspolitiken.

38. Principen om flernivåstyre är mycket viktig, men den principen bör anpassas till det nya förhållandet mellan myndigheterna och samhället. Detta bör kombineras med att städerna och de lokala och regionala myndigheterna får en större roll i utformningen av EU-politiken. I detta sammanhang kommer de europeiska kommunernas undertecknande av stadgan om flernivåstyre i Europa att medverka till att de olika förvaltningsnivåerna samverkar (lokal, regional, nationell och europeisk) för att utforma en effektiv offentlig politik, genom tillämpning av en rad principer, t.ex. deltagande, samarbete, insyn, allmängiltighet och samstämmighet, som alla är förutsättningar för en framgångsrik offentlig politik i allmänhetens intresse.

39. Kommissionen bör på ett strukturellt sätt involvera företrädarna för städerna och de lokala och regionala myndigheterna i utarbetandet av politiken (t.ex. genom deltagande i expertgrupper) så att man på grundval av praktiska erfarenheter och konkreta uppgifter uppnår en bättre samordning av EU-politikens urbana dimension. Överenskommelserna om detta skulle kunna fastställas i ett nytt mellaninstitutionellt avtal mellan den nya kommissionen och Regionkommittén.

Kommittén och strategin för städerna

40. Den urbana dimensionen i EU-politiken och utarbetandet av en EU-strategi för städerna har stor betydelse för kommittén. Kommittén kommer i egenskap av språkrör för de lokala och regionala myndigheterna i EU att på nära håll följa utarbetandet av vitboken och internt och externt fortsätta att föra debatten om strategin för städerna. Detta yttrande är kommitténs första bidrag på vägen mot en verklig heltäckande strategi för EU:s städer.

Bryssel den 25 juni 2014

*Regionkommitténs
ordförande*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Yttrande från Regionkommittén – Paketet för rörlighet i städer

(2014/C 271/04)

Föredragande: Albert BORE (UK–PES), ledamot av Birmingham City Council**Referensdokument:** Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Tillsammans för en konkurrenskraftig och resurseffektiv rörlighet i städer – COM(2013) 913 final

A call to action on urban logistics – SWD(2013) 524 final

Targeted action on urban road user safety – SWD(2013) 525 final

A call for smarter urban vehicle access regulations – SWD(2013) 526 final

Mobilising Intelligent Transport Systems for EU cities – SWD(2013) 527 final

I. ALLMÄNNA KOMMENTARER

1. Hållbara system för rörlighet i städerna leder till en bättre livskvalitet för EU-medborgarna och är viktiga för den ekonomiska konkurrenskraften i städer och regioner samt i Europeiska unionen som helhet. 70 % av Europas medborgare bor i städer, och de är viktiga centrum för ekonomisk verksamhet, där över 80 % av EU:s BNP genereras.
2. Rörlighet och transport i städerna hör till de lokala och regionala myndigheternas ansvarsområden, och dessa ansvarar även för utformning och genomförande av politiken för rörlighet i städer samt för att tillhandahålla kollektivtrafik inom sina territorier. Beslut på lokal nivå fattas ofta med hänvisning till ett regelverk som fastställts på nationell politisk nivå och inom ramen för EU:s nya program för städer. EU:s program för städer anses av många vara en del av initiativet "Smarta städer".
3. Regionkommittén har utfärdat politiska rekommendationer i sina tidigare yttranden om rörlighet i städerna, särskilt i yttrandet om "Grönbok om stadstransporter" ⁽¹⁾, i de två yttrandena om "Handlingsplan för rörlighet i städer" ⁽²⁾ och i yttrandet om "Vitbok – Färdplan för ett gemensamt europeiskt transportområde" ⁽³⁾. I dessa yttranden gavs rekommendationer om en hållbar politik för rörlighet i städerna som beaktar de ekonomiska, miljömässiga och sociala dimensionerna.
4. Paketet för rörlighet i städerna respekterar fullt ut subsidiaritetsprincipen, och fokus ligger på åtgärder med ett europeiskt mervärde, i synnerhet vad gäller uppmuntran till samarbete, utbyte av bästa praxis och vägledning. Paketet innehåller även rekommendationer till medlemsstaterna om att införa åtgärder i fråga om logistik i städer, tillträdesregler, införande av intelligenta transportsystem (ITS) och trafiksäkerhet i städer.
5. ReK framhåller betydelsen av en heltäckande EU-politik för stadsområden som bygger på idéerna och förslagen i kommitténs parallella och kompletterande yttranden om en heltäckande strategi för EU:s städer, om det sjunde miljöhandlingsprogrammets fokus på hållbara städer och om rörlighet i städer.

⁽¹⁾ CdR 236/2007 fin.

⁽²⁾ CdR 417/2008 fin; CdR 256/2009 fin.

⁽³⁾ CdR 101/2011 fin.

II. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

Planer för hållbar rörlighet i städer

6. Kommittén understryker att det krävs en hållbar och helhetsinriktad strategi för stadsutveckling. Problemen med rörlighet i städer kan inte lösas enbart med sektors specifika insatser. Man måste särskilt ta hänsyn till sambandet mellan transportpolitikens stadsdimension och samhällsplaneringen i vid bemärkelse, inte bara för att förbättra transporterna och infrastrukturen i städerna utan även för att motverka stadsutbredning och bidra till en ny syn på förhållandet mellan staden och dess närmaste omgivningar (stad/landsbygd). För ytterligare förslag beträffande hållbarhet hänvisar ReK till sitt yttrande om "Det sjunde allmänna miljöhandlingsprogrammet: Fokus på hållbara städer" ⁽⁴⁾.

7. ReK anser att det måste finnas åtgärder (informationskampanjer, stimulansåtgärder osv.) på medlemsstatsnivå som kan åstadkomma en attitydförändring hos befolkningen när det gäller att använda transportmedel som förbrukar mindre energi.

8. Planerna för hållbar rörlighet i städer måste vara tätt sammankopplade med markanvändningspolitiken. Dåligt planerad utveckling som inte integreras väl i transportnätverket leder till större efterfrågan på transport och därmed till att privatbilar används som transportmedel i alltför stor utsträckning.

9. Planer för hållbar rörlighet i städer är lämpliga strategiska verktyg för att utveckla ett integrerat förhållningssätt till rörlighet i städerna med inriktning på alla transportsätt och transportformer i hela det funktionella stadsområdet i en stad eller tätbebyggelse: offentliga och privata färdmedel, taxibilar, passagerar- och fraktrafik, motoriserad och icke-motoriserad trafik samt parkerade fordon och fordon i rörelse. I allt detta bör genus- och rörlighetsaspekterna i befolkningen beaktas. Utarbetandet av planer för hållbar rörlighet i alla städer är en prioriterad begäran från ReK. Utarbetandet och genomförandet av planerna bör vara städernas eget ansvar.

10. Trots att planer för hållbar rörlighet i städerna har utarbetats i flera städer, och har visat sig vara en utmärkt utgångspunkt för diskussioner och genomförandeåtgärder i syfte att förbättra rörligheten i städer, har det hittills inte funnits någon EU-omfattande definition av begreppet planer för hållbar rörlighet i städerna, och detta är beklagligt.

11. ReK välkomnar att kommissionen aktivt involverade Regionkommittén i konsekvensbedömningsprocessen för paketet för rörlighet i städer och särskilt att GD Transport och rörlighet har tagit hänsyn till viktiga synpunkter från Regionkommittén beträffande utarbetandet av ett icke-bindande förslag.

12. Kommittén undrar över den process genom vilken kommissionen har för avsikt att se till att målen och åtgärderna i paketet för rörlighet i städerna förverkligas, med tanke på att det i EU finns städer och regioner där arbetet med att fastställa och genomföra planer för stadsområden har kommit olika långt. Detta kan avse rörlighet för människor eller åtgärder för logistik i städer, reglering och smartare övervakning av tillträde i stadsområden, inrättande av smarta transportsystem i städer samt trafiksäkerhet i städer.

13. ReK noterar att konceptet är en icke-bindande vägledning och att det dessutom kan och bör anpassas till de särskilda förhållandena i medlemsstaterna och deras städer.

14. Vi välkomnar kommissionens åtagande att stödja utvecklingen och främjandet av konceptet, särskilt förslaget om att inrätta en europeisk plattform för planer för hållbar utveckling i städer och åtagandet att stödja nationella, regionala och lokala myndigheter i utvecklandet och genomförandet av planerna, även via finansieringsinstrument. Europeiska kommissionen bör förbinda sig att inkludera representanter för lokala och regionala myndigheter i denna europeiska plattform.

15. ReK begär att kommissionens förslag om att inrätta en expertgrupp med representanter från medlemsstaterna om rörlighet och transport i städerna också ska omfatta representanter för de lokala myndigheterna eller städerna, så att de kan bidra till den föreslagna europeiska plattformen.

16. Planerna för hållbar rörlighet i städer bör främjas på nationell nivå och stimulera medlemsstaterna att utarbeta de ändringar i lagstiftningen som leder till att de ramvillkor som krävs införs så att det är möjligt för lokala och regionala myndigheter att skapa och framgångsrikt genomföra de lokala strategierna för rörlighet i städer.

⁽⁴⁾ COR-2013-07987.

17. Regionkommittén framhåller att städerna är transportknutpunkter, där transporter som regel börjar och slutar och där olika transportsätt möts. Därför bör städerna betraktas som en mycket viktig och integrerad del av alla transportnät och rörligheten i städerna ägnas lämplig uppmärksamhet.

Regler om fordons tillträde till städerna

18. Kommittén anser att regler om fordons tillträde till städerna och vägtullar kan vara ändamålsenliga instrument för att hantera de många intressen som konkurrerar om vägutrymmet i städerna och lösa viktiga problem såsom trafikstockningar, föroreningar och utglesning av städer (*urban sprawl*). Detta ligger i linje med principen om att förorenaren/användaren betalar och bidrar till övergången till hållbarare transportmedel.

19. Med tanke på subsidiaritetsprincipen skulle det krävas ett beslut från de lokala myndigheterna om att införa regler om fordons tillträde till städerna och vägtullsystem. Sådana system måste anpassas till de specifika förhållanden och behov som finns lokalt, och det finns alltså ingen universallösning. Detta kan enbart göras på lokal nivå av de lokala och regionala myndigheterna.

20. De senaste åren har en rad mycket olika system införts i hela EU, men denna variation kan ibland försvåra resor inom EU, särskilt på grund av den mycket utbredda bristen på information om hur man kan följa de olika lokala systemen.

21. Regleringen av tillträdet till stadsområden bör bygga på tydliga bestämmelser som är så universella som möjligt vad gäller mål såsom minskad trafik, mindre förorenande utsläpp och incitament för att uppmuntra användningen av andra, mer hållbara transportsätt.

22. Mot bakgrund av detta och i enlighet med ReK:s yttrande om en handlingsplan för rörlighet i städer ⁽⁵⁾ från 2009 erkänner kommittén att det måste finnas ett minimum av harmonisering och enhetlighet på EU-nivå, särskilt vad gäller kategoriindelning av fordon, utsläppsklasser och vägskyltar. Detta bör dessutom genomföras i partnerskap mellan lokala, nationella och europeiska myndigheter.

23. Vi välkomnar kommissionens förslag om att främja utbyte mellan medlemsstaternas sakkunniga om regler om fordons tillträde till städerna och om att utarbeta icke-bindande vägledning för att hjälpa städerna att införa system för tillträdesreglering på ett ändamålsenligt sätt.

24. När det gäller ITS finns ett behov av gemensamma tekniska standarder för att garantera driftskompatibilitet, så att det inte uppstår nya tekniska hinder för den fria rörligheten inom EU.

Trafiksäkerhet i städer

25. Det är beklagligt att antalet dödsoffer i trafiken i EU (26 000 dödsfall 2013) fortsätter att ligga oacceptabelt högt. Det som är oroande är att det är de mest sårbara trafikanterna, såsom cyklister, fotgängare och särskilt äldre, som berörs mest. Vi är särskilt oroliga över att antalet omkomna cyklister till och med har ökat i jämförelse med 2010.

26. Vi vill betona vikten av trafiksäkerhet vid utveckling av hållbara lösningar för olika sätt att färdas, såsom att cykla och gå, samt den positiva inverkan på hälsan detta medför genom att man uppmuntrar människor till att resa på ett mer aktivt sätt. Dessa frågor borde utgöra en integrerad del av planerna för hållbar rörlighet i städer, och ytterligare vägledning om hur detta uppnås skulle vara välkommen.

27. Även lämplig trafiksäkerhetsutbildning för medborgarna bör främjas, eftersom det finns en direkt koppling mellan trafiksäkerhetsutbildning och trafikolyckor.

28. Vi vill erinra om att ReK tidigare har stöttat de mål om trafiksäkerhet som fastställdes i 2011 års vitbok om transport om att reducera antalet dödsfall i trafiken till nära noll senast 2050 och att sikta på att senast 2020 ha halverat antalet olyckor jämfört med 2010.

⁽⁵⁾ CdR 256/2009 fin.

29. Insatser för att förbättra säkerheten genom fordonens utformning och ITS, såsom förarstödsystem (i synnerhet V2I- och V2V-lösningar), kommer att minska antalet olyckor. Vi anser dock att de lokala och regionala myndigheterna behöver göra mer för att uppmuntra användning av fordon med säkrare utformning, t.ex. genom upphandlingsförfaranden.

30. I de lösningar som bygger på ITS bör man också undersöka hur man genom att främja en verklig förändring i förarbeteende kan förbättra miljön, trafiksäkerheten och energieffektiviteten.

31. ReK välkomnar Europeiska kommissionens förslag om att ta itu med trafiksäkerheten inom ramen för paketet för rörlighet i städerna och noterar att kommissionen har åtagit sig att samla in och sprida exempel på god praxis om trafiksäkerhetsplanering samt att analysera åtgärder för att minska antalet allvarliga trafikolyckor i stadsområden. Detta bör inte, som i förslaget, begränsas till de närmaste två åren, utan fortsätta om detta är lämpligt.

32. ReK välkomnar Europeiska kommissionens rekommendation om att medlemsstaterna ska garantera en korrekt insamling av så detaljerade uppgifter som möjligt om trafiksäkerhetsindikatorer och uppmuntrar lokala myndigheter att använda sådana uppgifter för lokal analys och trafiksäkerhetsplanering. Det erkänns att tekniska ingrepp till syvende och sist har begränsad effekt och att man med hjälp av trafiksäkerhetsdata kan identifiera de specifika grupper som oftast är inblandade i trafikolyckor. Detta skulle möjliggöra mer fokuserade och riktade kampanjer och program för att ändra beteenden i fråga om trafiksäkerhet.

33. ReK understryker att lokala och regionala myndigheter i enlighet med subsidiaritetsprincipen och principen om flernivåstyrelse har ansvaret för att utforma trafiksäkerhetspolitiken när det gäller att lösa lokala problem med hjälp av insatser som är anpassade till de lokala förhållandena. Planer för hållbar rörlighet i städer kan vara effektiva instrument för att främja integrerade trafiksäkerhetsinsatser på lokal nivå.

Logistik i städerna

34. ReK betonar att fraktens och logistikens roll inte kan underskattas. Även om logistiken i städerna utgör en relativt liten andel av stadstrafiken tar den upp en ansevärd andel av vägutrymmet i städerna, t.ex. för lastning och lossning, och bidrar därmed till trafikstockningar och andra problem. Fraktfordon i städerna bidrar också i oproportionerligt hög grad till luft- och bullerföroreningarna och är ofta inblandade i allvarliga olyckor med sårbara väganvändare, såsom fotgängare och cyklister. Därför skulle en optimering av logistiken i städerna få en positiv inverkan på städernas transportsystem i sin helhet.

35. Det finns stor potential vad gäller införandet av ny teknik, t.ex. alternativa drivmedelslösningar. Det erkänns att en sådan utveckling och ett tidigt införande av miljövänliga fordon kan få omedelbara positiva effekter när det gäller att minska oljeberoendet samt medföra hälsovinster tack vare en förbättrad luftkvalitet och minskat buller i städerna. ReK upprepar sitt stöd för målet i vitboken om transport från 2011 om att uppnå nästintill koldioxidfri logistik i de stora städerna senast 2030.

36. Kommittén konstaterar att det särskilt för småskaliga aktörer kan krävas incitamentmekanismer som bygger på vinster som kan hänföras till externa effekter för att det ska vara ekonomiskt hållbart att introducera renare fordon i fordonsparken för stadslogistik. Därför bör man fastställa kvantitativa mål i fråga om den offentliga och privata fordonsparken.

37. Vi välkomnar att kommissionen tar upp frågan om logistik i städerna i paketet för hållbar rörlighet i städer, särskilt eftersom denna fråga till stor del har försumrats i stadstransportplaneringen.

38. Vi välkomnar även Europeiska kommissionens åtagande att vidta åtgärder i fråga om spridningen och användningen av bästa praxis på logistikområdet, i synnerhet genom att tillhandahålla vägledande dokument om hur man kan göra logistiken i städerna effektivare och underlätta upphandlingen av miljövänligare och säkrare fordon genom att se över räckvidden för portalen för rena fordon (www.cleanvehicle.eu).

39. Det saknas fortfarande data och information om fraktflöden som skulle kunna bidra till att göra stadsplaneringen mer ändamålsenlig för frakt inom området. Sådana uppgifter skulle om de kopplades till ITS-tillämpningar göra det möjligt för städernas myndigheter att bättre förstå behoven vad gäller logistik i städerna, bidra till att effektivisera transporterna och identifiera lämpligare fordonsruttor, och därmed leda till lägre utsläpp.

40. ReK ställer sig bakom Europeiska kommissionens ståndpunkt att logistik i städerna bör beaktas i medlemsstaternas nationella strategier för rörlighet i städerna, särskilt i planerna för hållbar rörlighet i städerna.

Intelligenta transportsystem för städer

41. ReK bekräftar återigen den potential som ITS erbjuder när det gäller att optimera rörligheten i städer och uppnå de politiska målen, såsom ökad säkerhet och mindre trafikstockningar. Informationsteknik spelar en central roll för främjandet av nya rörlighetsmönster med utgångspunkt i användning av alla transportsätt (t.ex. multimodal rese- och trafikinformation i realtid, integrerade multimodala elektroniska biljettsystem och system med bil- och cykelpooler).

42. Det är beklagligt att användningen av ITS-tillämpningar fortfarande är mycket fragmenterad på grund av bristande driftskompatibilitet och ineffektivt samarbete. Vi godtar Europeiska kommissionens ståndpunkt att ITS bara kan uppnå sin fulla potential om tillämpningarna används på bred front i hela Europa. Enhetlighet och driftskompatibilitet är viktiga för att främja gränsöverskridande resor och fri rörlighet inom EU. Detta gäller även stadsområden, som ofta är viktiga knutpunkter i det transeuropeiska transportnätet.

43. Vi anser att man bör stödja lokala myndigheters initiativ för att genomföra intelligenta transportsystem. Man bör påskynda genomförandet av tekniska åtgärder för att förbättra rörligheten, effektiviteten, säkerheten och kvaliteten hos transportererna i stadsområden.

44. Vi erinrar om att kommissionen redan har vidtagit åtgärder avseende driftskompatibla och enhetliga ITS-tillämpningar. Exempelvis har man med direktiv 2010/40/EU (ITS-direktivet) infört en rättslig ram, och man har även inrättat en expertgrupp om ITS i städer, som redan har tagit fram riktlinjer för införande av viktiga ITS-tillämpningar i stadsområden.

45. Mot denna bakgrund välkomnas kommissionens ansats att fortsätta sitt arbete på området samt dess avsikt att ersätta den befintliga lagstiftningen om tillgång till trafik- och reseinformation, utarbeta specifikationer för trafikinformation i realtid och multimodala informationstjänster inom ramen för ITS-direktivet 2010/40/EU samt underlätta införandet av system för kommunikation fordon-till-fordon och fordon-till-infrastruktur i stadsområden. På alla dessa områden är emellertid uppgifts- och integritetsskydd en förutsättning för att sådana system ska godkännas, och de måste respekteras fullt ut.

Klimatförändring, luftkvalitet och buller

46. Det är beklagligt att meddelandet inte i tillräcklig utsträckning tar upp frågor om luftkvalitet och klimatförändringen. I takt med att klimatförändringens effekter ökar kommer antalet dagar när transportsystemen ska klara av extrema väderförhållanden att öka. Om inga åtgärder vidtas för att våra transportsystem ska klara av detta kan man förvänta sig mer störningar och högre sociala och ekonomiska kostnader.

47. Luftkvaliteten är av flera andra anledningar ett stort problem i många europeiska städer. Dålig luftkvalitet orsakar större mänskliga förluster än trafikolyckor och är den största miljömässiga orsaken till för tidig död i EU. Den påverkar även livskvaliteten i form av astma eller andningsbesvär. Luftföroreningar leder till förlorade arbetsdagar och höga sjukvårdskostnader, och de värst drabbade är sårbara grupper som barn, astmatiker och äldre. Luftföroreningarna skadar ekosystemen genom alltför höga halter av kväve (eutrofiering) och surt regn. De direkta samhällskostnaderna för luftföroreningar, inbegripet skador på skördar och byggnader, uppgår till omkring 23 miljarder euro per år, och de externa hälsorelaterade kostnaderna beräknas till 330–940 miljarder euro (3–9 % av EU:s BNP).

48. Många medlemsstater riskerar att kommissionen inleder överträdelseförfaranden mot dem på grund av att de överskrider EU:s hälsobaserade gränser för kvävedioxid. Dessa förfaranden kan innebära ansevärd böter som kan komma att överföras till de lokala myndigheter och offentliga organ som inte har vidtagit lämpliga åtgärder med hjälp av de medel som står till förfogande. Man måste dock hantera detta med försiktighet. Det står numera klart att överträdelser på lokal nivå ofta är en följd av bl.a. bristfällig politik på nationell och europeisk nivå för att angripa problemet vid källan. Det krävs en flernivåstrategi där varje myndighetsnivå (EU, nationellt, regionalt och lokalt) tar sitt ansvar och vidtar de åtgärder som kan och måste vidtas av myndighetsnivån i fråga.

49. Alla de olika delarna i planerna för hållbar rörlighet i städerna kan bidra till en lösning på problemen med luftkvaliteten. ITS-lösningar bidrar till effektivare transportrutter. Bättre förvaltning av logistiken i städerna minskar bullret och trafikstockningarna och effektiviserar resandet. Regler om fordons tillträde till städerna kan användas för att förbjuda alltför förorenande fordon och uppmuntra användningen av tystare fordon med extremt låga utsläpp. Genom trafiksäkerhetåtgärder kan bättre körbeteenden uppmuntras, vilket bör bidra till att reducera utsläppen överlag samtidigt som antalet olyckor i transportnätet, och de trafikstockningar som vanligtvis orsakas av dessa, minskas. Det finns flera olika program som är goda exempel på detta, såsom Civitas och Ecostars.

50. De åtgärder som ingår i planerna för hållbar rörlighet i städerna bör öka andelen som går, cyklar och åker med kollektivtrafiken, vilket inte bara minskar utsläppen och bullret från fordonstrafiken, utan också leder till ökad tillgänglighet för alla, förbättrad jämlikhet i transportsystemet samt ökad fysisk aktivitet och bättre folkhälsa.

51. Vi erinrar om att den befintliga EU-lagstiftningen om luftkvalitet, buller och fordonsbeskattning för närvarande ses över. Översynen bör stämma överens med andan i det aktuella meddelandet.

52. Kommittén anser att det är viktigt att de städer som riskerar bullerstörningar utarbetar en bullerzonindelning där staden delas in i zoner på grundval av maximibullernivåer och där stads- och förortsområden med lägsta möjliga bullernivåer fastställs, särskilt i närheten av parker, skolor, sjukhus och särskilda äldreboenden.

53. ReK anser därför att både EU och medlemsstaterna måste vidta åtgärder genom planer för hållbar rörlighet i städerna för att bemöta den oro som finns när det gäller luftföroreningar och buller.

Förstärkt EU-stöd

54. Vi välkomnar Europeiska kommissionens åtagande att stärka EU-stödet till hållbar rörlighet i städer vad gäller samarbete, utbyte av erfarenheter och bästa praxis, forskning och innovation, finansiellt stöd och internationellt samarbete.

55. Vi välkomnar särskilt avsikten att förbättra den befintliga informationsplattformen för rörlighet i städer (Eltis) genom att integrera portalen för rörlighetsplaner och utveckla den till ett omfattande kunskapscentrum. Detta kommer att konsolidera informationen om stadstransportplanering i hela EU, bidra till den planerade plattformen för planer för hållbar rörlighet i städer och förse lokala och regionala myndigheter med de nödvändiga verktygen för att framgångsrikt tillämpa dessa planer.

56. Vi stöder förslaget om att utveckla en resultattavla för rörlighet i städer, vilket först föreslogs i vitboken om transport 2011, med harmoniserade indikatorer för att kunna utvärdera och jämföra städernas framsteg på detta område i hela EU.

57. Resultattavlans bör dock utformas med omsorg för att se till att den inte bara blir ett rangordningssystem. Varje stad måste ha sin specifika resultattavla för rörlighet i städer så att man kan jämföra resultaten över tid och inkludera ett antal kärnindikatorer (t.ex. färdmedelsfördelning, tillgänglighet, bränsleeffektiva fordon, luftkvalitet och hälsa). Ansökningar om EU-finansieringen måste i framtiden specifikt kopplas till hur projektet eller utvecklingen kommer att förbättra/inverka på utgångsvärdena, och resultattavlorna bör ses över varje år.

58. Kommittén framhåller att städerna belastas hårt av ett allt större antal motorfordon. De bilpooler som har tagit form i vissa europeiska städer kan innebära en stor avlastning på detta område. Utvecklingen har dock hittills varit mycket ojämn mellan de europeiska länderna, även om det europeiska Momo-projektet har visat stor potential. Kommissionen bör uttryckligen ta med poolmodellerna (t.ex. cykelpooler, bilpooler och samåkning) i sina strategier.

59. Det finansiella stödet till hållbar rörlighet i städer via EU:s struktur- och investeringsfonder bör åtföljas av vägledning från kommissionen riktad till lokala och regionala myndigheter om hur dessa fonder kan användas mer systematiskt för finansiering av integrerade åtgärds paket på området rörlighet i städerna, inbegripet genom nya instrument såsom integrerade territoriella investeringar. Vägledning krävs också om hur rörlighetsplanerna bör utvecklas för att visa att de ger valuta för investerade pengar och hur man utnyttjar synergier med andra EU-finansieringsverktyg, såsom Horisont 2020.

60. Regionkommittén välkomnar kommissionens avsikt att fästa större uppmärksamhet vid små och medelstora städer, som spelar en mycket viktig roll i det europeiska stadssystemet som helhet. Dessa städer har dessutom en stor potential tack vare de sociala, miljömässiga och institutionella fördelar som deras begränsade storlek ger upphov till. Problem med koppling till rörligheten i städer är ett fenomen som inte bara förekommer i storstäderna, och en försvårande omständighet är att de små och medelstora städerna stöter på större hinder när det gäller finansieringen av projekt med syftet att förbättra rörligheten i städerna, till följd av de höga kostnaderna och de mindre stordriftsfördelarna.

61. Det finns goda argument för att koppla planerna för hållbar rörlighet i städer till åtgärder som EU:s städer vidtar inom ramen för borgmästaravtalet. Det frivilliga åtagandet från städernas sida att ansluta sig till borgmästaravtalet skulle kunna vara en lämplig modell för att främja införande av planer för hållbar rörlighet.

62. De ekonomiska och sociala förändringarna har lett till att de enskilda stadsområdenas funktioner i en rad städer, framför allt i de nya medlemsstaterna, genomgår en radikal omvandling och därigenom också till grundläggande förändringar i transportströmmarna. Dessa förändringar kräver ofta en fullständig och mycket kostsam omställning av all slags transportinfrastruktur. För dessa städer måste man därför i första hand lösa frågan om omställningen av denna grundläggande infrastruktur och med struktur- och investeringsfonderna stödja den så att infrastrukturen blir funktionell och ändamålsenlig. Struktur- och investeringsfonderna bör alltså inte begränsa sig till att stödja kopplingar till det transeuropeiska transportnätet. De bör också kunna användas för att finansiera lokala vägar och infrastruktur för kollektivtrafik och alternativa transporter, som bevisligen bidrar till rörligheten i städerna.

63. ReK anser att man, under förutsättning att planer för hållbar rörlighet tas fram med beaktande av EU:s riktlinjer, kan anta att de är utformade utifrån de lokala medborgarnas krav på rörlighet, med stöd från lokala intressenter och uppbackning från lokala politiker. Med hjälp av planer för hållbar rörlighet i städer kan man se till att pengarna integreras i en bredare planering med program som har politiskt stöd på lokal nivå.

64. ReK stöder tanken på att tilldelningen av regionalt utvecklings- och samanhållningsstöd bör samordnas med att städer och regioner lämnar in ett samstämmigt revisionsintyg, som undergått oberoende validering, avseende effektiviteten och hållbarheten i rörligheten i städerna.

Bryssel den 25 juni 2014

*Regionkommitténs
ordförande*

Ramon Luis VALCÁRCEL SISO

Yttrande från Regionkommittén – Det sjunde allmänna miljöhandlingsprogrammet: fokus på hållbara städer

(2014/C 271/05)

Föredragande Daiva MATONIENĖ (LT–ECR) Ledamot av stadsfullmäktige i Šiauliai**Referensdokument** Remiss från Europeiska kommissionen av den 27 november 2013**I. POLITISKA REKOMMENDATIONER**

REGIONKOMMITTENS STÅNDPUNKT

A. Allmän bakgrund

1. För att möjliggöra effektivare resursanvändning och uppnå en koldioxidsnål ekonomi där det naturliga kapitalet skyddas och stärks och medborgarnas hälsa och välbefinnande säkras syftar det sjunde miljöhandlingsprogrammet till att uppnå de miljömål och klimatförändringsmål som EU redan fastställt, lägga den rättsliga grunden för miljöpolitiken fram till 2020 och fastställa en långsiktig vision fram till 2050 för EU och dess medlemsstater.

2. Europeiska kommissionen har uppmanat Regionkommittén att utarbeta ett yttrande om åtgärder som rekommenderas för genomförandet av det åttonde målet i det sjunde miljöhandlingsprogrammet och har ställt fyra specifika frågor:

- a) Hur skulle EU kunna stimulera städerna att vidta åtgärder för stadsplanering och utformning av städerna som motsvarar principerna om hållbar utveckling?
- b) Hur skulle man kunna förbättra spridningen av information om befintliga EU-finansieringsinstrument som står till förfogande för att främja den hållbara utvecklingen i städerna?
- c) Hur skulle EU kunna främja ett effektivare utbyte av information och kunnande om bästa idéer och åtgärder vad gäller hållbara städer i EU?
- d) Hur kan man motivera städer med mer än 100 000 invånare att tävla om utmärkelsen "Europas miljöhuvudstad"?

B. Bakgrund

3. Omkring 350 miljoner av EU:s invånare (70 %) lever i städer med mer än 5 000 invånare. År 2020 kommer troligtvis 80 % av européerna att bo i städer eller förorter. Livskvaliteten och den globala miljön påverkas direkt av miljön i städerna. Verksamheten i städerna är den främsta källan till miljöföroreningar.

4. Många städer står i huvudsak inför liknande miljöutmaningar: att förbättra luftkvaliteten, minska bullernivåer, trafikstockningar och utsläpp av växthusgaser, förhindra minskad biologisk mångfald, vattenbrist, översvämningar och stormskador, bevara grönområden, återställa förorenad mark samt förbättra avfalls- och energihanteringen.

5. ReK understryker de konkreta fördelarna med att genomföra hållbara strategier och åtgärder, bl.a. förbättrad miljö, bättre folkhälsa, ökad livskvalitet, ökad klarhet beträffande rättsläget för industrin och mindre marknadssnedvridning. Kommittén vill också framhålla kostnaderna av att EU:s miljölagstiftning inte genomförs, vilka grovt uppskattat uppgår till ca 50 miljarder euro per år i hälsokostnader och direkta kostnader för miljön ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Undersökningen "The cost of not implementing the environmental acquis", COWI, 2011.

6. Kommittén betonar att det utmärkande för hållbara städer kommer att vara deras förmåga att uppnå målen för begränsning av klimatförändringarna. Med tanke på befolkningskoncentrationen i stadsområdena konstaterar ReK att städerna måste spela en ledande roll när det gäller att minska växthusgasutsläppen om den globala temperaturökningen inte ska överstiga 2 °C. Städerna har också de bästa förutsättningarna att uppmuntra den beteendeförändring som måste åtfölja den radikala omvandlingen av energi- och transportinfrastrukturen. Städernas förmåga att anpassa sig till oundvikliga klimatförändringar och extrema väderförhållanden även kommer att vara avgörande för deras ekonomiska och sociala hållbarhet och därigenom för EU:s konkurrenskraft.

7. Vid bedömningen och planeringen av åtgärder för hållbar stadsutveckling bör EU också ta hänsyn till det globala sammanhanget. Vid FN-konferensen om hållbar utveckling antogs den 22 juni 2012 förklaringen "Rio+20", där vikten av en inkluderande grön ekonomi och mål för en hållbar utveckling efter 2015 framhålls.

8. I enlighet med Rio+20-förklaringen anser ReK att en hållbar stad är en stad där man främjar ett samhälle som är ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbart, som har minsta möjliga miljöpåverkan och där man främjar ny teknik, skapar arbetstillfällen, bevarar natur- och kulturarvet och erbjuder socialt skydd. Det är också en stad som ger lokalbefolkningen möjlighet att delta i den lokala beslutsprocessen.

C. Grundprinciper

9. För att främja långsiktigt hållbara städer krävs ett helhetsperspektiv som gör det möjligt att lösa såväl ekologiska som sociala och ekonomiska problem i städerna samt behandla frågan om hur städerna kan bygga upp sin motståndskraft mot katastrofer. Strategier för hållbara städer får därför inte bara handla om miljöskydd. Utmaningen består i att se till att kriterierna bygger på lämpliga nivåer av information från de olika ämnesområdena och är relevanta för de olika typerna av städer i EU. Detta är mycket viktigt för att se till att kriterierna är lätta att använda för alla städer som vill verka för hållbarhet och att allmänheten känner ett ansvar för denna process. Ett helhetsinriktat och hållbart synsätt är en förutsättning för framtida stadsutveckling. För ytterligare förslag om stadspolitik och politik för motståndskraft hänvisar ReK till yttrandet om en strategi för EU:s städer och yttrandet om riskhantering för att skapa motståndskraft⁽²⁾.

10. För att skapa en hållbar stad krävs väl utformade miljöskyddsåtgärder som måste integreras i alla relevanta politikområden samt i andra sektorsspecifika strategier och verksamheter, bland annat för att skapa arbetstillfällen och tillväxt.

11. Planeringen av hållbara städer och den fysiska planeringen faller enligt subsidiaritetsprincipen inom medlemsstaternas behörighetsområde, och därför måste denna princip absolut respekteras. Det är också viktigt att de lokala och regionala myndigheterna så tidigt som möjligt görs delaktiga i utformningen av dessa politikåtgärder samt i genomförandet och tillsynen av dem på fältet. EU kan vidta stödjande åtgärder och uppmuntra städerna, regionerna och medlemsstaterna att utbyta information, dela med sig av bästa praxis och lära sig av varandra.

12. Medan EU:s åtgärder, finansieringsmekanismer och prioriteringar huvudsakligen riktar sig till större städer med mer än 100 000 invånare, har omkring 56 % av Europas städer mellan 5 000 och 100 000 invånare. Kommittén vill framhålla betydelsen av den samlade effekten av hållbarhet i små och medelstora städer och betonar att mindre städer har en stor potential när det handlar om att utforma och genomföra principerna för hållbar stadsutveckling.

13. Kommittén framhåller behovet av en övergripande diskussion om de hållbara städernas riktning i syfte att fastställa gemensamma mål till 2050.

⁽²⁾ COR-2013-06902, CoR-2014-02646.

D. Föreslagna åtgärder

I. Hur skulle EU kunna stimulera städerna att vidta åtgärder för stadsplanering och utformning av städerna som motsvarar principerna om hållbar utveckling?

a) Flernivåstyrelse och mekanismen

14. Städerna har ansvaret för den fysiska planeringen och för genomförandet av utvecklingspolitik, miljöskyddsåtgärder och energirelaterade åtgärder. Städerna är därför den nivå som lämpar sig bäst om åtgärderna för hållbara städer ska genomföras på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt.

15. Principen om flernivåstyrelse måste stärkas, för framgång förutsätter gemensamt arbete för hållbar stadsutveckling och en enhetlig syn mellan städerna, som har ansvaret för hållbar stadsutveckling, och övriga nivåer (regional, nationell och europeisk), som bidrar till den övergripande ramen för hållbarhet.

16. Regionkommittén – i egenskap av den EU-institution som företräder EU:s regioner och städer och av kontaktpunkt för många lokala nätverk – bör vara en central aktör i detta styrningssystem. På så sätt kan man se till att EU:s rättsakter bättre återspeglar situationen och behoven i städerna. Det skulle också ge dem möjlighet att skapa egenansvar för åtgärder för hållbarhet i städerna.

17. För att uppnå hållbara städer behövs det en strategi som genomförs både "nedifrån och upp" och "uppifrån och ned". Det räcker inte med städernas initiativ. Det krävs en gemensam samordning på EU-nivå, där man aktivt involverar de lokala och regionala myndigheterna, med lämplig flexibilitet som hjälper städerna att kartlägga den rådande situationen enligt gemensamma kriterier för hållbara städer och stimulerar dem att uppfylla målen om hållbar stadsutveckling genom egna åtgärder. Man måste också underlätta tillgången till EU:s finansieringsmekanismer för detta ändamål. Enligt de kriterier som EU rekommenderar, och som skulle bygga på referensramen för hållbara städer i Europa, bör man analysera en stads hållbarhet och bedöma dess starka och svaga sidor. Utifrån detta skulle staden kunna ange inriktningen på utvecklingen och fatta beslut om de bästa åtgärderna för att förbättra situationen. Dessa kriterier skulle kunna viktas olika, så att man tar hänsyn till vilken prioritet och betydelse de har.

18. De lokala, regionala och nationella styresnivåerna bör sträva efter en horisontell och vertikal samordning, bland annat samarbete mellan kommunerna och gränsöverskridande samarbete, som leder till en heltäckande strategi på stadsutvecklingsområdet för att undvika dubbelarbete och att investeringar görs isolerat och utan samordning.

19. ReK välkomnar det nya instrumentet "partnerskapsavtal om genomförande" och ber kommissionen om mer tydlighet och vägledning beträffande de lokala och regionala myndigheternas deltagande i detta instrument.

20. Regionkommittén föreslår därför att man på EU-nivå fastställer mål för hållbar stadsutveckling för tiden fram till 2050 som bygger på rekommendationer i form av kriterier. De åtgärder som är nödvändiga för att uppnå målen bör redan nu tas med i kommissionens landsspecifika rekommendationer, som innehåller vägledning för genomförande av målen i Europa 2020-strategin. Utformningen av de långsiktiga målen och de nödvändiga kriterierna bör bygga på befintliga initiativ på detta område, bland annat Leipzigstadgan om hållbara europeiska städer.

b) Allmänhetens deltagande och ytterligare finansieringsmekanismer

21. ReK uppmanar de lokala och regionala myndigheterna att diskutera sina respektive koncept för hållbar stadsutveckling med alla berörda parter på de olika styresnivåerna. I detta sammanhang är offentliga samråd som är öppna för medborgarna ett utmärkt sätt att ge medborgarna möjlighet att delta i de strategier som utarbetas. När kriterier för hållbarhet har tagits fram skulle offentlig debatt om de resultat som uppmäts på grundval av kriterierna kunna stimulera fler städer att slå in på vägen mot hållbarhet.

22. ReK uppmanar kommissionen att arbeta tillsammans med medlemsstaterna för att uppnå en gemensam syn på åtgärderna för hållbar stadsutveckling och samla in information om vilka framgångsrika stimuleringsmekanismer som redan finns. En gemensam syn och flexibla förfaranden skulle ge städerna möjlighet att på sikt välja ut de bästa åtgärderna för hållbar stadsutveckling.

23. Städerna bör främja ett innovativt och effektivt partnerskap mellan den offentliga och den privata sektorn så att projekt inom ramen för konceptet hållbara städer genomförs på bästa sätt.

II. Hur skulle man kunna förbättra spridningen av information om befintliga EU-finansieringsinstrument som står till förfogande för att främja den hållbara utvecklingen i städerna, och hur skulle EU kunna främja ett effektivare utbyte av information och kunnande om bästa idéer och åtgärder vad gäller hållbara städer i EU? (frågorna b och c från Europeiska kommissionen)

24. Man måste utnyttja de befintliga alternativen och strukturerna för finansiering, t.ex. de som finns inom ramen för Life+-programmet för att stödja pilotprojekt. Europeiska investeringsbankens program för finansiering av energi-effektivitetsåtgärder används redan nu med framgång, och man bör undersöka möjligheten att utforma liknande program inom andra områden som är relevanta för hållbarhet.

25. Den mekanism som i bland används för att gruppera projekt som omfattar flera kommuner med samma mål bör främjas. Den underlättar finansieringen av mindre projekt som är viktiga för en region.

26. Att öka allmänhetens medvetenhet och tillhandahålla incitament är en av de viktigaste faktorerna för genomförandet av konceptet hållbara städer. De åtgärder som syftar till en sparsam vattenanvändning, utbyggnad av återvinnings- och komposteringsanläggningar, ökad användning av kollektivtrafik, energibesparingar och dylikt är inte tillräckliga för att allmänheten på ett aktivt sätt och i stor utsträckning ska delta i uppbyggnaden av långsiktigt hållbara städer. ReK uppmanar kommissionen att ge städerna råd om möjligheterna att använda visuella hjälpmedel, så att invånarna i sin vardag får bättre information om situationen i sina städer (indikatorer på luftföroreningar, trafikstockningar m.m.).

27. ReK välkomnar kommissionens arbete med att tillhandahålla en webbportal som en enda kontaktpunkt, och uppmanar sina ledamöter att tillhandahålla relevant information vid behov. Medlemsstaterna uppmanas att se till att information om kriterier, finansieringsinstrument och initiativ når ut till städerna. Därför bör man utarbeta relevanta kommunikationsplaner där alla EU-institutioner, deras representationer i medlemsstaterna, de lokala och regionala myndigheternas sammanslutningar och andra relevanta aktörer involveras.

28. Befintliga plattformar och institutioner bör med sina databaser och initiativ involveras i insatserna på EU-nivå för att stödja långsiktigt hållbara städer och utnyttjas för att främja samarbetet mellan dem och mellan de städer och regioner som redan ingår i nätverk såsom borgmästaravtalet, referensramen för hållbara städer i Europa, Energy Cities, Eurocities, Internationella rådet för lokala miljöinitiativ (ICLEI) och globala klimatförändringsalliansen.

29. Kommissionen bör se över och stärka kommunikationsstrategin mot bakgrund av den nya budgetramen och uppmanar både medlemsstaterna och städerna att utnyttja den andel på 5 % som enligt Eruf ska användas för hållbar stadsutveckling.

30. Regionkommittén kommer att fortsätta att sprida information och främja god praxis i fråga om långsiktigt hållbara städer samt tillgängliga finansieringsmöjligheter genom att tillhandahålla erfarenheterna från lokala och regionala myndigheter och samarbeta med kommissionen och de berörda parterna.

31. Regionkommittén upprepar sitt stöd för utarbetandet av strukturerade ramar för genomförande och information (SIIF) för all viktig EU-miljölagstiftning, och uppmanar kommissionen att göra de lokala och regionala myndigheterna delaktiga i SIIF.

32. ReK betonar att hållbar och miljövänlig rörlighet i städerna spelar en viktig roll för städernas långsiktiga hållbarhet. För ytterligare förslag om hållbarhet och hållbara transporter i städer hänvisar ReK till yttrandet om Paketet för rörlighet i städer⁽³⁾.

33. EU bör ytterligare främja och vid behov utöka befintliga initiativ till stöd för innovation och bästa praxis i städerna, nätverkande och utbyten, och städerna bör uppmanas att inta en ledande roll inom hållbar stadsutveckling. Regionkommittén hänvisar i detta sammanhang till de innovativa åtgärder för hållbar stadsutveckling som kommer att genomföras under perioden 2014–2020 med stöd av Eruf. Bland dessa åtgärder kan bl.a. nämnas olika pilotprojekt för att testa nya lösningar för att hantera frågor inom hållbar stadsutveckling med relevans på unionsnivå.

⁽³⁾ COR-2014-00090.

34. ReK föreslår också att kommissionen ska stödja och utvidga projekt som har lagts fram av lokala nätverk och som har visat sig vara framgångsrika, t.ex. inbördes granskning och ömsesidigt lärande, bl.a. studiebesök, grönt vänortssamarbete, rådgivning och handledning mellan partner, arbetsplatsbesök, översyn och utvärderingar samt rörlighetsprogram för städernas sakkunniga.

35. På nationell, regional och lokal nivå skulle man kunna utse kontaktpersoner för hållbar stadsutveckling. Detta skulle underlätta samordningen av åtgärder, utbytesprogram för sakkunniga och dylikt. Energiorganen och förvaltningarna i utvecklingsregionerna inom ramen för Nuts 2 skulle kunna få en sådan samordnande roll. I praktiken har de redan ett väletablerat kontaktnät med de kommuner som ligger inom deras behörighetsområde och erfarenhet av att samordna EU-program.

III. Hur kan man motivera städer med mer än 100 000 invånare att tävla om utmärkelsen "Europas miljöhuvudstad"?

36. Utmärkelsen "Europas miljöhuvudstad" har varit ganska framgångsrik och bör vidareutvecklas. Exemplet med "Europeisk kulturhuvudstad" visar att en utmärkelse med en stabil rättslig och finansiell grund har ännu större potential att uppmuntra städerna att delta och åstadkomma långsiktiga resultat. ReK anser att "Europas miljöhuvudstad" bör utvecklas i samma riktning.

37. En aspekt av utmärkelsen "Europas miljöhuvudstad" som bör omprövas är att en stad enligt den urvalsgräns som gäller nu måste ha fler än 100 000 invånare för att kunna delta. ReK föreslår därför att man överväger en andra utmärkelse för städer med minst 50 000 invånare för att ge Europas mindre städer ytterligare möjligheter. Det vore i så fall lämpligt att anpassa kriterierna för denna kategori till de mindre städernas resurser och behov i syfte att göra det möjligt för ett maximalt antal kandidater att delta.

38. ReK efterlyser en ytterligare förstärkning av nätverket av Europas miljöhuvudstäder, så att vinnarna och deltagarna i tävlingen om titeln "Europas miljöhuvudstad" kan ge sina städer publicitet samt utbyta information om uppnådda resultat och tekniska idéer med hjälp av en egen plattform eller i strukturer som redan finns för detta.

39. ReK stöder aktivt utmärkelsen "Europas miljöhuvudstad" och föreslår att den kommissionsledamot som har ansvar för miljöfrågor inte bara ska vända sig till medlemsstaterna med en skrivelse som innehåller en uppmaning att öka medvetenheten om utmärkelsen hos sina städer och regioner, utan även rikta skrivelsen till miljöorganisationer som har ett nära samarbete med städerna.

40. Man skulle kunna undersöka möjligheten att låta kommissionen inrätta ett pris för "bästa europeiska ekodistrikt" för att främja återställande av stadsdelar som identifierats som fattiga eller utsatta och uppmuntra lokalsamhällena att delta i förvaltningen av sina distrikt.

41. Förutom kommissionens initiativ kan man överväga att införa andra utmärkelser, såsom "Den gröna flaggan", för bevarande av biologisk mångfald, för främjande av gröna transporter osv. på lokal, regional och nationell nivå.

Bryssel den 25 juni 2014

*Regionkommitténs
ordförande*

Ramon Luis VALCÁRCEL SISO

Yttrande från Regionkommittén – Den framtida EU-politiken på området för rättsliga och inrikes frågor

(2014/C 271/06)

Föredragande Lotta HÅKANSSON-HARJU (SE-PES), ledamot i kommunfullmäktige, Järfälla kommun

Referensdokument Ett öppet och säkert EU

COM(2014) 154 final

EU:s agenda för rättsliga frågor till 2020 – Att stärka förtroendet, rörligheten och tillväxten inom EU

COM(2014) 144 final

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

Allmänna rekommendationer

1. Regionkommittén välkomnar kommissionens önskan att konsolidera de framsteg som skett på området för rättsliga och inrikes frågor genom korrekt implementering och effektiv uppföljning (*monitoring*). Samtidigt understryker kommittén att ett resultat av en sådan konsolidering kan bli ytterligare lagstiftningsåtgärder, som respekterar subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna, för att fylla existerande luckor och möjliggöra ett flexibelt EU som kan agera på nya globala utmaningar.
2. Det mera kraftfulla fokus på grundläggande rättigheter som EU förbundit sig till måste få reella avtryck på alla nivåer. EU måste i linje med sin stadga om de grundläggande rättigheterna fortsätta att ytterligare utveckla sitt arbete på detta område för att förbli ett öppet och tryggt område baserat på delad respekt för de grundläggande rättigheterna.
3. Här välkomnar Regionkommittén Europeiska kommissionens utveckling av en ram för att behandla systemhot mot rättsstatsprincipen inom medlemsstaterna, då rättsstaten med principen om likhet inför lagen är en förutsättning för implementering av och respekten för grundläggande rättigheter inom unionen⁽¹⁾.
4. I EU:s stadga erkänns både grundläggande rättigheter som gäller alla människor och specifika rättigheter för EU-medborgarna. För att samtliga dessa rättigheter ska bli verklighet för individen krävs ett långtgående flernivåarbete där lokala och regionala myndigheter har en framträdande, aktiv och framåtblickande roll.
5. Regionkommittén understryker att det är i lokalsamhället som grunden skapas för ett inkluderande samhälle med verklig respekt för grundläggande rättigheter och därmed också för ett samhälle präglad av jämställdhet, mångfald och skydd för de mest utsatta. Samtidigt är det också på lokal och regional nivå som utmaningar inom de rättsliga och inrikes områdena märks allra tydligast och som effekterna på den enskilda invånaren blir klarast.
6. ReK stöder kommissionens förslag om att anta kompletterande bestämmelser för att underlätta medborgarnas liv och bidra till tillväxt, under förutsättning att dessa inte visar sig överflödiga utan är effektiva och underlättar en harmonisering och förenkling av den nuvarande rättsliga ramen i så hög grad som möjligt. En bättre lagstiftningsteknik bidrar till den ekonomiska tillväxten eftersom den underlättar affärsförbindelserna och medborgarnas dagliga liv.
7. Kommittén rekommenderar kommissionen att koncentrera sig på konkreta och sakliga lagstiftningsförslag som, framför allt i en tid då de ekonomiska och sociala problemen blir allt större, skulle få direkt positiva konsekvenser för medborgarna och på ett mycket konkret sätt hjälpa dem att lösa komplicerade situationer som de ofta möter till följd av den ekonomiska krisen. Dessa problem uppstår i synnerhet i mindre utvecklade gränsregioner där medborgarnas ekonomiska och sociala verksamhet står inför större hinder.

⁽¹⁾ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet – Ett nytt EU-ramverk för att stärka rättsstatsprincipen [ej officiell titel], COM(2014) 158 final, 11 mars 2014.

8. För att samtliga invånarens grundläggande rättigheter ska respekteras fullt ut krävs således ett gemensamt, tydligt arbete och ett gemensamt ansvar på alla nivåer. Arbetet för grundläggande rättigheter måste uppfattas som en långsiktig och pågående process. En samsyn för hur det ska uppnås måste förankras på såväl lokal, regional och nationell nivå som på EU-nivå. En brist i samspelet mellan de olika nivåerna riskerar att spela extrema, rasistiska och främlingsfientliga krafter i händerna och missgynna en positiv utveckling av hela EU.

9. Regionkommittén vill lyfta fram de lokala och regionala myndigheternas centrala roll inom politikområdena för rättsliga och inrikes frågor. De har ett avgörande ansvar för genomförandet av flera delar av befintlig nationell och EU-lagstiftning, de utvecklar och testar nya policy-lösningar, de stödjer invånarna i deras utövande av sina grundläggande rättigheter och de samlar information och erfarenheter som behövs för en vidareutveckling av områdena. Lokala och regionala myndigheter har därför stor kapacitet att bidra till politikområdenas utveckling, från planering och genomförande till uppföljning och utvärdering.

10. Lokala och regionala myndigheter är således helt nödvändiga parter i utformningen och genomförandet av rättsliga och inrikes frågor. Regionkommittén uppmanar därför kommissionen, parlamentet och rådet att uttryckligen erkänna kommuner och regioner som fullvärdiga parter inom dessa politikområden och ge dem möjligheter att ta sin del av ansvaret.

11. Politiken inom det rättsliga och inrikes området bör samordnas med övrig EU-politik. Regionkommittén vill peka på behovet av en bättre samordning mellan de frågor som rör rättsliga och inrikes frågor å ena sidan och EU:s ekonomiska politik, socialpolitik och yttre politik å den andra, i syfte att stärka rättighetsrespekten inom alla områden samt öka enhetligheten dem emellan. Politiken på området för rättsliga och inrikes frågor bör samordnas med den ekonomiska politiken och socialpolitiken, som genomförs med hjälp av strukturfonderna och Europeiska investeringsfonden, framför allt i de mindre utvecklade regionerna och i synnerhet på områdena utbildning och sysselsättning. Regionkommittén menar också, i likhet med kommissionen, att politiken på området för rättsliga och inrikes frågor måste integreras i EU:s övergripande yttre politik på ett sätt som möjliggör förstärkt dialog och samarbete med tredjeländer och synergier med EU:s andra politikområden ⁽²⁾.

Stärkandet av ett rättigheternas Europa

12. Myndigheter på alla nivåer måste vara aktivt engagerade i att skydda och främja grundläggande rättigheter och friheter för alla personer. De lokala och regionala myndigheterna har ett utökat ansvar för att öka medvetenheten om grundläggande rättigheter, på grund av sin närhet till invånarna.

13. Regionkommittén vill understryka att alla människor har grundläggande rättigheter och friheter oavsett kön, ras, hudfärg, etniskt eller socialt ursprung, genetiska särdrag, språk, religion eller övertygelse, politisk eller annan åskådning, tillhörighet till nationell minoritet, förmögenhet, börd, funktionsnedsättning, ålder eller sexuell läggning, samt att så kallade sårbara grupper som barn, odokumenterade migranter och asylsökande m.fl. alltid måste uppmärksammas särskilt i planering, implementering, uppföljning och utvärdering.

14. En strategisk kommunikation om samtliga nivåers ansvar för att respektera, skydda, uppfylla och främja grundläggande rättigheter, leva upp till gemensamma internationella åtaganden samt även de långsiktiga vinsterna med asyl- och flyktingmottagandet är centralt för att stävja den ökande extremismen, rasismen och främlingsfientligheten i många av EU:s medlemsländer.

15. Kunskap om hur grundläggande rättigheter omsätts i praktiskt handlande är en central faktor för att skapa ett europeiskt rättsligt område som respekterar och främjar grundläggande rättigheter, mångfald och samarbete. Regionkommittén välkomnar därför den webbaserade guide som utvecklats av Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter för att hjälpa offentliga tjänstemän lokalt, regionalt och nationellt att på ett vardagsnära sätt förbättra arbetet med att skydda och främja de grundläggande rättigheterna genom ett flernivåsamarbete ⁽³⁾. Regionkommittén uppmanar kommissionen att satsa ytterligare resurser på att utveckla, uppdatera och sprida praktiska verktyg av denna karaktär som stöd för tjänstemän och folkvalda på olika nivåer.

⁽²⁾ Meddelande (inrikes frågor): An open and secure Europe: making it happen, COM(2014) 154 final.

⁽³⁾ <http://fra.europa.eu/en/joinedup/home>.

16. På grund av lokala och regionala myndigheters centrala roll, stora kapacitet och erfarenhet vill vi framhålla behovet av ett forum för utbyte av information och bästa praxis mellan lokala och regionala myndigheter, det civila samhällets aktörer och andra förvaltningsnivåer (nationell, europeisk och internationell nivå). Regionkommittén uppmuntrar EU att ytterligare underlätta detta genom riktade insatser eller program.

17. Genomförandet av EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna på lokal eller regional nivå bör beaktas i samband med de årliga stadgerapporterna. Detta kommer att påvisa de områden där de lokala och regionala myndigheterna kan behöva öka sina ansträngningar och stärka kommunikationen mellan nivåerna.

18. Grundläggande rättigheter är inte bara en fråga för det rättsliga och inrikes området utan berör så gott som alla generaldirektorat. För att stärka deras roll och horisontella karaktär menar Regionkommittén att de kommissionsledamöter som ansvarar för rättsliga och inrikes frågor bör samordna de grundläggande rättigheterna med alla generaldirektorat inom kommissionen.

19. Syftet med denna koordination bör vara att överbrygga generaldirektoratens kompetenser för att undvika målkonflikter, övervaka implementeringen av grundläggande rättigheter, göra rättighets- och genusanalyser, ta fram faktaunderlag, uppmuntra medlemstaterna att ratificera och implementera centrala internationella och regionala rättighetsinstrument, konsultera olika aktörer samt se till att korrekt terminologi och god kommunikation används. Utvecklingen av koordinationen bör ske i nära samarbete med Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter.

20. Samverkan kring grundläggande rättigheter skulle underlättas betydligt om de rättigheter som garanteras i stadgan också är direkt tillämpliga i medlemsstaterna.

21. Medvetenheten om de specifika rättigheter som EU-medborgare har i andra EU-länder behöver stärkas. Tillämpningen av direktivet om fri rörlighet för personer är av central betydelse för att EU-medborgarna och deras familjer ska kunna garanteras rätten att fritt förflytta sig emellan och bosätta sig i medlemsstaterna.

22. Regionkommittén menar att rätten till fri rörlighet kan tydliggöras än mer. EU-medborgarna ställs, som kommissionen påpekar, ofta inför olika praktiska och rättsliga problem när de försöker utöva de rättigheter som de har i hemlandet i ett annat EU-land⁽⁴⁾. Samtidigt måste de utmaningar den fria rörligheten skapar i enskilda kommuner och/eller regioner hanteras bättre. Även här kan riktade insatser eller program användas.

Ett rättighetsbaserat och solidariskt Europa i migrations- och asylfrågor

23. Regionkommittén understryker att EU bör stärka implementeringen av europeisk asyl- och migrationspolitik som baseras på grundläggande rättigheter, solidaritet, ömsesidigt förtroende och delat ansvar mellan medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna.

24. EU måste förbli en fristad för dem som flyr förföljelse eller är i behov av skydd. Behovet av att skapa ett kontrollerat mottagande av migranter och skydda gränsernas integritet får aldrig tillåtas att gå före rätten att söka internationellt skydd. Regionkommittén påminner därför om att kontroll och övervakning av land- och sjögränser inte får innebära att man försummar den grundläggande skyldigheten att rädda liv och respektera de mänskliga rättigheterna.

25. Kommittén menar att ett fungerande samspel och förtroende mellan lokal, regional, statlig och europeisk nivå om resurs- och ansvarsfördelningen är en absolut förutsättning för ett hållbart och likvärdigt asyl- och flyktingmottagande. Detta samspel saknas i vissa avgörande delar i dag och är ett allvarligt hinder för nyanländas etablering samtidigt som det riskerar att främja främlingsfientliga krafter. I grund och botten är behovet av effektivt samarbete detsamma i fråga om mottagandet av andra typer av migranter.

⁽⁴⁾ Mot ett europeiskt område för rättsliga frågor: Förtroende, rörlighet och tillväxt.

26. Regionkommittén uppmanar EU:s alla nivåer att dela på ansvaret för att ta emot och integrera flyktingar samt efterlyser större samarbete, samordning och solidaritet på mellanregional nivå via utvecklingen av en mekanism för omfördelning mellan medlems-stater, regioner och kommuner som tar hänsyn till strukturella begränsningar, resurser och andra relevanta faktorer. Varje enskild stat ansvarar i dag för asyl- och flyktingpolitiken och har också det ekonomiska ansvaret för mottagandet. Fördelningen av mottagandet är dock ojämnt såväl mellan medlemsstaterna som inom nationsgränserna, och många lokala och regionala myndigheter tar ett större ansvar än andra genom att ta emot en stor andel av de nyanlända. Kommittén vill understryka att EU måste uppmärksamma de särskilda svårigheter som de EU-regioner ställs inför som vid en viss tidpunkt utgör ingångsvägen för migranter som måste erbjudas olika former av bistånd och tjänster, som många gånger överstiger de enskilda regionernas kapacitet. Därför bör man införa ett särskilt ekonomiskt instrument som i första hand riktar sig till de regioner som tar emot invandrarna och till transitzonerna.

27. Regionkommittén konstaterar med oro att inte alla medlemsstater i EU alltid respekterar FN:s konvention om barnets rättigheter och handlingsplanen för underåriga utan medföljande vuxen (2010–2014) vid mottagandet av minderåriga asylsökande, flyktingar och migranter eller ensamkommande flyktingbarn. Vi vill framhålla betydelsen av att kommunerna och regionerna stöder varandra så att de kan ta sin del av ansvaret och se till att dessa bestämmelser upprätthålls med avseende på båda könen. ReK vill påminna kommissionen om att den nämnda handlingsplanen löper ut 2014, och att man därför bör inleda förfarandena för att förnya den.

28. Hittills har artikel 80 i EUF-fördraget inte använts för att vidta åtgärder som gör solidaritet och rättvis ansvarsfördelning när det gäller rörlighet till verklighet. Åtaganden om flyttning och återflyttning har varit helt frivilliga och i vissa fall har städer tagit ledningen när det gäller att omsätta dessa åtaganden i praktiken.

29. En ojämn fördelning av asylsökande och flyktingar mellan stater och regioner och inom regioner samt bristen på arbete, bostäder m.m. är en stor utmaning för lokala och regionala myndigheter. Likaså bristen på framförhållning och möjligheten att i god tid planera för mottagandet. Tillfälliga lösningar får ofta negativa sociala konsekvenser, vilket i sin tur påverkar möjligheterna att tillgodogöra sig de verktyg som krävs för att påbörja integrationsprocessen.

30. Regionkommittén menar därför att det är dags att tydligare ta reda på vad delat ansvar och solidaritet inom asylområdet kan innebära. Det står klart att olika stater, regioner och kommuner anför skilda argument för vad som ska ses som ett rimligt delat ansvar eller solidaritet utifrån deras specifika förutsättningar och önskningar. Det rör sig om allt från antalet asylsökande som anländer direkt, antalet asylansökningar som behandlas, det finansiella läget, bostadsbrist, tidigare mottagande, befolkningstäthet m.m. Det rör sig också om kort- och långsiktiga perspektiv.

31. Vi vill framhålla behovet av att sprida bästa praxis bland de lokala och regionala myndigheterna och medlemsstaterna när det gäller handläggning av asylsökandes och flyktingars ansökningar, integrationspolitik och förhindrande av irreguljär invandring. Detta skulle kunna möjliggöra ett underifrånperspektiv i syfte att komma till rätta med skillnader mellan medlemsstaterna och regionerna när det gäller förhållandena under det första mottagandet av asylsökande, flyktingar och irreguljära invandrare samt hur effektivt och snabbt deras ansökningar och ärenden behandlas. Mindre kommuner saknar resurser för att hantera stora invandrarströmmar, och i detta sammanhang vill vi understryka betydelsen av solidaritet mellan kommunerna. Vi vill också gärna se ett starkare Frontex för ett mer verksamt och effektivt förstärkt och rationaliserat samarbete mellan nationella gränsskyddsmyndigheter och för att skydda både invandrarna och EU:s yttre gränser.

32. För att komma vidare i diskussioner om ansvarsfördelning föreslår Regionkommittén därför en forskningsstudie om vad olika medlemsstater, regioner och kommuner definierar som delat ansvar och solidaritet samt vilket utslag olika definitioner skulle få vid olika scenarier. Studien bör också analysera hur en jämnare fördelning av asyl- och flyktingmottagandet mellan kommuner, regioner och stater kan bli verklighet inom EU.

33. Det är också viktigt att EU lyckas ta tillvara den stora resurs som nyanlända utgör. Ett framgångsrikt integrationsarbete som förvaltar mångfalden på lokal och regional nivå är tillväxtfrämjande, ökar möjligheter till lärande och entreprenörskap och bidrar till att klara ett framtida arbetskraftsbehov samt välfärdens framtida finansiering. För att denna process ska ge positiva resultat måste man investera i utbildning och arbete för migranter så att de kan ta sig in på arbetsmarknaden i EU, samt i information om och förvaltning av den kulturella mångfalden för att åstadkomma attitydförändringar hos allmänheten och förbättra de sociala relationerna.

34. Vi vill understryka behovet av en EU-omfattande strategi mot bedrägeri och missbruk.

35. De låga födelsetalen i många av medlemsländerna och den kommande generationsväxlingen kommer att innebära ett ökat behov av invånare i arbetsför ålder. Asyl- och flyktingmottagandet innebär således inte bara utmaningar utan också stora möjligheter för EU:s medlemsländer. EU måste helt enkelt finna trovärdiga svar på de demografiska utmaningar unionen står inför.

36. Det har gjorts begränsade framsteg i antagandet av lagstiftning om laglig migration. Resultatet är att EU:s migrationsregim är mycket ofullständig. Kommittén välkomnar därför prioriteringen av en övergripande strategi i migrationsfrågor och att man lägger stor vikt vid att främja ett balanserat, genuint partnerskap med ursprungs- och transitländerna när det gäller att hantera mottagandet av migranter på ett rättighetsrespekterande och organiserat sätt.

37. Regionkommittén anser att organiserad brottslighet måste bekämpas också på lokal nivå via sociala och utbildningsmässiga initiativ genom att visa särskilt invånarna i områden som domineras av organiserad brottslighet att det är möjligt att införa en annan utvecklingsmodell som bygger på öppenhet, delaktighet och demokrati, och genom att ge utbildningsstöd särskilt till unga som löper risk att dras in i illegala strukturer, samt genom att beslagta vinsterna av organiserad brottslighet och använda dem för sociala projekt, lokala aktörer och det civila samhället. De offentliga europeiska, nationella och regionala myndigheterna har ett avgörande ansvar för att samarbeta kring denna typ av initiativ.

38. Regionkommittén delar kommissionens åsikt om att en välskött migrationspolitik innehåller åtgärder för att minska den irreguljära migrationen⁽⁵⁾. Samtidigt får irreguljär migration och bistånd till irreguljära migranter inte kriminaliseras, och man måste vara uppmärksam på eventuella offer för människohandel. Lokala och regionala myndigheter måste hantera den verklighet de ställs inför vad gäller respekten för grundläggande rättigheter, vilket bland annat bör innebära att tillhandahålla tjänster till irreguljära migranter.

39. Företrädare för lokala och regionala myndigheter behöver ges möjligheter att utveckla strukturer för kunskapsutbyte samt dela erfarenheter inom god praxis gällande sysselsättning, utbildning och social delaktighet för att ytterligare synliggöra den lokala dimensionen i integrationspolitiken. Ett forum för kunskapsutbyte är en förutsättning för att upprätta en dynamisk integrationspolitik inom unionen som garanterar migranternas rättigheter. På sikt skulle ett forum av detta slag leda till minskade skillnader mellan medlemsländerna även på integrationsområdet.

Ett tryggt Europa

40. För att kunna ta itu med problem som påverkar invånarnas trygghet och kränker grundläggande rättigheter, exempelvis organiserad brottslighet och i synnerhet människohandel, narkotikahandel och sexuellt utnyttjande av minderåriga, är förebyggande åtgärder lika viktiga som straffpåföljder. Regionkommittén påminner kommissionen om de lokala och regionala aktörernas avgörande roll när det gäller att utveckla strategier för att förebygga brottslighet och gottgöra offren.

41. Vi anser att de lokala och regionala myndigheterna bör spela en viktigare roll i kampen mot gränsöverskridande, organiserad brottslighet. Brotten i närmiljön hänger nämligen alltmer samman med organiserad internationell brottslighet och det är lokala samhällen som är de första offren för kriminella organisationer som destabiliserar deras samhällsstruktur. ReK håller med kommissionen om att man måste skapa säkra och tillförlitliga system så att allmänheten och företagen kan dra full nytta av internets potential. Samarbetet mellan medlemsstaterna och Europeiska it-brottscentrumet, som inrättats inom ramen för Europol, bör därför även omfatta den regionala och lokala nivån så att kampen mot it-brottsligheten kan intensifieras redan på den förvaltningsnivå som ligger närmast medborgarna.

⁽⁵⁾ Ett öppet och säkert EU, COM(2014) 154 final.

42. Korruption är av speciellt intresse för lokala och regionala myndigheter och deras invånare. Regionkommittén planerar att fortsätta att bekämpa korruption på alla nivåer och främja skyddet av EU:s ekonomiska intressen, bl.a. genom inrättandet av en europeisk åklagarmyndighet, i samarbete med andra EU-institutioner, Europarådet och andra organisationer.

43. Regionkommittén stödjer EU:s strategi för att utrota människohandel. De lokala och regionala myndigheterna kan i hög grad bidra till strategins framgångsrika genomförande och har på grund av sin lokala förankring möjlighet att känna igen tecken på att någon är ett offer för människohandel. Kommittén har därför förespråkat att lokala och regionala myndigheter bör bidra till att utveckla riktlinjer för identifiering och skydd av offer samt för att säkerställa deras fortsatta välbefinnande, särskilt när det rör sig om minderåriga.

44. Kommuner och landsting är viktiga partner för kapacitetsbyggande i sändarländer. Gränsöverskridande internationellt samarbete mellan kommuner som är mottagare av migranter eller asylsökande och kommuner som dessa härstammar ifrån skulle kunna förbättras och utvecklas avsevärt. Den lokala nivån är viktig för att utforma och tillhandahålla mottagande- och återvändarprogram.

Bryssel den 25 juni 2014

*Regionkommitténs
ordförande*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Yttrande från Regionkommittén – EU:s strategi mot hemlöshet

(2014/C 271/07)

Föredragande Gábor BIHARY (HU–PES), ledamot av Budapests stadsfullmäktige**Referensdokument****I. POLITISKA REKOMMENDATIONER**

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. Det är fullständigt oacceptabelt att det i våra kommuner fortfarande år 2014 finns människor som bor på gatan, där både deras hälsa och liv hotas. Det faktum att nära 3 miljoner hemlösa lever på bidrag från socialförsäkringssystemen och att många hamnar utanför dessa system eller inte får lämpligt skydd genom dem är en skam för Europeiska unionen.

2. Hemlöshet är den mest extrema formen av fattigdom och social utestängning⁽¹⁾. Att ha en bostad är ett mänskligt basbehov, och hemlöshet utgör därför en kränkning av den mänskliga värdigheten och de mänskliga rättigheterna.

3. Regionkommittén upprepar⁽²⁾ i detta sammanhang att det krävs en EU-åtgärdsram för den subventionerande bostadssektorn i syfte att

— se till att de grundläggande rättigheterna efterlevs och att den EU-politik som påverkar bostadssektorn är konsekvent,

— säkerställa att EU-fördraget följs, enligt vilket offentliga myndigheter själva kan besluta om hur den subventionerade bostadssektorn ska förvaltas och vilka hushåll som är berättigade till dessa bostäder,

— främja social mångfald,

— stödja den subventionerade bostadssektorns ekonomiskt balanserande funktion, i synnerhet genom att minska energiberoendet och främja lokal sysselsättning.

4. Trots att EU-medlemsstaterna har världens mest välutvecklade sociala skyddssystem har hemlösheten på senare år ökat i praktiskt taget alla medlemsstater på grund av flera olika faktorer, såsom effekterna av den ekonomiska krisen, samhällseliga förändringar, diskriminering av minoriteter eller bristande hantering av migrationsfrågor. I vissa medlemsstater saknas det subventionerade bostäder och bostäder till rimlig kostnad.

5. Kommittén betonar att investeringar i åtgärder för att bekämpa hemlöshet ger hög avkastning genom att de på lång sikt bidrar till att varaktigt sänka de löpande sociala kostnaderna för att hantera problemet.

6. Åtgärder behöver även vidtas på EU-nivå för att möta utmaningen med fattiga och utsatta EU-medborgare som förflyttar sig inom unionen över nationernas gränser. Den sociala rörligheten har bidragit till en nationsöverskridande hemlöshetsproblematik som inte kan lösas på nationell, regional och lokal nivå eller genom att minska EU-medborgarnas rörlighet.

7. Även om det är medlemsstaterna, och i synnerhet de lokala och regionala myndigheterna, som har det direkta ansvaret för att bekämpa hemlöshet bör Europeiska kommissionen spela en viktigare roll när det gäller utarbetande av strategier, samarbete på EU-nivå och spridning av god praxis, dock i enlighet med subsidiaritetsprincipen. EU bör öka sina ansträngningar i syfte att slutföra och stödja de initiativ som medlemsstaterna och de lokala myndigheterna inleder, i linje med den europeiska plattformen mot fattigdom och social utestängning⁽³⁾.

⁽¹⁾ CdR 18/2010 fin.

⁽²⁾ CdR 71/2011 fin.

⁽³⁾ CdR 402/2010 fin.

8. Varje medlemsstat bör ha en nationell strategi för bekämpning av hemlöshet – eventuellt kompletterad med regionala strategier – där det tydligt framgår vem som ansvarar för att samla in uppgifter om fenomenet samt för övervakningen och genomförandet av strategin. ReK uppmanar därför EU-länderna att ta fram övergripande strategier för bekämpning av hemlöshet, där man inte bara klargör vilka nationella organ som har ansvaret utan också fastställer tydliga och överskådliga mål som är bindande i förhållande till EU och där man anger utvärderingsmodeller som gör det möjligt att bedöma resultaten av strategin i varje EU-medlemsstat på ett sätt som är öppet för insyn.
9. I de övergripande strategierna måste även de lokala och regionala myndigheternas samt det civila samhällets roll fastställas, och man bör för att skapa en god samhällsstyrning klargöra arbets- och resursfördelningen mellan olika myndighetsnivåer.
10. Kommittén vill uppmärksamma det faktum att några av EU:s medlemsstater har haft svårt att genomföra sina strategier för hemlösa, eftersom de i praktiken inte har haft ett fungerande flernivåstyre.
11. ReK välkomnar de ståndpunkter som Europaparlamentet tidigare och mer nyligen antagit om EU:s strategi mot hemlöshet⁽⁴⁾, där man med kraft uppmanar medlemsstaterna att fortsätta att arbeta för att uppnå målet om att hemlösheten ska vara utrotad senast 2015.
12. Kommittén vill rikta uppmärksamheten på att hemlöshetens orsaker och omfattning skiljer sig åt mellan olika EU-medlemsländer, och t.o.m. mellan enskilda regioner. Detta innebär att de lokala och regionala myndigheterna måste delta i utarbetandet av en strategi mot hemlöshet. Vilka verktyg som är lämpliga bör avgöras med beaktande av de bakomliggande orsakerna. De lokala myndigheterna kan skaffa sig kunskaper på området eftersom de direkt konfronteras med företeelsen.
13. Kommittén välkomnar i detta sammanhang det arbete som utförts av Habitact (www.habitact.eu), som är ett nätverk av lokala och regionala myndigheter som främjar social innovation inom området hemlöshet med hjälp av integrerade hemlöshetsstrategier.
14. Kommittén ställer sig bakom Europaparlamentets begäran till kommissionen om att inrätta en expertgrupp på hög nivå som ska tillhandahålla stöd vid utarbetandet och förbättringen av EU:s strategi mot hemlöshet. Vi vill betona hur viktigt det är att även företrädare för lokala och regionala myndigheter ingår i denna expertgrupp.
15. ReK har tagit del av arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar⁽⁵⁾ med riktlinjer för bekämpningen av problemet med hemlöshet men beklagar den låga ambitionsnivån på EU-nivå i detta dokument. Det behövs även en EU-strategi med verktyg som lokala och regionala myndigheter, icke-statliga organisationer och deras frivilligarbetare kan använda effektivt i praktiken, och som möjliggör utbyte och spridning av bästa praxis samt rättsliga åtgärder för att förhindra kriminalisering av hemlöshet och kraftfullt motarbeta hatbrott och våld mot samt förföljelse av hemlösa.
16. Att vara fattig eller hemlös är inget brott. Därför är den kriminalisering av hemlösa och de antisociala lagar som i strid med mänskliga rättigheter antagits och tillämpas i vissa medlemsstater oförenliga med principen om likabehandling och mänsklig värdighet.
17. Insatser från organisationer som arbetar med medborgerliga fri- och rättigheter för att hjälpa denna befolkningsgrupp som är sårbar och har små möjligheter att hävda sina rättigheter, bör få större erkännande och ett ökat stöd på såväl lokal, regional och nationell som europeisk nivå.
18. Kommittén hoppas att människor inte i någon medlemsstat utsätts för hot från polisens sida – i strid mot lagen eller genom lagändringar i den riktningen – enbart för att det är hemlösa.
19. Regionkommittén stöder den verksamhet till förmån för hemlösa som bedrivs av civilsamhällesorganisationer i medlemsstaterna och av deras sammanslutningar och paraplyorganisationer på EU-nivå. Denna verksamhet syftar till att göra de hemlösa mer medvetna om sina rättigheter och främja en social medvetenhet och ett samhälle som är öppet för alla, där majoriteten av befolkningen har en empatisk syn på hemlöshet och är positivt inställd till nödvändiga åtgärder för att åtgärda problemet, i synnerhet till att utnyttja offentliga medel för sådana åtgärder.

⁽⁴⁾ P7_TA(2011)0383 och P7_TA(2014)0043.

⁽⁵⁾ SWD(2013) 42 final.

20. ReK uppmanar medlemsstaterna och EU:s ordförandeskap att se till att de behöriga ministrarna regelbundet för upp hemlöshetsfrågan på dagordningen för sina rundabordsamtal. Regionkommittén betonar också vikten av att inkludera företrädare för lokala och regionala myndigheter i dessa möten och uppmanar kommissionen att ge dessa såväl praktiskt som finansiellt stöd.

21. I samband med utarbetandet av en EU-strategi mot hemlöshet är det viktigt att prioritera "bostadsstyrda" ("housing-led") modeller eller modeller som i första hand prioriterar boende ("housing first"), samt att ägna särskild uppmärksamhet åt gränsöverskridande hemlöshet och de särskilda åtgärder som krävs när det gäller hemlösa minderåriga och kvinnor.

22. Hanteringen av problemet med hemlöshet har kopplingar till den regionala utvecklingen och EU:s finansieringsinstrument (särskilt ESF och Eruf) ⁽⁶⁾ samt till social integrering och mänskliga rättigheter. Det finns även ett nära samband med Europa 2020-strategins mål om att minska antalet personer som lever i fattigdom med 20 miljoner ⁽⁷⁾.

23. Kommittén vill uppmärksamma regioner i medlemsstater som har en särskilt hög andel hemlösa på möjligheten att, i samband med utarbetandet av de operativa programmen, utnyttja medel från fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt eller andra fonder, exempelvis Europeiska socialfonden (ESF), för att förbättra situationen för hemlösa och främja deras sociala integration och integrering på arbetsmarknaden.

24. Vi betonar vikten av förebyggande åtgärder på lokal och regional nivå i syfte att tidigt upptäcka personer som riskerar att bli hemlösa och skraddarsy åtgärder för att undvika att de vräks från sina hem samt erbjuda omedelbart stöd till personer som redan har förlorat sin bostad. Man bör därför samordna strukturåtgärder på välfärdsområdet, t.ex. avseende bostäder, sysselsättning, utbildning, familjepolitik och andra relaterade politikområden.

25. För att livskvaliteten och hälsan hos de personer som just blivit hemlösa inte kraftigt ska försämrats måste socialvården och hälso- och sjukvården ingå i en integrerad strategi, i synnerhet när det gäller personer som redan tidigare har omfattas av dessa samhällstjänster.

26. Kommittén framhåller att vården av de hemlösa måste börja på gatan, eftersom kartläggning och behandling av eventuell mentalsjukdom eller missbruksproblem inte kan vänta tills bostadsproblemen har lösts.

27. Kommittén framhåller vikten av att erbjuda ett tillräckligt stöd, särskilt genom att tillhandahålla bostäder, eftersom detta kan bidra till att förebygga hemlöshet.

28. De parter som deltar i arbetet för att bekämpa hemlösheten behöver adekvata medel och stöd på både nationell nivå och EU-nivå för att kunna vidta effektiva åtgärder i syfte att öka arbetsförmedlingarnas insatser och erbjuda utbildning för hemlösa samt att stimulera dem att söka arbete och hjälpa dem att behålla sin anställning.

29. ReK anser att yrkesutbildning, repetitionskurser och vuxenutbildning, dvs. livslångt lärande, utgör särskilt effektiva, om än indirekta, åtgärder för att hjälpa människor ut ur hemlöshet. Lämpligt utformade utbildningar som kan leda till riktiga jobb är en bra investering för såväl individen som samhället, och kan vara ett steg för att varaktigt förbättra hemlösa människors svåra situation. Utbildning är ofta en nödvändig förutsättning, men det avgörande är att de berörda personerna själva är motiverade till långsiktiga och målmedvetna insatser för att göra sig själva till aktiva aktörer i samhället. De hemlösa måste själva samarbeta och aktivt delta för att förbättra sin livssituation.

30. Det är viktigt att se till att de härbärgen eller tillfälliga bostäder som förvaltas av lokala myndigheter, välgörenhetsorganisationer, civilsamhällesorganisationer eller religiösa organisationer är rena, tillgängliga lokalt eller åtminstone regionalt samt att de motsvarar användarnas behov. Att arbeta med lösningar som är bostadsstyrda, exempelvis "housing first", är dock det mest eftersträvarvärda.

31. Det är avgörande att hemlösa och personer med låga inkomster garanteras tillgång till en fast bostad i närområdet till ett överkomligt pris. Detta är emellertid endast möjligt om man lyckas upprätta ett lämpligt partnerskap mellan alla berörda parter efter lokala förhållanden.

⁽⁶⁾ CdR 1999/2013 fin.

⁽⁷⁾ CdR 26/2013 fin.

32. Kommittén stöder de riktade åtgärder som vidtagits på EU-nivå inom olika berörda sektorsspecifika EU-politikområden, i synnerhet när det gäller ekonomi, finanser, social trygghet, regional utveckling, hälso- och sjukvård, mänskliga rättigheter, ungdomsfrågor, jämställdhet, invandring och integration.
33. Regionkommittén är positiv till att hemlöshet integreras i genomförandet av Europa 2020-strategin, vilket eventuellt skulle kunna ske i form av landsspecifika rekommendationer som ett komplement till medlemsstaternas insatser, i synnerhet i de länder där situationen för de hemlösa omedelbart måste förbättras.
34. Vi rekommenderar kommissionen att utöver de landsspecifika rekommendationerna uppmana medlemsstaterna att fortsätta sitt arbete och ta upp problemet med hemlöshet i sina nationella reformprogram.
35. Regionkommittén betonar vikten av att samla in kompletta och jämförbara uppgifter om hemlöshet, utan att på något sätt stigmatisera hemlösa personer. Dessa uppgifter bör vara uppdelade med hänsyn till hemlöshetens orsak och fenomenets omfattning och innehålla en regional uppdelning på minst Nuts 2-nivå. Syftet är att upprätta en databas för att göra utvecklingspolitiken mer effektiv och i slutändan fullständigt utrota problemet med hemlöshet.
36. Regionkommittén konstaterar att verksamhet på regional och lokal nivå spelar en avgörande roll för att minska hemlösheten, och därför bör EU utvärdera den totala effektiviteten, dvs. i vilka fall man förutom ESF och Eruf borde utnyttja andra finansieringsinstrument (såsom Progress, E@SI, Jessica, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, Leader och fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt) för att bekämpa hemlöshet.
37. För att förbättra situationen för hemlösa uppmanar ReK medlemsstaterna att utnyttja lämpliga EU-medel och skapa en övergång mellan social integration och integrering på arbetsmarknaden.
38. Det är viktigt att uppmuntra volontärarbete när det gäller tillhandahållande av tjänster till hemlösa och engagera dem i arbetet med att lösa sociala problem. Därmed ökar man den allmänna medvetenheten om problemen i denna grupp och gör de hemlösa delaktiga i den sociala integrationen.
39. Man bör stärka de deltagandemekanismer som är anpassade till de hemlösas särskilda förutsättningar så att de verkligen kan involveras. Därmed skulle man främja gemensamma beslut med deltagande av alla berörda aktörer och förbättra omsorgens kvaliteten genom att de hemlösa får en huvudroll i den sociala integrationen.

Bryssel den 25 juni 2014

*Regionkommitténs
ordförande*

Ramon Luis VALCÁRCEL SISO

Utkast till yttrande från Regionkommittén – EU:s strategi för området kring Adriatiska havet och Joniska havet (EUSAIR)

(2014/C 271/08)

Föredragande Gian Mario SPACCA (IT–ALDE), Regionpresident i Marche

Referensdokument COM(2014) 357 final

SWD(2014) 190 final

SWD(2014) 191 final

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. Kommittén välkomnar Europeiska rådets slutsatser från toppmötet i december 2012, där kommissionen ombads att lägga fram en EU-strategi för området kring Adriatiska havet och Joniska havet (EUSAIR) före utgången av 2014. Regionkommittén efterlyste detta beslut i sitt initiativyttrande om *Samarbete i Medelhavsområdet genom adriatisk-joniska makroregionen*, som antogs den 11 oktober 2011 ⁽¹⁾.

2. Vi ställer oss bakom den definition av makroregionala strategier som godkänts av rådet. En sådan strategi är en integrerad ram för medlemsstater och tredjeländer i samma geografiska område, och den behandlar gemensamma utmaningar och erbjuder lösningar via ett förstärkt samarbete för ekonomisk, social och territoriell sammanhållning ⁽²⁾.

EU-integration och den externa dimensionen

3. Vi välkomnar EUSAIR-förslaget, som kommer att omfatta fyra EU-länder (Kroatien, Grekland, Italien och Slovenien) och fyra länder utanför EU (Albanien, Bosnien och Hercegovina, Montenegro och Serbien). Strategin kommer att i hög grad bidra till integrationen i EU för kandidatländerna och de potentiella kandidatländerna i området. En aspekt som omfattar EU-integration tillför denna makroregionala strategi ett relevant mervärde ⁽³⁾.

4. Kommittén framhåller betydelsen av försoning, säkerhet och stabilitet i området kring Adriatiska havet och Joniska havet genom samarbete med andra länder utanför EU, som i framtiden skulle kunna införlivas med denna makroregion. Vi vill även betona de lokala och regionala myndigheternas roll som mycket viktiga aktörer när det gäller att främja demokrati, decentralisering, ökat lokalt och regionalt självstyre och kapacitetsuppbyggnad.

5. Strategin för området kring Adriatiska havet och Joniska havet skulle kunna bli inledningen till mer integrerade åtgärder och en strategi som involverar hela Medelhavsområdet, vilket Europaparlamentet har framhållit ⁽⁴⁾.

6. Arlem (församlingen för lokala och regionala myndigheter i EU och Medelhavsområdet) efterlyser också en makroregional strategi för hela Medelhavsområdet som en följd av utvecklingen av tre integrerade makroregionala områden – västra Medelhavsområdet, det adriatisk-joniska området och östra Medelhavsområdet ⁽⁵⁾.

Flernivåstyre

7. ReK instämmer i rådets slutsatser (allmänna frågor) från oktober 2013 beträffande behovet av att se över makroregionernas styresformer och välkomnar kommissionens rapport av den 20 maj 2014 och kommissionens meddelande om EU:s strategi för området kring Adriatiska havet och Joniska havet av den 17 juni 2014. Vi delar också rådets åsikt i fråga om betydelsen av ansvar och medägarskap från de berörda ländernas sida, vilket förutsätter att de relevanta lokala och regionala aktörerna stärks, liksom ett tydligt och långsiktigt engagemang från intressenternas sida ⁽⁶⁾. Kommittén efterlyser också ett större deltagande från regionernas och Regionkommitténs sida i såväl samordningsfasen till stöd för kommissionen som i genomförandefasen. I detta sammanhang håller kommittén med om att handlingsplanen bör innehålla en styrstruktur som bygger på samordnare från behöriga ministerier för varje pelare, och betonar att samordnarna också kan komma från regionala regeringar.

⁽¹⁾ CdR 168/2011 fin.

⁽²⁾ COM(2013) 468 final.

⁽³⁾ COM(2013) 468 final.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets resolution P7_TA(2012) 0269.

⁽⁵⁾ ReK:s Arlem-rapport 2013/02318.

⁽⁶⁾ COM(2013) 468 final.

8. Kommittén understryker behovet av ett smart, samordnat styre med fyra inbördes förbundna styresnivåer: ett starkt politiskt ledarskap med ett tydligt beslutsfattande i de deltagande länderna – underlättat av kommissionen med stöd av Regionkommittén – god samordning, enighet om det territoriella genomförandet och en hög grad av delat ansvar.
9. EUSAIR kräver ett kraftfullt politiskt ledarskap, och det adriatisk-joniska initiativet, inklusive de åtta berörda ländernas utrikesministrar, kan spela en viktig roll när det gäller samordningen. Å andra sidan behöver EUSAIR en plattform för flernivåstyre, och regionerna och de lokala myndigheterna kan bidra med den kompetens på hög nivå som behövs för ett effektivt genomförande av projekten i en integrerad makroregional strategi.
10. De lokala och regionala myndigheterna måste få en utökad roll när det gäller styrelseformerna och genomförandet av strategin.
11. Regionkommitténs adriatisk-joniska mellanregionala grupp inrättades den 30 januari 2013. Gruppen har till uppgift att stödja kommissionen vid utarbetandet av den adriatisk-joniska strategin före utgången av 2014 och att främja en gemensam identitet för det adriatisk-joniska området så att man uppmärksammar områdets fulla potential.
12. Europeiska rådets "mandat" till kommissionen är resultatet av de gemensamma ansträngningar som gjorts av länderna i området. Det bygger på flera initiativ, t.ex. det adriatisk-joniska initiativet, som lanserades genom Anconadeklarationen 2000, och andra adriatisk-joniska forum och nätverk, exempelvis Forumet för adriatiska och joniska städer, Forumet för adriatiska och joniska handelskammare, Uniadriation-nätverket för universitet och den adriatisk-joniska euroregionen.
13. De territoriella behoven kan tillgodoses genom ett tillvägagångssätt baserat på nedifrån och upp-principen samt flernivåstyre, i syfte att ta itu med de gemensamma problemen och utmaningarna i det adriatisk-joniska området genom lösningar som har ett brett stöd. Detta är nyckeln till framgång för denna EU-strategi.

Utmaningar och uppgifter i den adriatisk-joniska regionen

14. Kommittén instämmer i att den föreslagna strategins viktigaste mål är att främja en hållbar ekonomisk och social välfärd, samt tillväxt och skapande av arbetstillfällen i regionen i linje med målen i Europa 2020-strategin. Detta ska ske genom att förbättra områdets attraktionskraft, konkurrenskraft och förbindelser, samtidigt som man bevarar miljön och ekosystemen vid kusterna och i havet.
15. Vi är positiva till att kommissionen antagit "En maritim strategi för Adriatiska havet och Joniska havet" ⁽⁷⁾, som införlivats med EUSAIR.
16. Kommittén välkomnar omfattningen av och innehållet i EUSAIR:s fyra pelare, som är resultatet av ett omfattande samråd med aktörer i regionen, nämligen "Blå tillväxt", "Sammankoppla regionen", "Miljömässig kvalitet" och "Hållbar turism". Dessutom ingår två övergripande frågor, "Kapacitetsuppbyggnad och kommunikation" samt "Forskning, innovation och utveckling av små och medelstora företag".
17. ReK uppmanar kommissionen att som ett första steg mot kapacitetsuppbyggnad utarbeta en EUSAIR-grundstruktur för den makroekonomiska situationen och en konsekvensanalys för att underlätta genomförande av strategin, samt genomföra de fyra pelarna/prioriterade åtgärderna i praktiken i syfte att tydligare fastställa målen och mäta framstegen mot dem.
18. Vi efterlyser ett kraftigare fokus på territoriell och social sammanhållning och på de allvariga problem som enskilda länder inte kan ta itu med på ett effektivt sätt, till exempel hälsovård, aktivt åldrande, skillnader när det gäller demografiska och ekonomiska villkor mellan och inom länderna i regionen, liksom problem relaterade till säkerhet/organiserad brottslighet/olaglig invandring, utlokalisering av företag och ungdomsarbetslöshet. Dessa frågor bör behandlas inom samtliga fyra pelare så att man uppnår en smart och hållbar tillväxt för alla i linje med Europa 2020-strategin och dess mål, samt för att öka konkurrenskraften och attraktionskraften i EUSAIR-regionen.
19. Vi föreslår att man utnyttjar erfarenheterna från strategierna för Donau- och Östersjöregionerna och anordnar ett årligt EUSAIR-forum för att främja den ekonomisk-sociala dialogen och ett brett deltagande i den adriatisk-joniska strategin genom ett aktivt engagemang från de sociala och ekonomiska aktörernas sida (fackföreningar, arbetsgivarorganisationer, icke-statliga organisationer, ungdomsförbund, civilsamhällesorganisationer, m.fl.).

⁽⁷⁾ COM(2012) 713 final.

Finansiering

20. Kommittén ställer sig positiv till att det tidsmässigt är möjligt att låta EUSAIR ingå i den nya generationen programplaneringsdokument för 2014–2020 beträffande EU:s struktur- och investeringsfonder och IPA-medel – partnerskapsavtalet, IPA-strategidokument, operativa program – samt i alla relevanta politikområden och program inom EU, exempelvis Horisont 2020, Cosme, osv.

21. Förordningen om gemensamma bestämmelser, förordningen om det europeiska territoriella samarbetet och förordningen om instrumentet för stöd inför anslutningen utgör reella möjligheter för EUSAIR, eftersom de kräver att alla europeiska struktur- och investeringsfonder och IPA-medel ska innefatta de makroregionala prioriteringarna.

22. ReK understryker behovet av att i större utsträckning involvera de regionala och lokala myndigheterna i kartläggningen av prioriterade projekt för området kring Adriatiska havet och Joniska havet. Kommittén välkomnar att riskhantering för naturkatastrofer inkluderats bland de övergripande principerna för de fyra pelarna i kommissionens meddelande om EUSAIR och efterlyser ett större fokus i den rullande handlingsplanen på övergripande teman såsom migration, rätten till hälsa och administrativ utbildning i en högskola för området kring Adriatiska havet och Joniska havet.

23. Vi efterlyser ett aktivt stöd från de europeiska och internationella finansinstituten, exempelvis EIB, EBRD, Världsbanken, med flera, i likhet med vad som var fallet med investeringsramen för västra Balkan.

24. ReK föreslår att man i samarbete med EIB och internationella finansinstitut inrättar en gemensam genomförandemekanism som skulle underlätta utarbetandet av projekt som uppfyller bankernas krav⁽⁸⁾.

25. Privat medfinansiering bör integreras med den tillgängliga finansieringen.

26. Kommittén noterar regeln om "tre nej" (ingen ny lagstiftning, inga nya förvaltningsorgan och ingen ytterligare finansiering) och framhåller regeln om "tre ja" som förespråkas i många forum: mer kompletterande finansiering, mer institutionell samordning och fler nya projekt.

27. Finansiellt stöd på EU-nivå till tekniskt bistånd i anslutning till makroregionala strategier har redan visat sig vara en viktig tillgång för Östersjöstrategin, och detta bör utvidgas till att omfatta den makroregionala strategin för området kring Adriatiska havet och Joniska havet. Det bör skapas en särskild budgetpost för tekniskt stöd till makroregionen i området kring Adriatiska havet och Joniska havet i enlighet med den budgetpost som skapades för makroregionerna i Östersjöområdet och Donauområdet med ett anslag på 2,5 miljoner euro vardera i åtagande- och betalningsbemyndiganden för 2014.

Kommunikation

28. Kommittén efterlyser ett kraftigare fokus på kommunikation som en övergripande fråga i syfte att öka det offentliga ansvaret för den makroregionala strategin och få till stånd en starkare styrning, vilket även underströks i "ReK:s adriatisk-joniska mellanregionala grupps bidrag till de berörda parterna" av den 13 december 2013 som var riktat till kommissionen.

29. ReK framhåller att kommunikation är ett verktyg för att öka det civila samhällets medvetenhet om vad strategin betyder för medborgarna och om dess mervärde när det gäller att stärka den adriatisk-joniska regionens identitet.

Kapacitetsuppbyggnad

30. Kapacitetsuppbyggnad är en relevant och övergripande fråga om man vill se till att EUSAIR blir framgångsrikt, eftersom den adriatisk-joniska regionen är ett vidsträckt område som omfattar såväl EU-länder som kandidatländer och potentiella kandidatländer med skilda förvaltningsstrukturer.

31. Såväl i EU-länder som i tredjeländer finns det ett behov av att förbättra kunskaperna och stärka kapaciteten för att finna smarta, hållbara och inkluderande lösningar på gemensamma problem på områden som personaladministration, internationella relationer, etc. En möjlig åtgärd vore att inrätta en adriatisk-jonisk förvaltningshögskola liknande Frankrikes *Ecole Nationale d'Administration*, där statstjänstemän från den adriatisk-joniska regionen skulle kunna utveckla den kompetens och de kunskaper som är nödvändiga för ett flernivåstyre, vilket skulle göra dem i stånd att genomföra innovativa processer inom den offentliga förvaltningen.

⁽⁸⁾ COM(2011) 381 final.

32. Kommittén anser att konstruktionen av ett varaktigt adriatisk-joniskt område för fredlig dialog och effektivt samarbete inte kan genomföras utan att man på ett konsekvent sätt involverar ungdomarna i de berörda regionerna. Vi uppmanar därför medlemsstaterna och Europeiska kommissionen att främja, underlätta och förbättra genomförandet av de befintliga rörlighetsprogrammen för ungdomar inom ramen för EUSAIR.

33. Brådskande politiska frågor som är relevanta för regionen, t.ex. migration, bör ses som en del av integrationen och en källa till sysselsättning som kan hjälpa det adriatisk-joniska området och Medelhavsområdet i sin helhet att ta itu med de stora utmaningarna.

34. Säkerheten är en annan mycket viktig fråga som enskilda länder inte kan hantera själva. Vi uppmanar därför kommissionen att inkludera särskilda åtgärder i samband med denna fråga i samtliga fyra pelare.

35. Kommittén välkomnar det gemensamma meddelandet från kommissionen och EU:s höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik *"For an open and secure global maritime domain: elements for a European Union maritime security strategy"*⁽⁹⁾, där det slås fast att Europas maritima intressen i grunden är kopplade till medborgarnas och lokalsamhällellas välbefinnande, välstånd och säkerhet.

36. Medborgarnas välbefinnande är avgörande för en harmonisk utveckling av regionen, och ReK understryker att hälso- och sjukvård och forskning bör samordnas för att säkerställa effektiviteten inom hälso- och sjukvårdssektorn.

Blå tillväxt

37. Kommittén betonar att "fiske och vattenbruk", "havsteknik" och "maritima tjänster/havstjänster" har stor relevans.

38. Vi välkomnar Europaparlamentets och rådets direktiv om upprättande av en ram för fysisk planering i kust- och havsområden och integrerad förvaltning av kustområden⁽¹⁰⁾ och uppmanar kommissionen att ta hänsyn till detta direktiv i samband med planering av särskilda åtgärder i den adriatisk-joniska regionen.

39. Flernivåstyre under ledning av aktörer som är engagerade i marin och maritim tillväxt är en avgörande faktor för effektiv förvaltning av det adriatisk-joniska området med hjälp av gemensamma regler och protokoll för fiskeri och bevarande av fiskbestånden, samt standardiserade förvaltningssystem och -förfaranden.

40. Miljöinnovation har, tillsammans med en modernisering av fisket och vattenbruket, och (med nära anknytning till den andra pelaren) av transporterna till sjöss och hamnarna samt infrastrukturen i deras upptagningsområde och havsklustren, en avgörande betydelse när det gäller att säkerställa ett rationellt utnyttjande av de marina resurserna och systemen. En gemensam märkning för spårbara fiskeriprodukter av hög kvalitet kan vara ett viktigt redskap för att främja regionen.

Sammankoppla regionen

41. Kommittén betonar betydelsen av frågor som berör "sjötransporter", "intermodalt upptagningsområde" och "energinät", och vi framhåller vikten av att förbättra den immateriella IKT-infrastrukturen. Det adriatisk-joniska molnet utgör en möjlighet att koppla samman befintliga plattformar i syfte att standardisera gemensamma processer och protokoll, samt främja effektiva intermodala frakt- och passagerartransporter, miljöskydd och sjösäkerhet.

42. Den adriatisk-joniska regionen behöver förbättra tillgängligheten mellan sydöstra Europa och resten av världen, bland annat Medelhavsområdet, genom en utvidgning av korridoren Östersjön-Adriatiska havet längs bergskedjan vid Adriatiska havet. De intermodala transportsystemen i området måste förstärkas i syfte att förbättra regionens ställning som en transportknutpunkt i ett internationellt nätverk.

Miljö kvalitet

43. Kommittén betonar betydelsen av frågor som berör "marin biologisk mångfald", "förorening av havet" och "gränsöverskridande livsmiljöer på land och biologisk mångfald".

⁽⁹⁾ JOIN(2014) 9 final.

⁽¹⁰⁾ COM(2013) 133 final.

44. Den adriatisk-joniska regionen måste bevara livsmiljöer och ekosystem och bemöta de utmaningar som klimatförändringen innebär genom ett integrerat flernivåstyre, där samtliga aktörer deltar i en gemensam, integrerad process.

45. Medelhavet är ett halvslutet hav, vars vatten har den längsta omsättningstiden i världen. Detta känsliga ekosystem kräver följaktligen ett omfattande skydd och avancerade försöksprojekt.

46. Vi välkomnar "En EU-strategi för klimatanpassning" från april 2013 ⁽¹⁾, där man uppmanar utbyte av bästa praxis och framtagande av makroregionala handlingsplaner som exempel på globala åtgärder för bättre bedömning av risker och sårbarhet.

Hållbar turism

47. Kommittén framhåller att frågorna om ett "diversifierat utbud av turistprodukter och turisttjänster" och "hållbar förvaltning av turismen" är betydelsefulla, vilket framkom vid samrådet med intressenterna vid konferensen i Aten.

48. Regionens attraktionskraft utgörs huvudsakligen av turismen, som är en av de viktigaste tillväxtsektorerna och en fantastisk katalysator för utvecklingen av den maritima ekonomin och inlandsekonomin. En förutsättning för sektorns utveckling är flernivåstyre med deltagande av nationella, regionala och lokala myndigheter, samt alla territoriella aktörer, från handelskammare till universitet.

49. ReK framhåller att turismen – på grundval av de gemensamma naturrikedomarna och de kulturella och historiska skatterna, jordbruksprodukter av hög kvalitet, traditioner när det gäller att ta emot turister och ett attraktivt landskap, som ska förmedlas genom ett adriatiskt-joniskt varumärke – kan bli en viktig hävstång för hållbar tillväxt, sysselsättningsmöjligheter för ungdomar och social integration, eftersom "hälften av arbetstillfällena och mervärdet inom kustturismen finns i Medelhavsområdet" ⁽²⁾.

Slutsatser

50. Kommittén framhåller betydelsen av EU:s tredje makroregionala strategi, som bygger på erfarenheterna från de befintliga makroregionala strategierna, om man vill utveckla nya, innovativa och smarta samarbetsformer, liksom ett innovativt, experimentellt och erfarenhetsbaserat flernivåstyre, samtidigt som man söker efter samverkans effekter och utbyte av god praxis med andra EU-strategier.

51. Vi vill understryka EUSAIR:s relevans när det gäller att skapa ny dynamik för att hantera gemensamma problemställningar i regionen och främja ett hållbart ekonomiskt och socialt välstånd med särskilt fokus på att skapa tillväxt och sysselsättning i linje med Europa 2020-målen. Detta kan ske genom att förbättra den adriatiskt-joniska regionens attraktionskraft, konkurrenskraft och sammankoppling för att regionen därigenom ska bli en viktig knutpunkt.

52. Kommissionen uppmanas spela en central roll i en innovativ plattform för flernivåstyre för koordination och genomförande, där man fattar gemensamma beslut för att se till att aktörerna på europeisk, nationell, regional och lokal nivå har ett politiskt engagemang och tar ansvar i enlighet med subsidiaritetsprincipen. Den privata sektorn och det civila samhället bör involveras för att säkerställa ett lämpligt och brett deltagande i strategin genom kommunikation som äger rum både uppifrån och ned och nedifrån och upp, redovisningsskyldighet och klara och tydliga resultat, exempelvis via en öppen dataportal, ett årligt forum för ekonomisk och social dialog om EUSAIR, osv.

53. Vi betonar att EU-integration är en grundläggande faktor för EUSAIR, som utgörs av fyra EU-länder och fyra tredjeländer, och vi vill framhålla faktorerna försoning, säkerhet, stabilitet och välstånd genom ett närmare samarbete, samt regionernas roll som de viktigaste aktörerna när det gäller att främja regionalt självstyre, kapacitetsuppbyggnad, decentralisering och demokrati.

Bryssel den 26 juni 2014

*Regionkommitténs
ordförande*

Michel LEBRUN

⁽¹⁾ COM(2013) 216 final.

⁽²⁾ COM(2014) 86 final.

Yttrande från Regionkommittén – Flernivåstyrelse för att främja EU:s strategi för biologisk mångfald fram till 2020 och genomföra Aichi-målen

(2014/C 271/09)

Föredragande Kadri TILLEMANN (EE-EPP)

Kommunfullmäktiges ordförande i Keila

Referensdokument Skrivelse från Europeiska kommissionens vice ordförande av den 13 december 2013

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

A. Flernivåstyrelse och styrelseformer för biologisk mångfald i genomförandet av EU:s strategi för biologisk mångfald fram till 2020 och CBD:s beslut X/22

1. Regionkommittén noterar att EU-ledarna i mars 2011 kom överens om ett överordnat mål i Europa 2020-strategin "för att få ett slut på förlusten av biologisk mångfald och förstörelsen av ekosystemtjänster i EU senast 2020 och om att i görligaste mån återställa dem, samtidigt som EU:s bidrag till att förhindra global förlust av biologisk mångfald påskyndas". EU:s strategi för biologisk mångfald fram till 2020, som antogs av Europeiska kommissionen i maj 2011 ⁽¹⁾ och som godkännts av rådet ⁽²⁾, omfattar sex huvudmål och 20 åtgärder för att hjälpa EU att nå sitt mål för biologisk mångfald 2020.
2. ReK konstaterar att EU:s strategi har ett globalt uppdrag. Det omvandlar de globala målen och de åtaganden som EU gjorde 2010 vid den 10:e partskonferensen (COP 10) inom ramen för FN:s konvention om biologisk mångfald (CBD), nämligen den strategiska planen för biologisk mångfald 2011–2020 (beslut X/2), inklusive de 20 Aichi-målen för biologisk mångfald för 2020. ⁽³⁾
3. Regionkommittén erinrar om att förlusten av biologisk mångfald är ett globalt problem som får allvarliga miljömässiga, hälsorelaterade och socioekonomiska konsekvenser och påverkar människors livskvalitet. Det handlar om ett fenomen som orsakas av flera olika faktorer, bland annat mänsklig verksamhet.
4. Regionkommittén vill påpeka att de lokala och regionala myndigheterna ⁽⁴⁾ har en viktig roll att spela för genomförandet av EU:s mål och de internationella målen för biologisk mångfald på fältet, och därigenom bistå de nationella regeringarna när det gäller att förhindra ytterligare förluster av biologisk mångfald. Till följd av den pågående decentraliseringen i många medlemsstater får de lokala och regionala myndigheterna ett allt större ansvar för genomförandet av politiken för att bevara den biologiska mångfalden.
5. ReK understryker vikten av att tillämpa principerna i ReK:s vitbok om flernivåstyrelse och stadgan om flernivåstyrelse i Europa, som antogs av ReK i april 2014 ⁽⁵⁾, när man genomför EU:s strategi för biologisk mångfald och Aichi-målen. ReK anser att flernivåstyrelse innebär samordnade insatser från EU, medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna, som är grundade på partnerskap i alla faser av den politiska arbetscykeln, från utformning till genomförande av EU:s politik. Styrelseformerna för biologisk mångfald och ekosystemtjänster innebär enhetliga politiska instrument och uppdrag på alla styresnivåer.
6. Kommittén uppmanar kommissionen att ta fram en utvärdering av medlemsstaterna med fokus på flernivåstyrelset av den biologiska mångfalden och kartlägga de regionala och lokala myndigheternas aktiva roll i denna styrning. I detta dokument bör man också identifiera de områden där den biologiska mångfalden hotas eftersom det saknas en förvaltningsmodell som kopplar samman medlemsstaterna, de regionala och lokala myndigheterna och de berörda ekonomiska och sociala aktörerna, samt lägga fram förslag om hanteringen av dessa hot.

⁽¹⁾ COM(2011) 244 final.

⁽²⁾ Rådets (miljö) slutsatser av den 21 juni och den 19 december 2011.

⁽³⁾ <http://www.cbd.int/decision/cop/default.shtml?id=12268>.

⁽⁴⁾ I yttrandet används termen "lokala och regionala myndigheter" på det sätt som är brukligt i EU-sammanhang. Inom FN och i konventionen om biologisk mångfald används i stället termen "lokala myndigheter och subnationella myndigheter", eftersom termen "regioner" brukar avse överstatliga regioner/regioner på världsnivå.

⁽⁵⁾ CDR273-2011_FIN_AC, COR 2014-01728-00-00-RES-TRA.

7. Kommittén välkomnar i detta sammanhang att det i EU:s strategi för biologisk mångfald fram till 2020 fastställs att "de gemensamma målen för EU och konventionen om biologisk mångfald måste uppnås genom en kombination av åtgärder på lokal och nationell nivå och på EU-nivå" och att kommissionen försöker bygga upp effektiva långvariga partnerskap med "berörda parter inom fysisk planering och markanvändning i genomförandet av strategier för biologisk mångfald på alla nivåer".

8. ReK understryker vikten av CBD:s beslut X/22⁽⁶⁾, som omfattar "Plan of Action on Sub-national Governments, Cities and other Local Authorities for Biodiversity (2011–2020)" och CBD:s beslut XI/8(A)⁽⁷⁾. ReK anser att CBD:s beslut X/22 är unikt i den meningen att det utgör det mest avancerade "flernivåstyre"-beslut som ingår i ett multilateralt miljöavtal.

9. Kommittén erinrar om att såväl ReK i sitt yttrande inför COP 10 inom konventionen om biologisk mångfald⁽⁸⁾ som ReK:s delegation vid COP 10 gav ett kraftfullt stöd till CBD-beslut X/22. I sitt samförståndsavtal med Unep från 2012 åtog sig ReK dessutom att främja genomförandet av detta CBD-beslut.

10. Kommittén uppmanar medlemsstaterna att genomföra de åtaganden de gjort i CBD:s beslut X/22 om att förbättra sina förvaltningssystem samt rättsliga och frivilliga instrument i syfte att samarbeta med och stödja de lokala och regionala myndigheterna i lokala och regionala åtgärder för biologisk mångfald, och samtidigt ta hänsyn till de uppdrag, mål och vägledande förteckningar över åtgärder som ingår i CBD:s beslut X/22 samt målen och åtgärderna i EU:s strategi för biologisk mångfald fram till 2020.

11. ReK välkomnar att rådet i sina slutsatser av den 12 juni 2014 om den tolfte partskonferensen COP 12 inom ramen för konventionen för biologisk mångfald i oktober 2014⁽⁹⁾ hänvisar till den roll som lokala och regionala myndigheter spelar för att främja genomförandet av CBD:s strategiska plan fram till 2020 och uppnå Aichi-målen om biologisk mångfald. Vi uppmanar rådet att i sina framtida slutsatser om partskonferenser inom ramen för konventionen om biologisk mångfald återspegla tillvägagångssättet med flernivåstyre genom att öka erkännandet av de lokala och regionala myndigheterna som offentliga parter, till skillnad från andra icke-statliga parter inom CBD-processen.

12. Kommittén strävar efter att dela med sig av sina erfarenheter av flernivåstyre för biologisk mångfald och genomförandet av CBD:s beslut X/22 till lokala och regionala myndigheter i andra delar av världen genom att delta i EU:s delegation till COP 12 som observatör i oktober 2014, och därigenom bygga vidare på ReK:s deltagande i COP 10 och dess samförståndsavtal med UNEP, i syfte att se till att EU:s lokala och regionala myndigheter är företrädare på lämpligt sätt.

B. De europeiska lokala och regionala myndigheternas roll och det stöd som behövs från medlemsstaterna vid genomförandet av EU:s strategi för biologisk mångfald fram till 2020 och Aichi-målen

13. Regionkommittén framhåller att den har beställt en studie om "Flernivåstyre inom våra naturresurser"⁽¹⁰⁾ i syfte att stödja detta yttrande och analysera samarbetet mellan medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna, innovativa lokala och regionala åtgärder och nuvarande bästa praxis samt tillhandahålla mer detaljerade praktiska förslag till förbättring av flernivåstyret.

14. ReK uppmanar de lokala och regionala myndigheterna att föregå med gott exempel och välkomnar kraftfullt de strategier, åtgärder och innovativa metoder som flera lokala och regionala myndigheter har använt för att skydda och hantera den biologiska mångfalden och ekosystemen på ett hållbart sätt. Vi välkomnar också de goda initiativ som några medlemsstater redan håller på att genomföra till stöd för sina lokala och regionala myndigheter. Alla dessa insatser ger inspiration till följande politiska rekommendationer:

⁽⁶⁾ <http://www.cbd.int/decision/cop/default.shtml?id=12288>.

⁽⁷⁾ <http://www.cbd.int/decision/cop/default.shtml?id=13169>.

⁽⁸⁾ CdR 112/2010 fin.

⁽⁹⁾ Rådets (miljö) slutsatser, http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/envir/143185.pdf

⁽¹⁰⁾ Studie genomförd av Ecologic/ICLEI, juni 2014, <http://cor.europa.eu/en/documentation/studies/Pages/studies-2014.aspx>

Deltagande i nationella strategier och styrelseformer

15. Regionkommittén uppmanar medlemsstaterna att säkerställa eller förbättra de lokala och regionala myndigheternas delaktighet i att upprätta, revidera och genomföra nationella strategier och handlingsplaner för biologisk mångfald, genom att exempelvis involvera nationella sammanslutningar av lokala och regionala myndigheter i nationella kommissioner/styrkommittéer.

16. Kommittén uppmanar medlemsstaterna att i samarbete med de nationella sammanslutningarna av lokala och regionala myndigheter vidareutveckla riktlinjer samt initiativ för kapacitetsuppbyggnad och praktisk rådgivning för regionala och lokala strategier för biologisk mångfald, handlingsplaner och åtgärder.

17. Vi uppmanar kraftfullt de regionala myndigheterna att ta fram regionala strategier och handlingsplaner för biologisk mångfald och städer och kommuner att utarbeta lokala strategier och handlingsplaner för biologisk mångfald, och vi erkänner de åtgärder som redan har vidtagits på detta område. Dessa kan ge både en övergripande vision och en praktisk ram för en hållbar förvaltning av den biologiska mångfalden på regional och lokal nivå, med hänsyn till de mål för biologisk mångfald som fastställts på nationell och europeisk nivå samt på nivån för konventionen om biologisk mångfald.

18. ReK uppmanar medlemsstaterna att, exempelvis i samarbete med nationella sammanslutningar av lokala och regionala myndigheter, stödja förbindelserna mellan de egna lokala och regionala myndigheterna i syfte att stärka förvaltningen av den biologiska mångfalden, och att inrätta eller finansiellt stödja nationella belönings- och erkännandesystem som främjar de åtgärder för biologisk mångfald som de lokala och regionala myndigheter vidtar.

19. ReK uppmanar de lokala och regionala myndigheterna att välja en övergripande strategi för biologisk mångfald som omfattar alla deras administrativa enheter och att genomföra en kapacitetsuppbyggnad inom förvaltningen, samtidigt som man på bästa sätt utnyttjar projekt för administrativ kapacitetsuppbyggnad, utbildningspaket och vägledning som lokala och regionala myndigheter erbjuder på nationell, europeisk eller internationell nivå. Vi uppmanar också de lokala och regionala myndigheterna att stärka sitt samarbete när det gäller biologisk mångfald i de lokala och regionala myndigheternas sammanslutningar, nätverk och plattformar på nationell nivå, EU-nivå och internationell nivå, eftersom detta är ett viktigt verktyg för att sammanföra resurser och erfarenheter i syfte att ta itu med gemensamma utmaningar och tillhandahålla gemensam politisk rådgivning till medlemsstaterna, EU och konventionen om biologisk mångfald.

20. ReK uppmanar medlemsstaterna att förbättra samordningen med sina lokala och regionala myndigheter när de utarbetar nationella ståndpunkter och uppföljningar som rör den gemensamma genomföranderamen för EU:s strategi för biologisk mångfald eller i samband med de nationella (rapporterings-)insatser som hör samman med konventionen om biologisk mångfald.

21. Kommittén uppmanar medlemsstaterna att i samordning med de lokala och regionala myndigheterna gemensamt utarbeta kompatibla indikatorer för att inom åtgärdsområdena för respektive strategi för biologisk mångfald göra förhållandena och utvecklingen på de olika insatsnivåerna jämförbara.

Stärka genomförandet av EU:s naturlagstiftning

22. Vi upprepar behovet av att medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna samarbetar snabbt och effektivt för att slutföra införandet av Natura 2000-förvaltningsplaner eller motsvarande instrument som fastställer vilka bevarande- och återställandeåtgärder som krävs för att uppnå mål 1 i EU:s strategi för biologisk mångfald.

Bevara och återställa ekosystem och tjänster

23. ReK hoppas på kollektiva åtgärder från medlemsstaternas och de lokala och regionala myndigheternas sida för att uppnå det andra målet i EU:s strategi för biologisk mångfald fram till 2020, nämligen att minst 15 % av de skadade ekosystemen ska vara återställda senast 2020, hejda förlusten av biologisk mångfald och skadorna på ekosystemen och återställa dem inom EU:s hela territorium och inte bara i de områden som omfattas av Natura 2000.

24. Regionkommittén upprepar sin uppmaning ⁽¹¹⁾ till de lokala och regionala myndigheterna att tillämpa principen om "inga nettoförluster av biologisk mångfald och ekosystemtjänster" vid stadsplanering och regional planering, godkännande av bostäder, industrier, jordbruk, fiske, skogsbruk, rekreationsområden, turism, energi- eller transportinfrastruktur och ekonomiskt stöd, genom att se till att ersättning/kompensation ges för eventuella återstående oundvikliga negativa konsekvenser för den biologiska mångfalden och ekosystemtjänsterna.

⁽¹¹⁾ CDR4577-2013_00_00_TRA_AC.

25. Man måste i första hand prioritera arbetet med att förhindra att ekosystemen kommer till skada och återställa de ekosystemfunktioner som har skadats. Åtgärder för att hantera konsekvenserna av ekologiska obalanser som orsakas av mänsklig aktivitet är nämligen alltid mer kostsamma och tidskrävande och de ger framför allt osäkra resultat.

26. Kommittén betonar vikten av nationella, regionala och lokala TEEB-studier (The Economics of Ecosystems and Biodiversity) av ekosystemtjänsternas värde och behovet av att tillämpa denna strategi på lokala projekt i syfte att visa på de socioekonomiska fördelarna av exempelvis nationella, regionala och lokala skyddade områden. Vi framhåller också behovet av att inbegripa naturtillgångarnas värde i nationell, regional och lokal planering, redovisning/rapportering och budgetering till stöd för åtgärd 5 i EU:s strategi för biologisk mångfald.

27. En ekonomisk bedömning av ekosystemtjänsterna kan visa sig vara användbar när man vill göra avvägningar mellan motstridiga mål inom ramen för vissa kostnadsnyttoanalyser, men är inte helt oproblematisk ur metodmässig och etisk synpunkt. ReK stöder därför alternativa och flexibla sätt att bedöma kostnaderna för minskad biologisk mångfald, bl.a. de som nämns i kommitténs yttrande CDR4577-2013_00_00_TRA_AC.

28. ReK anser att man måste stödja de lokala och regionala myndigheternas insatser för att förbättra kunskaperna om biologisk mångfald, ekosystem och deras tjänster och deras GIS-kartläggning, enligt skalor som lämpar sig för lokal och regional planering och övervakning av ekosystem, samtidigt som man bör ta hänsyn till dessa behov när man kartlägger och bedömer ekosystemen och deras tjänster i Europa. Vi menar att man också måste stödja de lokala och regionala myndigheternas hantering av den rumsliga miljöinformationen i enlighet med Inspire för att underlätta informationsutbyte och för att sammanlänka grön infrastruktur över gränserna.

29. ReK framhåller att man bör lansera portaler för uppdaterad information om biologisk mångfald på nätet och att de regelbundet bör ses över och underhållas. Dessa portaler skulle kunna bli en viktig referenspunkt för de lokala och regionala myndigheterna och den intresserade allmänheten. Vi välkomnar även inrättandet av den EU-omfattande Maes digitala atlas.

30. ReK påpekar att urbaniseringen både är en utmaning och en möjlighet att upprätthålla och förvalta ekosystemtjänster. Det är helt klart nödvändigt att beakta den nära kopplingen mellan drivkrafter och effekter samt de in- och utflöden som förbinder städerna med ekosystem inom och utanför deras territorium. Stadsregioner bör uppmuntras och stödjas att ta ett större ansvar för att främja och utveckla metoder som integrerar den naturliga miljön med mänskliga behov och mänskligt välbefinnande. ReK vill också erinra om landskapets betydelse som uttryck för förhållandet mellan människan och hennes omgivning samt människans ansvar för att sköta landskapet, som har en stor inverkan på den biologiska mångfalden. Vi betonar vikten av den europeiska landskapskonventionen från år 2000 och påminner om möjligheten att hitta samverkans effekter med strategin för biologisk mångfald.

31. Kommittén fäster uppmärksamheten på det ekonomiska perspektivet på utvecklingen av ekosystemtjänster – att leva i sunda ekosystem och stärka deras värde kommer på ett naturligt sätt att stödja de viktigaste aspekterna av en grön ekonomi: hållbara ekonomiska framsteg, minskade föroreningar och ökad resurseffektivitet. För att dra nytta av en grön ekonomis fördelar vad gäller ekosystemförvaltning bör dessa processer integreras i beslutsprocessen på alla styresnivåer (dvs. lokal, regional, nationell och global nivå) i syfte att stödja en rationalisering av resursanvändningen.

32. Kommittén framhåller potentialen hos grön infrastruktur som ett integrerat och multifunktionellt lokalt och regionalt verktyg för genomförandet av principerna om flernivåstyre i förvaltningen och skyddet av den biologiska mångfalden och förbättringen av de regionala ekosystemtjänsterna, vilket bidrar till Europa 2020-strategins territoriella agenda genom att stärka den territoriella sammanhållningen och identiteten.

Genomförande av grön infrastruktur

33. Regionkommittén upprepar sin uppmaning⁽¹²⁾ till de lokala och regionala myndigheterna att utveckla, underhålla och övervaka landsbygdens och städernas gröna infrastruktur, särskilt genom sitt ansvar för territoriell planering, stadsplanering och fysisk planering, markanvändningsbestämmelser, tillståndsförfaranden, byggnormer, regler och koder.

⁽¹²⁾ CDR4577-2013_00_00_TRA_AC.

34. Kommittén uppmanar medlemsstaterna att stödja lokala och regionala förvaltnings- och planeringsinitiativ för grön infrastruktur genom att förse dem med nödvändiga resurser, tydliga riktlinjer och inriktning, inklusive framhävande av nationell grön infrastruktur/ekologiska nätverk, och bestämmelser i nationell lagstiftning om fysisk planering/politik så att lokala och regionala myndigheter överväger att tillhandahålla grön infrastruktur i sina system för fysisk planering, stadsplanering och territoriell planering.

35. För ett effektivt genomförande av grön infrastruktur är det nödvändigt att medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna upprätthåller och utvecklar de befintliga samarbetsystemen och inrättar nya samarbetsystem för de lokala och regionala myndigheterna för gränsöverskridande samarbete på makroregional och EU-omfattande nivå, samt att det decentraliserade utvecklingssamarbetet stärker och utnyttjar de gemensamma och integrerade insatserna för skydd och förvaltning av den biologiska mångfalden.

Involvera allmänheten, intressenter och samarbetspartner

36. Regionkommittén framhåller att lokalsamhällena ofta har kunskaper som baserar sig på traditionella eller personliga erfarenheter angående naturresursernas förmåga att sörja för deras samhällen och utkomstmöjligheter. Detta kan underlätta underhållet och återställandet av ekosystemtjänster om de får adekvat stöd och på ett effektivt sätt integreras i utformningen och planeringen av politiken för biologisk mångfald. Vi uppmanar medlemsstaterna att utforma nationella initiativ i syfte att stödja självbärande lokala partnerskap som bidrar till att uppnå nationella mål för biologisk mångfald.

37. ReK understryker att de lokala och regionala myndigheterna har en avgörande roll att spela i arbetet med att kommunicera, öka kunskaperna och stärka allmänhetens medvetenhet (CEPA-aktiviteter – Communication, education, and public awareness). Allmänheten känner i ganska liten grad till de politiska målen för den biologiska mångfalden. Det är emellertid viktigt att medborgarna och de bredare intressegrupperna är medvetna om vad som står på spel. ReK anser att brukarmedverkan är en viktig metod för att involvera och utbilda människor och använda lokala kunskaper effektivt. Vi uppmanar även medlemsstaterna att stödja de lokala och regionala myndigheterna i deras CEPA-aktiviteter, till exempel genom en lämplig nationell clearing house-mekanism (CHM).

38. Lokala och regionala myndigheter måste upprätthålla och ytterligare öka sina insatser för att öka medvetenheten bland alla involverade parter och allmänheten om målen för den biologiska mångfalden och – för att göra detta – genomföra eller utveckla riktade medvetandehöjande program.

39. Kommittén uppmanar de lokala och regionala myndigheterna att stödja och formalisera nya partnerskap med flera aktörer från privatföretag, det civila samhället, inbegripet icke-statliga miljöorganisationer, och forskarvärlden, och att skapa lokala/regionala samarbeten med dessa partner med målet att nationell finansiering eller EU-stöd (t.ex. Horisont 2020) ska användas effektivt, och att främja frivilliga åtaganden inom olika nyckelsektorer, t.ex. jordbruk, turism och föreningar för utomhusidrotter samt företag.

40. Vi betonar att alla berörda styresnivåer måste se till att alla berörda parter framgångsrikt deltar i planeringen och genomförandet av politiken för biologisk mångfald, eftersom detta förmodligen kommer att ge goda sociala resultat, såsom ökad samsyn på intressenternas värderingar samt ökat förtroende och lärande. Detta omfattar effektiva deltagandebaserade förfaranden vid t.ex. inrättande av naturskyddsområden.

Bekämpa invasiva främmande arter

41. Kommittén förväntar sig att Europaparlamentets och rådets kommande förordning om förebyggande och hantering av införsel och spridning av invasiva främmande arter⁽¹³⁾ hjälper lokala och regionala myndigheter att ta itu med denna allvarliga fara för den lokala biologiska mångfalden, ekosystemtjänster samt folkhälsa och ekonomi. Med beaktande av EU-regelverket om invasiva främmande arter samt med vägledning av nationella lagar och program och gränsöverskridande initiativ är de lokala och regionala myndigheterna bäst lämpade att vidta effektiva åtgärder för att övervaka, förebygga, utrota, hindra och kontrollera spridningen av dessa arter och för att ge stöd och lokalkunskap i syfte att hitta den nödvändiga jämvikten mellan de socioekonomiska och miljömässiga intressen som berörs och för att förbättra allmänhetens förståelse av problemet.

⁽¹³⁾ Se kommissionens förslag COM(2013) 620 final.

Integrering och finansiering av biologisk mångfald

42. Regionkommittén konstaterar att biologisk mångfald är en fråga som rör många sektorer. För ett effektivt genomförande av politiken bör bevarandet av den biologiska mångfalden stå på dagordningen för olika sektorer inom de nationella, regionala och lokala myndigheterna (fysisk planering, stadsplanering, landskap, jordbruk, skogsbruk, fiske, energi, klimatförändringar, hälsa, transport, bostäder, markanvändning etc.), i överensstämmelse med förslagen i EU:s strategi för biologisk mångfald fram till 2020 och Aichi-målen om biologisk mångfald.

43. Kommittén framhåller det särskilda behovet av att myndigheter på alla styresnivåer erkänner och tar itu med frågan om biologisk mångfald inom jordbruket på grund av den betydande potential för biologisk mångfald som finns i arter, raser/sorter och genetiska resurser som är av intresse för jordbruket, och i agro-ekosystem i allmänhet.

44. ReK uppmanar de lokala och regionala myndigheterna och medlemsstaterna att i enlighet med EU:s strategi för biologisk mångfald på ett bättre sätt rikta in EJFLU:s medel för bevarande av biologisk mångfald, bland annat på införande av kvantifierade mål för biologisk mångfald i regionala program för landsbygdsutveckling och enhetlig lokalisering av och budgetanslag för miljöåtgärder inom jordbruket. För detta ändamål vore det särskilt ändamålsenligt att främja samhällsledda lokala utvecklingsinitiativ som är relaterade till biologisk mångfald (t.ex. till jordbrukare och skogsbrukare i syfte att skapa kontinuitet i landskapet och skydda genetiska resurser).

45. ReK uppmanar medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna att säkerställa optimal användning av de finansieringsmöjligheter som Eruf erbjuder, eftersom biologisk mångfald och ekosystem för första gången ingår i målen, vilket innebär att ytterligare finansieringskällor till grön infrastruktur är förhanden.

46. ReK betonar Life-programmets betydelse för lokala och regionala myndigheters projekt för biologisk mångfald och grön infrastruktur och uppmanar de nationella Life-kontaktpunkterna att nära samarbeta med de lokala och regionala myndigheterna och med de regionala Life-kontaktpunkterna vid utarbetandet av ansökningar inom ramen för Life-programmet. Vi skulle också vilja att den nya finansieringskategorin när det gäller Life-programmets integrerade projekt innebär ökat stöd till regionala projekt och mobilisering av stöd från andra europeiska, nationella och privata finansieringskällor⁽¹⁴⁾.

47. ReK uppmanar de lokala och regionala myndigheterna att med stöd från sina medlemsstater undersöka innovativa finansieringssätt, t.ex. privata, kommersiella eller offentliga stiftelser, regionala/nationella lotterier, offentlig-privata partnerskap, projekt med inriktning på kolsänkor i skog eller återställda torvmarker, skattelättnader, betalningar för ekosystemtjänster, frivillig märkning/certifiering, eller lokala företagspartnerskap. Inkomsterna från utfärdande av tillstånd för fysisk planering och bygglov bör direkt anslås till lokala och regionala initiativ för biologisk mångfald.

48. Kommittén uppmanar de lokala myndigheterna att effektivt och på alla finansieringsnivåer motverka bidrag och skatteregler som inverkar negativt på den biologiska mångfalden.

49. Kommittén understryker vikten av nationell medfinansiering av EU-projekt för att göra det möjligt för lokala och regionala myndigheter att ansöka om samfinansierade projekt som rör biologisk mångfald i EU i syfte att förbättra deras förmåga att dra nytta av möjligheterna att finansiera platsanpassad biologisk mångfald och lösningar med grön infrastruktur inom ramen för EU-fondernas operativa program, och att investera i den sektorsövergripande kapacitetsuppbyggnad, den samfinansiering och det nätverksbyggande som behövs. Vi framhåller också vikten av nationella finansieringsprogram för finansiering av de lokala och regionala myndigheternas (pilot-) åtgärder som bidrar till nationella mål för biologisk mångfald.

C. *Faktorer som kommissionen bör beakta vid sin halvtidsöversyn av EU:s strategi för biologisk mångfald fram till 2020*

50. Regionkommittén anser att man vid kommissionens halvtidsöversyn bör ta hänsyn till de förändringar som har skett mellan det att strategin inleddes 2011 och halvtidsöversynen 2015, särskilt den nya budgetramen och EU-fonderna för 2014–2020 samt att många av strategins åtgärder ska vara genomförda före halvtidsöversynen. I detta avseende ställer sig ReK helt bakom rådets åsikt att kommissionen bör rekommendera ytterligare åtgärder⁽¹⁵⁾ som bidrar till att öka effektiviteten i strategins andra etapp i syfte att se till att strategins överordnade mål uppnås senast 2020.

⁽¹⁴⁾ CdR 86/2012 fin.

⁽¹⁵⁾ Rådets (miljö) slutsatser av den 19 december 2011.

51. ReK håller med Europaparlamentet om att det slutliga genomförandet av de nya EU-fonder 2014–2020 som är avsedda för detta mål kommer att bli ett avgörande test på EU:s engagemang för att uppnå målen för den biologiska mångfalden. Den första strategin fram till 2010 misslyckades på grund av att frågan om skyddet av den biologiska mångfalden inte integrerades i tillräcklig utsträckning i andra EU-politikområden ⁽¹⁶⁾. För detta ändamål krävs en metod för att spåra utgifter med anknytning till biologisk mångfald i EU:s budget, i likhet med den som utvecklats för klimatrelaterade utgifter.

52. Kommittén framhåller betydelsen av miljöanpassning som ett centralt inslag i den gemensamma jordbrukspolitiken för att uppnå målen för biologisk mångfald. Det är viktigt att halvtidsöversynen av den gemensamma jordbrukspolitiken innebär att man tar tydligare steg för att se till att miljöanpassningen leder till verkliga miljöförbättringar, bl.a. i fråga om biologisk mångfald, i landsbygdsområden i hela EU.

53. Kommittén anser att grön infrastruktur har stor potential att bli ett effektivt verktyg för att stoppa förlusten av biologisk mångfald och undvika fragmentering av livsmiljöer. Vi förväntar oss därför att man vid översynen av strategin fastställer vilka faktorer som bör beaktas i kommissionens lägesrapport om grön infrastruktur, som skall läggas fram i slutet av 2017, och i synnerhet att man under 2018 lägger fram ett förslag till EU-lagstiftning om TEN-G, transeuropeisk grön infrastruktur (som en del av EU:s budget efter 2020), och vi upprepar därför våra tidigare rekommendationer i detta avseende.

54. Regionkommittén upprepar sin uppmaning ⁽¹⁷⁾ till Europeiska kommissionen att i EU-lagstiftningen omsätta målet att undvika alla nettoförluster av biologisk mångfald och ekosystemtjänster, med beaktande av kommissionens arbete med åtgärd 7b i EU:s strategi för biologisk mångfald fram till 2020.

55. ReK uppmanar kommissionen att inrätta ett EU-åtagande/utmärkelseprogram för städer och regioner som uppnår resultat när det gäller biologisk mångfald och en plattform för informationsutbyte för att uppmärksamma europeiska lokala och regionala myndigheter för deras framgångsrika och betydande bidrag till att uppnå EU:s strategi för biologisk mångfald. ReK ger i detta sammanhang sitt erkännande till den nya utmärkelsen Natura 2000, men den rör emellertid en lång rad aktörer.

56. ReK begär att det europeiska informationssystemet för biologisk mångfald (Biodiversity Information System for Europe – Bise) ska öka tillgången till mer lokalanpassade, högupplösta data vad gäller ekosystemtjänster och andra övervakningsdata, genom att även inkludera uppgifter som samlas in av regionala observationsorgan för biologisk mångfald, och stadsbaserade aggregerade uppgifter (analyser av EU:s städer baserade på exempelvis City Biodiversity Index/Singapore index), i syfte att främja data- och informationsutbyte mellan städer och regioner, verka för mer regionalt differentierad vägledning om EU:s politik, och underlätta rapportering om förbättringar på regional och lokal nivå i Europa.

57. Kommittén understryker behovet av att på ett effektivt sätt fortsätta EU:s dialog och samarbete med viktiga partner i kandidatländerna och de potentiella kandidatländerna i syfte att hjälpa dem att utveckla eller anpassa sin politik till målen för den biologiska mångfalden 2020. EU:s lokala och regionala myndigheter skulle kunna ge det stöd som lokala och regionala myndigheter utanför EU behöver för att kunna bidra till att uppnå EU:s och världens mål för den biologiska mångfalden, genom att dela med sig av sina kunskaper och bästa praxis och genom kommitténs gemensamma rådgivande kommittéer och arbetsgrupper samt Arlem och Corleap. ReK uppmanar i detta sammanhang kommissionen att främja ett decentraliserat utvecklingssamarbete mellan EU:s och utvecklingsländernas lokala och regionala myndigheter inom EU:s nyligen inrättade facilitet Biodiversity for Life (B4Life).

58. ReK efterlyser en EU-strategi för att ge erkännande åt och säkerställa fortsatt stöd för de lokala myndigheternas viktiga medverkan i Best-initiativet, som främjar bevarande och hållbar användning av den unika biologiska mångfalden i EU:s yttersta randområden och utomeuropeiska länder och territorier.

D. Faktorer som kommissionen bör beakta i sin framtida rapportering till konventionen om biologisk mångfald om beslut X/22

59. Regionkommittén uppmanar kommissionen att betona att den fäster stor vikt vid CBD:s beslut X/22 och genomförandet av det i Europa.

⁽¹⁶⁾ Europaparlamentets resolution 2011/2307 (INI).

⁽¹⁷⁾ CDR4577-2013_00_00_TRA_AC.

60. Kommittén uppmanar kommissionen att påpeka att det har vuxit fram ett samförstånd inom EU om att det finns ett stort behov av att EU-institutionerna, medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna använder ett flernivåstyrt, samarbetsinriktat och integrerat tillvägagångssätt för att uppfylla Aichi-målen om biologisk mångfald och de därtill hörande målen i EU:s strategi för biologisk mångfald. Även om avsevärda framsteg för att uppnå detta redan har gjorts och åtskilliga former av god praxis finns i olika medlemsstater, så har vi en känsla av att denna process av samarbete på flera nivåer och inom flera styrelseformer fortfarande inte är ordentligt etablerad i hela EU och att den bör förbättras ytterligare.

61. Kommittén uppmanar kommissionen att i rapporteringen ge sitt erkännande till att flera av EU:s lokala och regionala myndigheter aktivt deltar i verksamhet och nätverk för global biologisk mångfald, inklusive de rådgivande kommittéer som inrättats enligt CBD:s beslut X/22, till exempel rådgivande kommittén för subnationella myndigheter och rådgivande kommittén för städer inom det globala partnerskapet för lokala och subnationella insatser för den biologiska mångfalden.

62. ReK erkänner kommissionens bidrag till CBD:s beslut X/22 genom detta förberedande yttrande och samarbetet om tillhörande ReK-studie. Vi vill även uppmärksamma ReK:s deltagande i den gemensamma ramen för genomförandet av EU-strategin, till exempel genom stöd via Life- och Interreg-programmen, kapacitetsuppbyggnad och utbyte av välfungerande lösningar samt nya möjligheter i de nya biogeografiska processerna och Natura 2000-plattformen.

63. Kommittén uppmanar kommissionen att inkludera de lokala och regionala myndigheternas särskilda roll i EU:s yttre åtgärder i sin rapportering till konventionen om biologisk mångfald om beslut X/22 som en av de huvudåtgärder som kommissionen/EU har för avsikt att ytterligare betona i framtiden, i syfte att – i samarbete med ReK – utforska ytterligare sätt att stödja decentraliserat samarbete mellan lokala och regionala myndigheter i EU och lokala och regionala myndigheter i utvecklingsländerna och i EU:s grannländer om hållbar förvaltning av biologisk mångfald och ekosystem, på grundval av åtgärd (g) i CBD:s beslut X/22.

Bryssel den 26 juni 2014

*Regionkommitténs
ordförande*

Michel LEBRUN

Yttrande från Regionkommittén – Genomförandet av EU:s budget

(2014/C 271/10)

Föredragande Adam STRUZIK (PL-EPP), Regionpresident i Mazowieckie**I. POLITISKA REKOMMENDATIONER**

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. Regionkommittén vill uppmärksamma att den för första gången yttrar sig om genomförandet av EU:s budget i syfte att föra fram de lokala och regionala myndigheternas synpunkter på såväl den nuvarande budgetramen som budgetramen för 2014–2020.
2. ReK upplyser om att en enkät⁽¹⁾ har gjorts bland de lokala och regionala myndigheterna för att höja kvaliteten på detta yttrande om genomförandet av EU:s budget. De många svaren återspeglar intresset för denna problematik och visar på viljan att samarbeta för att finna lösningar på problemen och utnyttja den potential som en territoriell strategi kan erbjuda.
3. Vi understryker att EU-budgeten är ett mycket viktigt verktyg för att uppnå Europeiska unionens mål. Det är särskilt viktigt att framhålla dess roll i dagsläget – de offentliga finanserna i många länder befinner sig fortfarande i kris och det finns ett behov av att främja den europeiska ekonomins konkurrenskraft, skapa arbetstillfällen och främja EU:s gemensamma värderingar.
4. Regionkommittén konstaterar att EU-budgeten tillhandahåller medel för att uppnå de mål som uppställts för EU enligt fördragen och som man enats om på högsta politiska nivå (efter överenskommelse mellan rådet, Europaparlamentet och Europeiska kommissionen), men att den också är ett nödvändigt verktyg för att bidra till att uppnå målen för politiken i medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheternas åtgärder. Vi anser mot den bakgrunden att ökad resultatriktning skulle göra det lättare att välja mål och instrument som återspeglar skillnaderna mellan EU:s olika regioner, vilket skulle öka effektiviteten och ändamålsenligheten i EU-budgeten.
5. ReK konstaterar att de lokala och regionala myndigheterna deltar i genomförandet av EU:s budget i egenskap av direkta mottagare och förvaltare av EU-medel, men att ansvaret för genomförandet av budgeten på lokal och regional nivå delas med medlemsstaterna, Europeiska kommissionen och de övriga EU-institutionerna.
6. Vi konstaterar med glädje att bestämmelserna för programperioden 2014–2020 stärker den territoriella dimensionens betydelse i genomförandet av EU:s politik, vilket innebär att de lokala och regionala myndigheternas roll i genomförandet av EU-budgeten blir ännu viktigare.
7. I detta yttrande koncentrerar vi oss på de fonder som har störst betydelse för de lokala och regionala myndigheterna, framför allt de europeiska struktur- och investeringsfonderna: Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Sammanhållningsfonden, Europeiska socialfonden (ESF), Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) och Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF), men vi framhåller också vikten av andra fonder, som Horisont 2020, för att uppnå de utvecklingsmål som uppställts på EU- och medlemsstatsnivå samt på regional och lokal nivå.

Takten i budgetgenomförandet

8. Regionkommittén konstaterar att genomförandetakten i EU-budgeten bör betraktas som tillfredsställande med tanke på den rådande socioekonomiska situationen, det sena antagandet av de rättsliga ramarna för EU-fonderna för perioden 2007–2013 samt det faktum att en stor del av EU-politiken utarbetats i syfte att uppnå långsiktiga strukturella mål och inte kortsiktiga utbudseffekter.
9. ReK konstaterar med oro att det finns tydliga skillnader mellan medlemsstaterna och mellan de olika fonderna i fråga om hur snabbt EU-budgeten genomförs, trots den generellt sett tillfredsställande genomförandetakten.

⁽¹⁾ Resultat av webbenkäten/-samrådet om genomförandet av EU-budgeten, Regionkommittén, Enhet E2 – Subsidiaritetsnätverket, övervakningsplattformen för Europa 2020-strategin, borgmästaravtalet och EGTS. Övervakningsplattformen för Europa 2020-strategin.

10. Vi noterar att flera faktorer har betydelse för skillnaderna mellan hur snabbt medlemsstaterna genomför EU:s budget – endast ett fåtal av dem hänger direkt samman med de lokala och regionala myndigheternas utbetalningar. Till de faktorer som har betydelse för den takt med vilken EU-budgeten genomförs hör följande:

- Förvaltningssystemets effektivitet i de enskilda medlemsstaterna.
- Olikheter i de inhemska fondbestämmelserna och deras komplexitet.
- Kvaliteten på ländernas rättsliga ramar.
- Tillgången till medel för medfinansiering.
- Den administrativa kapaciteten.
- Effektiviteten hos systemen för samordning, flernivåstyre och partnerskap.

11. Enligt de lokala och regionala myndigheterna har medlemsstaterna störst inflytande på hur snabbt EU-budgeten genomförs på EU-nivå, medan genomförandetakten för projekt som medfinansieras genom EU-budgeten främst påverkas av de lokala och regionala myndigheternas administrativa kapacitet och därefter av tillgången på (offentliga och nationella) medel för medfinansiering samt komplexiteten i bestämmelserna för de enskilda fonderna.

12. Mot denna bakgrund noterar ReK att klagomålen på att de projekt som medfinansieras genom EU-budgeten genomförs långsamt på grund av de lokala och regionala myndigheternas låga administrativa kapacitet endast är befogade till viss del. De lokala och regionala myndigheterna är medvetna om att den egna administrativa kapaciteten ofta är otillräcklig, men den takt med vilken EU:s fonder utnyttjas på lokal och regional nivå påverkas även av frågor som faller inom medlemsstaternas och Europeiska kommissionens behörighetsområde.

13. Med tanke på detta uppmanar vi medlemsstaterna att stärka samarbetet och samordningen med de lokala och regionala myndigheterna vid utarbetandet av de operativa programmen och de specifika lösningarna för genomförandet av dessa, så att EU:s fonder utnyttjas så snabbt och bra som möjligt och belastningen på mottagarna minimeras.

14. Vi uppmanar Europeiska kommissionen och medlemsstaterna att vara mer aktiva i fråga om den nya budgetramen och framför allt genomföra program för att informera och utbilda de lokala och regionala myndigheterna och på så sätt påskynda och höja kvaliteten på genomförandet av EU-budgeten.

15. Det kan också vara av betydelse för takten i budgetgenomförandet att Europeiska kommissionen visar på bästa praxis i fråga om projekt, särskilt på de områden där det krävs en integrerad strategi som omfattar flera fonder, program och partner, exempelvis projekt som genomförs inom ramen för sådana nya instrument som integrerade territoriella investeringar (Integrated Territorial Investment, ITI) och lokalt ledda strategier för lokal utveckling (Community-Led Local Development Strategies, CLLD).

16. Vi framhåller dessutom följande ytterligare möjligheter att påskynda genomförandet av projekt som medfinansieras av EU på lokal och regional nivå:

- Mer fokus på förenklade förfaranden för stödmottagare.
- Att medlemsstaterna i rätt tid uppfyller förhandsvillkoren, som i de flesta fall faller utanför de lokala och regionala myndigheternas ansvarsområde.
- Ökad användning av förenklade kostnadsalternativ.
- Användning av högsta möjliga belopp på unionens medfinansiering.
- Förenklad tillgång till andra nationella eller privata finansieringsinstrument, eller till EIB:s finansieringsinstrument.
- Kommissionen bör uppmanas att avskaffa skyldigheten att ta med EU-medfinansiering i beräkningen av underskottet i de offentliga finanserna.

17. Regionkommittén är övertygad om att de nya bestämmelserna om de europeiska struktur- och investeringsfonderna kommer att ha positiv inverkan på genomförandetakten för de projekt på lokal och regional nivå som medfinansieras genom EU-budgeten. I detta skede av förberedelserna inför tillämpningen av budgetramen 2014–2020 är det dock omöjligt att bedöma hur mycket och på vilka områden genomförandetakten kommer att öka.

18. Kommittén välkomnar kommissionens offentliggörande av "Flerårig budgetram 2014–2020: slutlig resultattavla för förenkling" ⁽²⁾.

19. Inför nästa programperiod (efter 2020) efterlyser ReK en högre kvalitet och större effektivitet i dialogen mellan EU:s institutioner och medlemsstaterna så att förslagen till förordningar kan läggas fram, förhandlingarna genomföras och diskussionen om lagstiftningsförslagen slutföras i så god tid att genomförandet av EU-budgeten kan inledas i början av 2021.

20. Vi noterar att det inte finns fullständiga statistiska uppgifter om de lokala och regionala myndigheternas deltagande i genomförandet av EU-budgeten. I samband med detta uppmanar vi Europeiska kommissionen och medlemsstaterna att regelbundet offentliggöra uppgifter om denna fråga (också i de årliga rapporterna om genomförandet och de periodiska sammanhållningsrapporterna) och att genomföra regelbundna utvärderingar av detta, vilka bör diskuteras med Regionkommittén.

Felnivå och andra förvaltningsrelaterade frågor

21. Vi framhåller att de flesta felen enligt Europeiska kommissionens och revisionsrättens uppgifter har följande orsaker:

— Utgifter som inte är stödberättigande.

— Regler för offentlig upphandling som inte har följts.

22. ReK konstaterar att kontrollkostnaden för att granska sammanhållningsutgifterna kan beräknas uppgå till ca 860 miljoner euro, eller 0,2 % av den sammanlagda budgeten för Eruf, Sammanhållningsfonden och ESF ⁽³⁾.

23. Kommittén välkomnar att revisionsrätten sedan 2009 har funnit att nivån av oriktigheter för sammanhållningspolitiska utgifter under programperioden 2007–2013 ligger klart under nivån för perioden 2000–2006 ⁽⁴⁾.

24. Vi konstaterar att felnivån på dessa områden inte återspeglar missbruk i samband med användningen av medlen (bedrägerier), utan snarare mottagargruppernas, till exempel de lokala och regionala myndigheternas, förmåga att följa bestämmelserna samt kvaliteten på de nationella och europeiska samordnings-, kontroll- och förvaltningssystemen.

25. Mot denna bakgrund noterar Regionkommittén att de lokala och regionala myndigheterna, medlemsstaterna samt Europeiska kommissionen och andra EU-institutioner måste samarbeta för att antalet fel på dessa två områden ska minskas. Därför uppmanar ReK till ett stärkt samarbete inte bara vid genomförandet av program och projekt som medfinansieras av EU, utan också vid utarbetandet av bestämmelser och riktlinjer. Kommissionens avdelningar måste kontrollera att de nationella systemen för stödberättigande och offentlig upphandling är förenliga med EU:s lagstiftning innan programmen och projekten genomförs och inte endast under genomförandet.

26. Regionkommittén erinrar om att finansiella korrigeringar görs om oegentligheter upptäcks; detta påverkar inte enbart hur snabbt EU-medlen utnyttjas, utan inverkar också negativt på möjligheten att uppnå de förväntade resultaten.

27. ReK välkomnar att reglerna för vilka utgifter som är stödberättigande kommer att tillämpas på ett mer flexibelt sätt under den nya programperioden. I det sammanhanget bör man ställa sig särskilt positiv till förslagen inom ramen för Europeiska socialfonden, eftersom de möjliggör en bredare användning av klumpsummor och schablonsatser i stället för ersättning av faktiska kostnader. Detta bör ha en positiv inverkan på den administrativa bördan för stödmottagarna, under förutsättning att kommissionen övervakar situationen noga för att uppmuntra de medlemsstater som tvekar att använda sig av de förenklingsmekanismer som föreslås.

⁽²⁾ COM(2014) 114 final, 3.3.2014.

⁽³⁾ Ibid s. 43 och 45.

⁽⁴⁾ Se Martin Weber, Chrysoula Latopoulou och Jorge Guevara López, "The 'Cost of Control' of Auditing Cohesion Expenditure", EStIF 1/2014, s. 39.

28. Med tanke på att förenklade kostnader inte tillämpas på projekt som genomförs inom ramen för offentlig upphandling uppmanar Regionkommittén kommissionen att undersöka möjligheterna att införa liknande förenklingar för projekt som finansieras med andra medel än ESF.

29. ReK välkomnar de steg som tagits i riktning mot en harmonisering av reglerna och förfarandena för alla europeiska struktur- och investeringsfonder, men konstaterar att det råder stor osäkerhet bland de lokala och regionala myndigheterna om de nya förordningarnas effekter när det gäller att förenkla genomförandet av projekt och öka möjligheterna till samordning mellan de europeiska struktur- och investeringsfonderna och andra externa fonder, t.ex. Horisont 2020. Detta understryker behovet av att Europeiska kommissionen, Europeiska revisionsrätten och medlemsstaterna genomför informations- och utbildningsinsatser, inbegripet utbildning som främjar användning av förenklade kostnadsmodeller⁽⁵⁾.

30. Vi konstaterar att antalet oegentligheter skulle minska om man fastställde gemensamma grundläggande regler för alla europeiska struktur- och investeringsfonder och lät medlemsstaterna utarbeta egna bestämmelser om utgifters stödberättigande utifrån de specifika lokala behoven.

31. I fråga om kontrollsystemen föreslår Regionkommittén att mer uppmärksamhet ägnas åt samordningen mellan de kontroller som utförs av olika förvaltnings- och revisionsmyndigheter på nationell och regional nivå, av kommissionen och av revisionsrätten. Vi erinrar om att kontrollerna måste fylla sin funktion, nämligen att förbättra kvaliteten på genomförandet av projekten. I detta sammanhang konstaterar vi att de finansiella korrigeringarna enligt de lokala och regionala myndigheterna ofta inte står i proportion till oegentligheternas omfattning.

32. Kommittén uttrycker oro för att revisionsmyndigheterna till följd av bristande administrativ kapacitet och resurser i allt större utsträckning tenderar att lägga ut sitt revisionsarbete på entreprenad till revisionsföretag i den privata sektorn (48 %), vilket leder till en ökning i de sammantagna offentliga kostnaderna för revision och gör att man förlorar kontrollen över programplaneringen av projekten.

EU-budgetens likviditet och finansiella planeringsproblem

33. Regionkommittén konstaterar att det för varje år blir allt svårare att garantera stabila inkomster från medlemsstaterna till EU-budgeten. Detta beror på det växande antalet utestående fordringar vid utgången av varje budgetår.

34. ReK framhåller att detta problem kan ha en avsevärd inverkan på de lokala och regionala myndigheternas verksamhet i form av längre väntetider för ersättning av kostnader, vilket är särskilt oroväckande i de länder som drabbats hårdast av krisen.

35. Vi noterar att ökningen i de utestående fordringarna till EU-budgeten har följande orsaker:

— Medlemsstaternas svårigheter att detaljplanera de årliga utgifterna och Europeiska kommissionens mycket mekaniska planering av betalningsbemyndigandena.

— Tvister om de enskilda medlemsstaternas bidrag till finansieringen av EU:s årliga budgetutgifter.

36. Regionkommittén noterar med oro att detta kan leda till att summan av de utestående åtagandena⁽⁶⁾ växer. Detta problem gäller i synnerhet sammanhållningspolitiken och landsbygdsutvecklingspolitiken. Om man antar att tillämpningen av regeln om automatiskt återtagande av medel i princip inte leder till några större förluster i medlemsstaternas budgettilldelning kan detta leda till att det krävs en betydande ökning av EU:s budget för 2014 och 2015.

37. ReK konstaterar att en förlängning av regeln om automatiskt återtagande av medel till $n + 3$ år för den nya programperioden till och med kan leda till ännu större utestående åtaganden. Detta bör dock inte ses som en uppmuntran till kommissionen att öka återtagandet, utan snarare som en signal om att man behöver förbättra kvaliteten på den finansiella planeringen på varje nivå (lokal, nationell och europeisk).

⁽⁵⁾ [1] Se Europeiska revisionsrättens årsrapport om budgetgenomförandet för budgetåret 2012 med institutionernas svar, http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.331.01.0001.01.SWE.

⁽⁶⁾ På engelska används ofta den franska termen RAL ("reste à liquider") för att beteckna utestående åtaganden. Skillnaden mellan nivån på åtagandena och nivån på de tillhörande betalningarna varje år utgör de ytterligare utestående åtagandena för det året.

38. Vi anser att kvaliteten på den finansiella planeringen på lokal och regional myndighetsnivå skulle kunna höjas om man skapade större klarhet kring hur mottagarna använder förskotten (som kommissionen tillhandahåller medlemsstaterna) och om man i de nya förordningarna om sammanhållningspolitiken införde en tidsgräns på 90 dagar för den tid det får ta för betalningar att nå mottagarna.

Resultatiriktning

39. Regionkommittén anser att resultaten av utbetalningarna från EU:s fonder alltid är mer synliga på lokal och regional nivå än på makroekonomisk nivå. Det händer dock mycket ofta att man inte på ett korrekt sätt kan visa vilken inverkan EU-budgeten har på utvecklingen i Europa eller i enskilda länder och regioner till följd av att analyserna inte håller tillräcklig kvalitet och är inriktade på hur snabbt pengarna används och inte på om de önskade resultaten uppnås.

40. Mot denna bakgrund välkomnar ReK att alla EU-fonder inom budgetramen 2014–2020, särskilt de europeiska struktur- och investeringsfonderna, kommer att vara mer resultatiriktade. Enligt resultaten av enkäten kommer detta att möjliggöra en effektivare användning av EU:s fonder och öka möjligheterna att uppnå EU:s mål genom insatser med tematisk och regional inriktning.

41. Vi konstaterar att en tydligare resultatiriktning bör åstadkommas genom att man ser till att det finns en logisk koppling mellan de uppställda målen, indikatorernas värden, resultatramarna och övervaknings- och utvärderingssystemet.

42. Regionkommittén betonar dock att en strategi som är mer inriktad på resultat endast kommer att användas på rätt sätt om förfarandet för att uppställa mål och fastställa indikatorer och deras värden inom ramen för de operativa programmen är av hög kvalitet och gör det möjligt att återspegla mål inte bara på EU-nivå, utan också specifika, regionalt betingade mål.

43. Eftersom den ökade inriktningen på EU-budgetens resultat är både viktig och ny, uppmanar ReK Europeiska kommissionen att genomföra ett antal informations- och utbildningsprogram om att ställa upp mål, fastställa indikatorer och deras värden samt skapa resultatramar. Vi framhåller att övervaknings- och bedömningssystemen i medlemsstaterna måste förbättras ytterligare med hänsyn till de lokala och regionala myndigheternas roll och behov.

44. Vi konstaterar att kvaliteten på förhandlingarna om de operativa programmen, som kommissionen och medlemsstaterna bör betrakta som en process av ömsesidigt lärande, kommer att ha stor betydelse för huruvida den ökade inriktningen på resultat blir en framgång.

45. Kommittén upprepar sin oro för att resultatreserven, som uppgår till 6 % av sammanhållningsbudgeten inom målet "Investering för tillväxt och sysselsättning" och till samma andel när det gäller landsbygdsutveckling, inte är ett lämpligt instrument för att uppfylla dessa krav.

Involvera de lokala och regionala myndigheterna i de strategiska debatterna

46. Regionkommittén konstaterar att EU:s fonder kan bli effektivare och mer ändamålsenliga endast om alla berörda parter deltar aktivt, särskilt de som har ansvaret för den största delen av utgifterna och därigenom bidrar mest till att målen för den europeiska politiken uppnås, framför allt de lokala och regionala myndigheterna.

47. I enlighet med resultaten av enkäten förklarar vi oss villiga att delta aktivt i de viktigaste debatterna på EU-nivå och att vara en pålitlig partner för medlemsstaterna och EU:s institutioner vid utarbetandet och genomförandet av EU-budgeten. Detta kommer särskilt att ske genom ökad medverkan i andra EU-institutioners arbete, bland annat genom utarbetande av egna yttranden (som exempelvis detta dokument), analyser och rapporter om de frågor som är av störst betydelse för EU:s invånare.

Bryssel den 26 juni 2014

Regionkommitténs
ordförande

Michel LEBRUN

Yttrande från Regionkommittén – Förslaget till EU:s budget för 2015

(2014/C 271/11)

Föredragande Agnès DURDU (LU–ALDE), ledamot av kommunfullmäktige i Winccrange**I. POLITISKA REKOMMENDATIONER**

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. Regionkommittén betonar att detta yttrande avser avsnitt III i EU:s budget. Däremot rör det inte de administrativa utgifterna inom rubrik V.
2. Det är andra gången kommittén utarbetar ett yttrande på eget initiativ om EU:s årliga budgetförfarande.
3. Utarbetandet av EU:s årliga budget har en direkt inverkan på de lokala och regionala myndigheterna och deras offentliga finanser, och det har politisk och strategisk karaktär.
4. Kommittén beklagar att den fleråriga budgetramen 2014–2020 antogs med sex månaders försening jämfört med den föregående perioden 2007–2013. Detta kommer att påverka utnyttjandet av åtagandebemyndigandena och betalningsprofilen på medellång sikt.
5. Kommittén beklagar att kommissionen antog sitt förslag till årlig budget för 2015 först den 11 juni, dvs. nästan två månader senare än vad som var fallet före 2013. Denna senareläggning utgör nämligen ett hinder för de olika berörda parterna, bl.a. Regionkommitténs, möjligheter att lämna synpunkter i god tid innan rådet antar sin ståndpunkt.
6. Regionkommittén beklagar bristen på statistiska uppgifter som kommittén skulle behöva för att fullgöra sin rådgivande roll och göra en jämförande analys mellan medlemsstaterna. Med sådana uppgifter skulle ReK bättre kunna kartlägga styrkor och svagheter i flernivåstyret och lägga fram förslag om hur EU:s budget skulle kunna användas på bästa sätt.
7. I detta sammanhang skulle kommittén vilja få regelbundna uppdateringar från kommissionen om läget i genomförandet av EU:s budget.
8. Vi upprepar även vår begäran till kommissionen att snarast möjligt tillhandahålla
  - a. konsoliderade uppgifter om de belopp som offentliga myndigheter på regional och lokal nivå har mottagit,
  - b. konsoliderade uppgifter om utestående åtaganden per budgetpost och per program,
  - c. en uppdelning av utestående åtaganden inte bara per land utan också per kategori av stödmottagare (nationella myndigheter/offentliga myndigheter på regional och lokal nivå),
  - d. de belopp som myndigheter på nationell samt regional och lokal nivå har uppåddat för samfinansiering av EU-projekt med delad förvaltning.
9. Kommittén framhåller det stora antalet ändringsbudgetar under de senaste åren, och anser att de undergräver den goda förvaltningen av de årliga budgetarna och deras överskådlighet.
10. Kommissionen, Europaparlamentet och rådet uppmanas att harmonisera metoden för hur ändringar i budgetförslagen läggs fram, i syfte att underlätta förfarandets överskådlighet och öppenhet och därigenom den demokratiska kontrollen.

Betydelsen av budgeten för 2015 i den rådande situationen

11. Regionkommittén påminner om den kris som fortfarande råder i flertalet EU-medlemsstater, trots vissa tecken på ekonomisk återhämtning, samt om de budgetbegränsningar som de nationella, regionala och lokala myndigheterna står inför. Budgeten för 2015 kan spela en betydande roll när det gäller att befästa tendensen till ekonomisk återhämtning, genomföra de investeringar som är nödvändiga för Europas framtid och mildra krisens följder för EU-medborgarna.

12. Kommittén framhåller de lokala och regionala myndigheternas avgörande roll för den ekonomiska återhämtningen och den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen i EU med tanke på att dessa myndigheter står för en tredjedel av de offentliga utgifterna och två tredjedelar av de offentliga investeringarna och att de dessutom till stor del är delaktiga i förvaltningen och/eller användningen av EU:s budget. Detta visar på EU-budgetens direkta inverkan på de lokala och regionala myndigheternas budgetar och de negativa effekter som en senareläggning av åtagandebemyndiganden skulle kunna få på den reala ekonomin.

13. De framsteg som har gjorts för att nå Europa 2020-strategins mål har inte motsvarat förväntningarna. Budgeten för 2015 spelar en avgörande roll för att dessa mål ska kunna uppnås.

14. De nya åtaganden som görs under 2014 – det första året av den fleråriga budgetramen – kommer att vara låga, och 2015 – det andra året av den fleråriga budgetramen – kommer att spela en avgörande roll för att de nya fleråriga programmen 2014–2020 ska bli framgångsrika. Man måste dock räkna med ett lågt utnyttjande av åtagandena under det nya budgetåret 2015, vilket kommer att förvärras särskilt p.g.a. n+3-regeln. Kommissionen och medlemsstaterna uppmanas därför att tillsammans med regionerna så snabbt som möjligt godkänna alla partnerskapsavtal och de operativa programmen så att de kan genomföras snarast.

15. Det är viktigt att i största möjliga mån tidigarelägga investeringarna i syfte att mildra de möjliga negativa följderna av en koncentration i slutet av perioden. Kommittén beklagar att kommissionen emellertid inte förutser någon tidigareläggning av andra åtaganden än de redan planerade, såsom ungdomssysselsättningsinitiativet, Horisont 2020, Erasmus+ och Cosme. Tidigareläggningen skulle i synnerhet kunna avse andra program med centraliserad förvaltning, t.ex. Fonden för ett sammanlänkat Europa (särskilt energinåten), eftersom det behövs tid för att börja genomföra programmen med decentraliserad förvaltning, vilket gör att de inte kan tidigareläggas till 2014–2015.

16. Kommittén är medveten om hur stort problemet med ungdomsarbetslösheten är, och uppmanar kommissionen att klargöra villkoren för genomförandet av de 6 miljarder euro som avsatts för ungdomssysselsättningsinitiativet och som ska koncentreras till 2014 och 2015. Kommissionen bör också klargöra växelverkan mellan partnerskapsavtalen och de nationella planerna för att genomföra ungdomsgarantin. ReK tvivlar på att de 6 miljarderna euro kommer att kunna utnyttjas under 2014 och 2015 med tanke på förseningen i antagandet av de operativa programmen och det begränsade antal medlemsstater som valt att tidigarelägga utgifterna till den 1 september 2013. I detta sammanhang framhåller vi att en lägesrapport om genomförandet av detta initiativ måste läggas fram i början av 2015. Kommissionen uppmanas att redogöra för de belopp som kommer att avsättas för denna utmaning på lång sikt från och med 2016. Vi ställer oss bakom Europaparlamentets ståndpunkt att alla möjligheter till finansiering, inklusive den samlade marginalen inom den fleråriga budgetramen för åtaganden, bör undersökas för att möjliggöra en fortsättning av denna budgetpost efter 2015.

17. Det bör skapas en särskild budgetpost för tekniskt stöd till makroregionen i området kring Adriatiska havet och Joniska havet i enlighet med den budgetpost som skapades för makroregionerna i Östersjöområdet och Donauområdet med ett anslag på 2,5 miljarder euro vardera i åtagande- och betalningsbemyndiganden för 2014.

Betalningsbemyndiganden under tryck

18. Regionkommittén beklagar ansamlingen av obetalda fakturor (23,4 miljarder euro enbart för de tre struktur- och sammanhållningsfonderna i slutet av 2013) och att detta problem har blivit allt större under de senaste åren. Det är oacceptabelt att kommissionen inte kan fullgöra sina åtaganden och att stödmottagarna inte kan få ersättning p.g.a. otillräckliga betalningsbemyndiganden. Det är välkommet att kommissionen föreslår att alla betalningsbemyndiganden som anslagits för 2015 i den fleråriga budgetramen utnyttjas. Kommittén oroar sig emellertid starkt för det otillräckliga beloppet för betalningsbemyndigandena och begränsningarna i kassaflödet, som troligen inte kommer att göra det möjligt för kommissionen att snabbt tillgodose alla betalningsansökningar, vilket skulle kunna orsaka betydande problem i regionerna.

19. Det är beklagligt att taket för betalningsbemyndiganden hindrar EU från att hantera akuta situationer, såsom har visat sig inom politiken för humanitärt bistånd, där de humanitära organisationernas arbete påverkas av försenade betalningar. De obetalda fakturorna från dessa organisationer uppgick i slutet av 2013 till 160 miljarder euro.

20. Kommittén är bekymrad över klyftan mellan beloppet av åtagandebemyndiganden och beloppet av betalningsbemyndiganden mot bakgrund av de snabbt ökande utestående åtagandena. Kommittén ställer sig kritisk till det strukturella underskottet i EU:s budget och uppmanar kommissionen att fastställa en tydlig handlingsplan för att återställa budgetbalansen för återstoden av den fleråriga budgetramen 2014–2020. ReK hänvisar i detta sammanhang till sitt yttrande om genomförandet av EU:s budget (föredragande: Adam Struzik).

21. Regionkommittén välkomnar att man i förslaget till budget för 2015 liksom under 2014 lägger stor vikt vid betalningar av ingångna åtaganden för perioden 2007–2013 för att undvika en ansamling av försenade betalningar och kunna utföra största möjliga antal betalningar för perioden 2014–2020 från och med 2016.
22. Man bör prioritera återbetalningar till de medlemsstater som drabbats värst av den ekonomiska krisen och som av EU har uppmanats att göra betydande ansträngningar för att minska statsskulden och budgetobalanserna. Dessa länder har störst behov av stöd från EU för att understödja tillväxten och hjälpa sina mest utsatta medborgare.
23. Vi beklagar att man enligt förslaget till EU:s budget för 2015 inte planerar att utnyttja marginalen för oförutsedda händelser, som skulle kunna bidra till att lindra problemen med kassaflödet och underlätta en snabb återbetalning av betalningsansökningar.

Utsikterna efter 2015

24. Den samlade marginalen för tillväxt och sysselsättning för 2014 och 2015 bör användas från och med 2016 till förmån för rubriken om sammanhållningspolitiken.
25. Regionkommittén välkomnar inrättandet av en högnivåarbetsgrupp för EU:s egna medel som har fått i uppdrag från kommissionens, Europaparlamentets och rådets ordförande att förbättra det nuvarande systemet för intäkter i EU:s budget, som har visat sina begränsningar. Systemet måste ändras så att EU:s budget görs mindre beroende av medlemsstaternas direkta bidrag genom att EU:s egna medel ökas, vilket skulle underlätta förhandlingarna om betalningsbemyndigandena.
26. Kommittén upprepar sin begäran om att få en remiss om budgetarna för kommande år.
27. ReK önskar delta i de interinstitutionella sammanträden om läget och utsikterna för genomförandet av budgeten det innevarande året och kommande år som föreskrivs i punkt 36 i bilagan till det interinstitutionella avtalet om den fleråriga budgetramen.
28. Regelverket beträffande betalningsfristen på 60 dagar bör ses över så att den blir bindande för program med delad förvaltning och de nationella myndigheterna åläggs en ekonomisk påföljd om fristen inte respekteras.

Bryssel den 26 juni 2014

*Regionkommitténs
ordförande*

Michel LEBRUN

Yttrande från Regionkommittén – Hyogo-ramen för åtgärder efter 2015: riskhantering för att skapa motståndskraft

(2014/C 271/12)

Föredragande Harvey SIGGS, ledamot av Somerset County Council (UK–ECR)**Referensdokument** Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: Hyogo-ramen för åtgärder efter 2015: riskhantering för att skapa motståndskraft – COM(2014) 0216 final**I. POLITISKA REKOMMENDATIONER**

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

Allmänna kommentarer

1. Regionkommittén välkomnar kommissionens meddelande, eftersom katastrofer har stora ekonomiska, sociala, ekologiska och säkerhetsrelaterade konsekvenser och utgör en enorm utmaning för lokala och regionala myndigheter.
2. Strategier för förebyggande och hantering av risker är ytterst viktiga för att garantera ekonomisk tillväxt och hållbar utveckling, samt för att skydda människor. En förnyad internationell ram för katastrofriskreducering kommer att göra det betydligt lättare att möta framtidens utmaningar, bland annat dem som beror på klimatförändringarna, också genom att den roll som spelas av Europeiska unionen och dess lokala och regionala myndigheter när det gäller begränsning av och anpassning till klimatförändringarna och byggandet av en motståndskraftig infrastruktur erkänns.
3. Det är oroväckande att katastrofer under senare år har inträffat allt oftare och varit allt mer omfattande. Mellan 2002 och 2012 orsakade naturkatastrofer i genomsnitt över 100 000 dödsfall per år och den globala tendensen är att de totala direkta ekonomiska förlusterna ökar, med en genomsnittlig årlig ekonomisk förlust på över 100 miljarder euro. Alla länder är sårbara, men utvecklingsländerna drabbas av fler dödsfall och de utvecklade länderna av större ekonomiska kostnader. I EU orsakade naturkatastrofer 80 000 dödsfall och 95 miljarder euro i ekonomiska förluster under det senaste decenniet.
4. Även om EU efter ikraftträdandet av unionens civilskyddsmekanism nu är mer aktivt på civilskyddsområdet kompliceras EU:s erfarenhet av den stora mångfald av administrativa och rättsliga system som förvaltar de olika nationella civilskyddsmekanismerna i EU.

Att förstå katastrofer – uppgifter, mål och indikatorer

5. Effekterna av alla typer av katastrofer kan minskas genom katastrofriskhantering och genom att bygga upp motståndskraften i befintlig och framtida infrastruktur. De politiska beslutsfattarna står dock inför svåra skattemässiga, miljömässiga, sociala och kulturella val när det gäller att garantera grundläggande säkerhet och livskvalitet med hänsyn till risken för katastrofer, oavsett om de är orsakade av naturen eller avsiktliga attacker. Samtidigt måste man fästa särskild uppmärksamhet vid framväxande utmaningar.
6. När det gäller katastrofriskreducering står man inför särskilda utmaningar i kust- och havsområdena. De är utsatta för höjda havsnivåer, uppvärmning av haven, höga vågor, långa perioder av regn eller bränder, och är ofta mindre tillgängliga, vilket gör att det kan vara svårare att genomföra räddningsinsatser här än på andra ställen. ReK uppmanar EU att beakta denna sårbarhet när det gäller EU:s strategi för kust- och havsturism. På samma vis står man inför särskilda problem i områden med geografiska och demografiska utmaningar, liksom i bergsområden och områden med särskilt miljövärde. I dessa områden kan risken för naturkatastrofer såsom jordskred, skogsbränder och torka också vara större, vilket gör det svårt att vidta åtgärder för förebyggande, beredskap och ingripande.

7. Konsekvenserna av de katastrofer som leder till tragedier och dödsfall i Europa förvärras ofta av två centrala faktorer: områdenas inneboende sårbarhet och en olämplig utveckling i det förgångna.
8. Vi efterlyser ett förnyat åtagande om att integrera strategier för katastrofriskreducering i sektorsspecifika planer och utvecklingsplaner för att ge en helhetssyn på uppbyggandet av motståndskraft.
9. Fullständig, tillförlitlig och korrekt information behövs för att man ska kunna förstå katastrofer och generera den kunskap som krävs för att utarbeta planer i syfte att bygga upp motståndskraften, begränsa inverkan av framtida händelser och skapa möjligheter till ekonomiska investeringar. Visserligen samlas det in rapporter om risker och faror, men de måste integreras bättre både på det nationella planet och i samarbetet mellan olika länder.
10. ReK uppmanar de lokala och regionala myndigheterna att fullt ut tillämpa en öppen datapolicy och tillåta undanhållande av information av försvars- eller säkerhetsskäl eller av kommersiella skäl endast när detta är berättigat och absolut nödvändigt. Kommersiella intressen bör inte ha företräde framför allmänhetens säkerhet och välbefinnande.
11. Vi rekommenderar ytterligare samarbete om och investeringar i informationssystem, sammankoppling av dem över gränserna och samarbete med den privata sektorn (som har en avsevärd mängd information om katastrofer) så att uppgifter om katastrofer och katastrofhantering kan registreras, hämtas, analyseras och användas för att planera inför och begränsa effekterna av framtida katastrofer.

Ansvarighet, insyn och styrning – beslutsförfaranden och eskalering

12. De lokala och regionala myndigheterna har ett institutionellt och politiskt ansvar att skydda sina medborgare och de är ofta den första förvaltningsnivån som reagerar i nödsituationer genom att tillhandahålla grundläggande tjänster och tillsyn, och genom att hantera katastroferna när de inträffar. De lokala och regionala myndigheterna ligger i främsta linjen när det gäller katastrofhantering, och ansvarar för förebyggande och omedelbara åtgärder och räddningsinsatser. De har också ingående kunskaper om lokalsamhällena och de lokala förhållandena. De behöver kunskap, verktyg, kapacitet och resurser för att fullgöra sin skyldighet att skydda liv, egendom, ekonomin och miljön.
13. Ansvaret för civilskydd har ofta delegerats till de lokala och regionala myndigheterna trots att de saknar tillräckliga medel att fylla behoven. Regionkommittén uppmanar därför medlemsstaternas regeringar att tillhandahålla tillräcklig finansiering som motsvarar dessa skyldigheter.
14. En omfattande undersökning bör göras av hur man på bästa sätt kan stärka de lokala myndigheternas kapacitet och öka deras deltagande i beslutsfattandet om motståndskraft och katastrofriskreducering.
15. Eftersom katastrofer kan vara lokala, regionala, nationella eller internationella till sin omfattning och inverkan bör det upprättas förfaranden som garanterar en bättre samordning mellan de regionala och nationella katastrofriskstrategierna och -planerna, bättre integration av lokala politiska beslutsfattare och planerare samt överenskomna eskaleringsförfaranden för katastrofer som drabbar flera regioner. Kommittén noterar att riskfaktorerna kan kvantifieras och betonar att befolkningstätheten påverkar riskerna.
16. Regionkommittén fäster uppmärksamheten vid gränsöverskridande hot och katastrofer som drabbar regioner i två eller fler EU-medlemsstater. Samarbetet mellan angränsande regioner bör förbättras för att man gemensamt ska kunna vidta förebyggande åtgärder och för att insatserna vid katastrofer ska kunna samordnas. I gränsnära regioner måste man på lokal och regional nivå skapa effektiva informationssystem som överför information över gränsen i realtid och kopplar samman organ med ansvar för krishantering.

De lokala och regionala myndigheternas roll vid katastrofer

17. De lokala och regionala myndigheterna har tre specifika uppgifter i samband med katastrofhantering:
  - Förebyggande insatser och beredskap
  - Samordning av insatser och kommunikation
  - Återhämtning

A) Förebyggande insatser och beredskap

18. Investeringar i ökad beredskap och motståndskraft utifrån en bedömning av sannolikheten för en katastrof är det effektivaste och mest kostnadseffektiva sättet att minska kostnaderna för insatser vid och återhämtning efter katastrofer och begränsa katastrofernas effekter. Till detta hör investeringar i infrastruktur som kan stå emot katastrofer: byggnader, transportstrukturer (vägar, järnvägar och flygplatser), allmänna nyttigheter (kommunikation, energiförsörjning, vattendistribution och avlopp) och social infrastruktur.

19. Vi påminner om att EU har en solidaritetsfond inriktad på katastrofhjälp till sitt förfogande och gläder oss över att de ändringar som Regionkommittén har föreslagit återspeglas i den slutliga versionen. Fonden gör det t.ex. möjligt att återställa förstörd infrastruktur på ett sätt som förbättrar möjligheterna att förebygga framtida katastrofer eller att till och med flytta infrastruktur. Solidaritetsfonden bör dock tilldelas tillräckliga finansiella medel i EU:s budget. Regionkommittén uppmanar också medlemsstaterna att på bästa sätt utnyttja möjligheterna att finansiera projekt för förebyggande av katastrofer samt riskhantering som utarbetas för perioden 2014–2020.

20. Regionkommittén förstår att en ny strategi med inriktning på förebyggande, beredskap och motståndskraft i stället för på reaktioner och återhämtning efter katastrofer kräver en ny attityd och ett nytt synsätt på fördelningen av ekonomiska resurser. Det krävs planerade förhandsinvesteringar, snarare än utgifter efter det att katastrofen har inträffat. Denna strategi kommer om man utgår från en bedömning av sannolikheten för en katastrof att vara mer kostnadseffektiv och fördelaktig på lång sikt.

21. ReK inser att det är svårt att kvantifiera, mäta och värdera samhällens motståndskraft (förutom efter det att en katastrof har inträffat) och att göra investeringar i motståndskraft till en lönsam ekonomisk strategi.

22. Vi är övertygade om att man kan minska sårbarheten avsevärt genom att tillämpa byggnormer, planera noggrant och övervaka markanvändningen.

23. Vi uppmanar kommissionen att bedriva forskning och utarbeta en vägledning om hur lokala och regionala myndigheter på bästa sätt kan se till att allt anläggningsarbete (inbegripet byggnader, transportstrukturer och allmänna nyttigheter) planeras med motståndskraft som ledstjärna. De lokala och regionala myndigheterna ansvarar för att övervaka tillämpningen och efterlevnaden av normerna för motståndskraftigt byggande.

24. Trots att det på lång sikt är kostnadseffektivt att öka motståndskraften om man utgår från en förnuftig bedömning av sannolikheten för katastrofer kan en satsning på motståndskraftiga anläggningar kräva betydande belopp i startfinansiering. Säkrare strukturer kräver konstruktionsändringar som i genomsnitt leder till kostnadsökningar på 10–50 % (och ännu mer om energi-, transport- eller vattennäten måste flyttas). Att vidta åtgärder nu är avsevärt mer kostnadseffektivt än att efterjustera osäkra byggnader. FN:s byrå för katastrofriskreducering (UNISDR) beräknar att kostnads–nyttoförhållandet är 1:4. Nya motståndskraftiga system kräver dessutom ny teknik och utbildning, som ofta inte finns att tillgå i mindre utvecklade regioner.

25. ReK uppmanar de lokala och regionala myndigheterna att bedöma motståndskraften hos befintliga strukturer, särskilt de som hyser väsentliga tjänster som sjukhus och vattenreningsanläggningar.

26. Vi uppmanar kommissionen att genomföra en undersökning om hur man på bästa sätt kan utveckla motståndskraftiga samhällen som är beredda, rustade för och förmögna att klara sig själva om de drabbas av katastrofer.

27. Vi välkomnar kommissionens fokus på motståndskraft och instämmer i att det gör det möjligt för lokala, regionala och nationella myndigheter att bättre förbereda sig för katastrofer genom beredskapsplanering och riskbedömning (utförd av lokala och regionala myndigheter, företag och andra grupper) som syftar till att minska förlusterna till följd av katastrofer, snarare än att vänta på att något ska ske och sedan betala för det.

28. ReK stöder FN:s kampanj för motståndskraftiga städer och dess verktyg för självutvärdering, som gör det möjligt för lokala myndigheter att kontrollera sin motståndskraft mot tio grundläggande faktorer.

29. Vi noterar Venedigförklaringen från 2012 om att bygga upp motståndskraften på lokal nivå för att åstadkomma strategier för att skydda kulturarvet och anpassa sig till klimatförändringen (UNISDR, FN:s byrå för katastrofriskreducering) och erinrar om behovet av att diskutera hur man bättre kan skydda kulturarvet mot katastrofer.

30. Nya katastrofer kommer att inträffa och deras antal kan mycket väl komma att öka i framtiden. De konsensusrapporter om klimatförändringen som tagits fram av FN:s forskningspanel i klimatfrågor visar att det inte råder mycket tvivel om behovet av att planera och bygga infrastruktur som kan svara mot klimatförändringens verklighet.

B) Samordning av insatser och kommunikation

31. Många katastrofer kännetecknas av dålig kommunikation och hantering. Katastrofhantering är en sektorsöverskridande uppgift där en rad organisationer deltar. Därför gläder vi oss mycket åt att man i unionens civilskyddsmekanism inbegripit bestämmelser om införande av utbildningsprogram för medlemmar i insatsstyrkor samt workshoppar, seminarier och pilotprojekt för att utveckla ledare för civilskyddet.

32. De lokala och regionala myndigheterna uppmuntras att erkänna den ofta underskattade roll som frivilligsektorn och lokalsamhällena kan spela när det gäller att tillhandahålla motståndskraft efter en katastrof, och uppmuntras även att utforma planer för att utveckla och utnyttja denna resurs. Välinformerade och medvetna invånare är en viktig komponent när det gäller att bygga upp motståndskraft. Vi vill lyfta fram att det finns en betydande genusdimension i bygget av motståndskraftiga samhällen.

33. De lokala och regionala myndigheterna har en skyldighet att hålla sina samhällen underrättade om möjliga och framväxande risker och att tillsammans med berörda parter planera för hur man ska informera om dessa hot utan att väcka rädsla eller skrämja bort företag.

34. Mobilteknik, internet och sociala medier spelar en allt viktigare roll när det gäller att informera om katastrofer. ReK efterlyser ytterligare undersökningar om bästa praxis för användning av digital kommunikation vid katastrofer. Den digitala kommunikationen är i allt högre grad det sätt på vilket enskilda och samhällen får tillgång till nyheter och information, och är ofta den första informationskällan. Dessa kommunikationsmedel kan också vara mycket användbara när det gäller att få information från offer och samordna insatser.

35. Medvetandegörande åtgärder är centrala för att sprida information bland lokalbefolkningen. Eftersom det ofta dröjer länge innan det externa biståndet anländer är det viktigt att involvera hela samhället, börja så tidigt som möjligt och uppmuntra lokalsamhällena att planera för självhjälp, och därför är det också mycket viktigt att det fastställs särskilda program och planer för att inom undervisningens ramar förbereda sig för nödsituationer, så att man redan i tidig ålder har en medvetenhet som bidrar till att öka befolkningens motståndskraft.

36. De lokala och regionala myndigheterna uppmuntras att utarbeta effektiva kommunikationskanaler för att i tid kunna nå de mest sårbara och att inrätta system för att föra dem i säkerhet under och efter extrema väderfenomen och andra katastrofer. Medelåldern i Europas samhällen blir allt högre och andelen personer med nedsatt rörlighet eller funktionsnedsättning ökar. Vid katastrofer är dessa personer ofta de mest sårbara och de första offren.

37. Regionkommittén efterlyser investeringar i utbildning och övningar inför katastrofer, eftersom sådana aktiviteter räddar liv och minskar störningarna. Riktad utbildning för personer som arbetar med medborgarnas säkerhet, såsom lokala ledare och personer verksamma inom den sociala omsorgen, hälso- och sjukvården, räddningstjänst och brandförsvaret, kan minska antalet dödsfall under och efter kriser.

C) Återhämtning

38. Det kan dröja många år innan man återhämtat sig efter en katastrof. Försäkringar är viktiga för att återhämtningen ska kunna ske på ett effektivt sätt och i tid. Kommittén betonar den positiva roll som privata partnerskap kan spela, och att de bör främjas. Privata försäkringar kan bidra till hållbara offentliga finanser, och de kan ha en positiv roll vid katastrofriskhantering. De bidrar till att minska de ekonomiska effekterna och underlättar återhämtningen. Välutformade försäkringsavtal kan också avskräcka från riskbeteende och främja riskmedvetenhet. Offentlig-privata partnerskap bör ha ett väldefinierat tillämpningsområde och avtalade mål.

39. ReK hyser farhågor om att de växande riskerna kan leda till att försäkringar inte finns att tillgå eller blir alltför dyra i vissa områden. Detta kan i sin tur leda till ytterligare sårbarhet och göra samhället mer utsatt, och potentiellt öka de offentliga myndigheternas finansiella exponering.

40. Återhämtningen innebär en möjlighet att införliva framtidens motståndskraft i återuppbyggnaden av bostäder och infrastruktur, särskilt i områden som regelbundet drabbas av naturkatastrofer (t.ex. städer och byar vid floder). Det behövs insatser på medlemsstatsnivå för att se till att det finns finansiering, t.ex. genom partnerskap, inte bara för återhämtningsåtgärder utan också för åtgärder som ger skydd mot framtida katastrofer.

41. Vid återhämtningen har de lokala och regionala myndigheterna en roll att spela när det gäller att hantera förväntningar, besvikelser och hälsoproblem hos de som drabbats av eller förflyttats till följd av katastrofer. Detta innebär ett löpande behov av resurser.

Den internationella agendan

42. Regionkommittén uppmanar kommissionen att grundligt införliva uppbyggnaden av motståndskraft i sin politik för humanitärt bistånd och utveckling.

43. Hyogo-ramen bör ta hänsyn till kopplingen mellan risker och motståndskraft och människors rörlighet. Katastrofer leder ofta till folkmflyttningar, vilket kan ha negativa systemiska effekter på ursprungs- och destinationssamhällena.

44. I utvecklingsländerna är planeringsramarna mindre avancerade och de ekonomiska drivkrafterna leder till ett högt utvecklingstryck. Myndigheter på alla nivåer måste inse att utveckling kan leda till en ökad katastrofrisk, och om de tillåter utveckling måste de godta en motsvarande ökning av denna risk.

Subsidiaritet och proportionalitet

45. Regionkommittén välkomnar att subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna respekteras. Civilskydd är ett område där unionen stöder, samordnar och kompletterar medlemsstaternas åtgärder. Det faktum att meddelandet inte är juridiskt bindande och de principer som kommissionen lagt fram i det bekräftar också proportionaliteten.

Bryssel den 26 juni 2014

*Regionkommitténs
ordförande*

Michel LEBRUN

Yttrande från Regionkommittén – Genetiska resurser inom jordbruket – från bevarande till hållbart nyttjande

(2014/C 271/13)

Föredragande Giuseppe VARACALLI, borgmästare i Gerace (provinsen Reggio Calabria) (IT–PSE)

Referensdokument Rapport från kommissionen till Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén: Genetiska resurser inom jordbruket – från bevarande till hållbart nyttjande – COM(2013) 838 final

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. EU:s strategi för bevarande och hållbart nyttjande av genetiska resurser inom jordbruket, som behandlas i Europeiska kommissionens rapport till Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, härrör från EU:s åtagande att hejda den successiva förlusten av biologisk mångfald i EU före år 2020.
2. Denna strategi har sitt ursprung framför allt i konventionen om biologisk mångfald, som antogs i Rio de Janeiro 1992 och som senare efterföljdes av viktiga internationella avtal såsom Cartagenaprotokollet (2000), FAO:s internationella fördrag om växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk (2004) och under senare tid Nagoyaprotokollet om tillträde till och fördelning av den nytta som uppstår vid användning av biologisk mångfald (2010).
3. Regionkommittén anser att EU:s åtgärder bygger på två huvudriktlinjer: Å ena sidan landsbygdsutvecklingspolitiken, med dess många väl genomtänkta miljöåtgärder inom jordbruket och effektiva europeiska partnerskapsverksamhet, och å andra sidan forsknings- och innovationspolitiken, nu genom ramprogrammet Horisont 2020, med inriktning på att specificera och förbättra kunskapen om den genetiska mångfalden inom jordbruket. Åtgärderna borde också bygga på bestämmelserna om vegetabiliska och animaliska produkter och på jordbrukspolitiken för att säkerställa att den genpool som används av alla jordbrukare är mångsidig.
4. Den successivt minskande biologiska mångfalden, som har olika och samverkande orsaker, är av särskilt intresse för de lokala samhällena och deras institutioner, eftersom de direkt påverkas av förlusten av biologisk mångfald inom det egna territoriet.
5. Kommittén påminner om att de regionala och lokala myndigheterna har betydande befogenheter vad gäller förvaltningen av den biologiska mångfalden inom deras territorium. Detta gäller t.ex. hela den övergripande sektorn för tillståndsgivning för användningen av naturresurser och myndigheternas befogenheter på det institutionella planet när det gäller att förvalta Natura 2000-områden, som utgör ett av naven i EU:s åtgärder för biologisk mångfald, eller befogenheterna vad gäller samfinansieringen av landsbygdsutvecklingsprogrammen, samt det gränsöverskridande samarbetet, som bör stärkas i syfte att förbättra förvaltningen och informationsutbytet, eftersom många genetiska resurser kan utnyttjas gemensamt i gränsområden.
6. Kommittén anser därför att man i allt högre grad konkret bör eftersträva ett systematiskt institutionellt deltagande från de regionala och lokala myndigheternas sida i de program som syftar till bevarande och hållbart nyttjande av de genetiska resurserna inom jordbruket, vilket bör kopplas till tillgången till effektiva rättsliga insatsinstrument och tillräckliga ekonomiska resurser för att kunna vidta effektiva åtgärder på detta område.
7. När det gäller de ekonomiska resurserna noterar kommittén att kommissionen i rapportens slutsatser (s. 14) konstaterar att det "fram emot 2020 [...] för genetiska resurser [kommer] att finnas både större ekonomiska resurser och ett större utbud av finansieringsmöjligheter inom ramen för landsbygdsutvecklingspolitiken och Horisont 2020 samt även övrig EU-politik", och påpekar att sådana uttalanden måste vara objektivt kontrollerbara när det gäller effektiv och konkret tillgång till större resurser som bör vara tillgängliga så snart som möjligt. Man måste också vederbörligen beakta att större delen av de EU-medel som är avsedda för bevarande av den genetiska mångfalden inom jordbruket kommer att gå till forskningssektorn.

8. När det gäller de planerade aktiviteter som beskrivs i rapporten betonar kommittén vikten av de rättsliga och institutionella ramarna för frågor som rör genetiska resurser. De består på EU-nivå utöver de kanaler som nämnts ovan, dvs. landsbygdsutvecklingspolitiken och EU-ramen för forskning och innovation, även av bestämmelserna om vegetabiliska och animaliska produkter och, mer generellt, jordbrukspolitiken.

9. När det gäller landsbygdsutvecklingspolitiken hänvisar kommittén till sina egna synpunkter i det nyligen antagna yttrandet om "Hållbar landsbygdsutveckling" av den 9 oktober 2013, särskilt vad gäller landsbygdsområdenas stora potential, inte minst i fråga om biologisk mångfald.

10. Som nämnts ovan ingår initiativen på detta område i ett specifikt globalt sammanhang, där FAO:s internationella fördrag om växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk, som EU anslutit sig till, utgör en viktig del. Det utgör ramen för samordning och främjande av initiativ i fråga om förvaltning av växtgenetiska resurser, och gör insatserna för att bevara den genetiska mångfalden rättsligt bindande för de anslutande länderna.

11. Europa har med tiden ägnat stort utrymme åt frågorna kring bevarande av biologisk mångfald inom jordbruket, senast genom EU:s stats- och regeringscheferas beslut från 2010 om att hejda förlusten av biologisk mångfald före år 2020, med tillhörande åtaganden som sedan formulerats i EU-strategin för biologisk mångfald från 2011, men denna inriktning har ännu inte gett några resultat.

12. Kommittén är bekymrad över att programplaneringen i EU, som har utvecklats med tiden, dock inte har hindrat "förlusten av biologisk mångfald på gårdarna", vilket också erkänns i rapporten. Mot bakgrund av detta kan man stödja kommissionens beslut om att bevarandestrategin ska ses som en av flera viktiga beståndsdelar i åtgärderna för att bevara och nyttja de genetiska resurserna på ett hållbart sätt.

13. Kommittén anser dock att denna metod, som bör vidareutvecklas och diversifieras, inte har åstadkommit tillräckliga resultat i fråga om användningen av resurserna. Tvärtom kan man objektivt konstatera ett begränsat deltagande från slutanvändarnas sida. Därför måste man göra en insats för att överbrygga den stora klyftan mellan resultaten av forskningsverksamheten och en hållbar användning av resurserna i praktiken.

14. Kommittén gläder sig åt att rapporten – där denna fråga särskilt betonas – fokuserar på behovet av en radikal förändring av förhållandet mellan forskning och användning. Forskningen bör avspegla lantbrukarnas konkreta behov, eftersom det är de som ska omsätta de lösningar som forskningen kommer fram till i praktiken för att säkerställa livsmedelssäkerheten för medborgarna och framställningen av aktiva substanser av intresse för läkemedels- och kemiindustrin.

15. I slutet av 2013 inrättades en målgrupp för genetiska resurser. Tyvärr finns all information om arbetet i denna grupp endast tillgänglig på engelska, vilket begränsar informationens spridning till slutanvändarna. Det är alltså särskilt viktigt att kommissionen mobiliserar resurser för att sprida informationen om detta arbete i större skala.

16. Vi ser positivt på att kommissionen framhåller att principen om flernivåstyre behövs för en allsidig och övergripande politik som gör det möjligt att finna den nödvändiga balansen mellan forsknings- och innovationspolitiken och landsbygdsutvecklingspolitiken.

17. Det är emellertid också nödvändigt, såsom det för övrigt också påpekas i rapporten, att förbättra tillgången till de många olika existerande databaserna och samlingarna så att de kan utnyttjas mer effektivt, eftersom dålig kännedom om dem i många fall försämrar möjligheterna att utnyttja dem fullt ut.

18. Bevarandeinsatserna måste ingå i ett systematiskt integrerat tillvägagångssätt för att säkerställa stabila arbetsrelationer mellan de olika berörda aktörer som på olika sätt deltar i denna process. Här bör man utgå från gårdsnivå och koncentrera sig på traditionella och lokala raser och grödor och sträva efter att uppmuntra jordbrukarna att i stor utsträckning använda traditionella och lokala raser och grödor med hjälp av ett antal samverkande åtgärder som syftar till att återställa och öka den biologiska mångfalden på gårdarna.

19. Kommittén ser således positivt på att man i rapporten förespråkar att det "... upprättas EU-omfattande nätverk för att öka värdet av sådant material...", som ska fungera som en integrerande mekanism, förutsatt att denna integrering sker med faktiskt deltagande utifrån en nedifrån-och-upp-modell som inbegriper de regionala och lokala myndighetsnivåerna.

20. ReK instämmer i att detta kräver ett starkt engagemang från de lokala och regionala myndigheternas sida, mot bakgrund av att det i rapporten specifikt fastställs att politiska beslutsfattare och myndigheter "...på ett konsekvent sätt [måste] utveckla den institutionella och rättsliga ramen..." i syfte att uppnå önskat resultat.

21. Kommittén anser att det är värdefullt att kommissionen förespråkar en "... större omarbetning av lagstiftningen..." med det konkreta målet att stärka mekanismerna för att bevara resurserna även via samarbete mellan de olika berörda sektorerna, och underlätta marknadstillträdet för mer traditionella sorter, men det är också viktigt att jordbrukarna verkligen använder ett genetiskt material som är mer mångsidigt än i dag, ett krav som borde framhållas i mycket högre grad i förslaget till förordning.

22. Vi stöder principen om en integrerad beslutsprocess där det är önskvärt att de regionala och lokala myndigheterna är de viktigaste aktörerna i arbetet med att försvara de otaliga skyddsvärda särdrag som återfinns i regionerna och de genetiska särdragen hos växter och djur med anknytning till dem, som komplement till den verksamhet som genomförs av de direkt inblandade huvudaktörerna (forskare, jordbrukare, växt- och djurförädlare och konsument), vilkas distinkta roller sammanfattas på ett adekvat sätt i rapporten.

23. Det är nödvändigt att öka medvetenheten i samhället om värdet av de genetiska resurserna och vikten av att bevara, studera och hållbart utnyttja dem. Samtidigt bör man främja kompetenshöjande program för tekniker och jordbrukare samt mekanismer för samordning, uppföljning och utvärdering i syfte att bevara den biologiska mångfalden i jordbrukssektorn.

24. Kommittén välkomnar därför särskilt den starka betoningen på mekanismerna i det europeiska innovationspartnerskapet för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket (där även kommittén för bevarande av genetiska resurser, som inrättades genom rådets förordning (EG) nr 870/2004, är involverad). Det är ett konkret sätt att stärka integrationen mellan forskningen och de olika formerna för utnyttjande av resurserna, bland annat det uttalade syftet att anpassa den till lokala förhållanden och behov.

25. Vi föreslår vidare att man för att ytterligare säkerställa ett effektivt kunskapsutbyte mellan alla berörda parter skulle kunna stimulera användningen av delade arbetsplatser inom och mellan olika lokalsamhällen. På så sätt skulle erfarenheter kunna diskuteras och spridas på ett naturligt sätt.

26. Kommittén föreslår att kommissionen utvecklar och finansierar ett märke för produkter som tillverkats av hotade och/eller bevarade och utvecklade genetiska resurser. Villkoren för detta märke bör fastställas så att de uppmuntrar och stärker tillverkarna och andra lokala och regionala aktörer.

27. Kommittén uttrycker oro över det bristande genomslaget i jordbrukar- och användarledet av de stora forskningsinsatser som med tiden gjorts (en oro som framgår tydligt i rapporten). Man bör även notera rapporten från den oberoende expertgruppen för det gemensamma åtgärdsprogrammet för bevarande, karakterisering, insamling och nyttjande av genetiska resurser inom jordbruket (ett program som inrättades genom rådets förordning 870/2004), där det fastställs att det i huvudsak var forskningsinstitut som drog nytta av forskningsresultaten. Därför bör man i det nya programmet stimulera slutanvändarnas deltagande i större utsträckning, framför allt i syfte att genomföra programmets mål, och särskilt beakta en konkret och effektiv tillämpning av forskningsresultaten ute på fältet, även när det gäller att på ett lämpligt sätt uppmuntra till inlämning av projektförslag.

28. Dokumentet "Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om produktion och tillhandahållande på marknaden av växtförökningsmaterial" (COM(2013) 262 final), som hör mycket nära samman med de frågor som behandlas i detta yttrande, avvisades av Europaparlamentet den 11 mars 2014.

29. Kommittén har därför för avsikt att noggrant följa utvecklingen i denna fråga, och anser att det är en absolut prioritet att förslaget till förordning ses över. Vi påpekar att när det gäller förslagets innehåll så finns det ett uppenbart och stort behov av att stödja mindre och medelstora producenter och användare av gamla, sällsynta och traditionella sorter och så kallade nischsorter, som utgör en viktig del av den genetiska mångfalden för odlade växtarter, vars producenter inte åtnjuter ett adekvat skydd i de kostsamma förfarandena för godkännande. Användningen av dessa i lämpliga lokala förhållanden understöds inte heller tillräckligt. Det ligger i de lokala och regionala myndigheternas objektiva och direkta intresse att dessa producenter, som har de bästa förutsättningarna att säkerställa den biologiska mångfalden och vars produktion är begränsad till små arealer, inte möter orimligt stora driftsmässiga svårigheter.

30. Europaparlamentets och rådets nya förordning om produktion och tillhandahållande på marknaden av växtförökningsmaterial bör tillåta certifiering av ekologiskt utsäde enligt kriterier som är anpassade till ekologisk produktion och som gör det möjligt för växter att utvecklas i enlighet med miljön samt stammarnas och populationernas utveckling.

31. I linje med tidigare yttranden anser kommittén när det gäller genetiska resurser att det är särskilt viktigt att klargöra ReK:s ståndpunkt i fråga om tillstånd för och import av GMO-produkter, något som endast kan accepteras i undantagsfall, inte minst eftersom det krävs förenlighet med strategin för bevarandet av genetiska resurser.
32. I detta sammanhang måste man kräva en rigorös tillämpning av försiktighetsprincipen när det gäller tillstånd för och import av GMO-produkter, och att åtgärder för samexistens samtidigt måste vidtas på alla institutionella nivåer för att säkerställa ett adekvat skydd av alla jordbruksområden, i synnerhet de ekologiskt mest känsliga områdena. Man bör i synnerhet kräva en detaljerad utvärdering av riskerna för den biologiska mångfalden.

Bryssel den 26 juni 2014

*Regionkommitténs
ordförande*

Michel LEBRUN

III

(Förberedande akter)

REGIONKOMMITTÉN

107:E PLENARSESSIONEN DEN 25–26 JUNI 2014

Yttrande från Regionkommittén – Arbetstagares rörlighet och en förstärkning av Eures

(2014/C 271/14)

Föredragande	José Ramón BAUZÁ DÍAZ (ES–EPP), regionpresident i Balearerna
Referensdokument	Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ett europeiskt nätverk för arbetsförmedlingar, arbetstagarnas tillgång till rörlighetstjänster och ytterligare integration av arbetsmarknaderna COM(2014) 6 final

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

Allmänna kommentarer

1. Regionkommittén erinrar om att de statliga strukturernas lägsta territoriella nivåer spelar, eller bör spela, en viktig roll när det gäller praxis på arbetsmarknaden. I linje med detta behandlade ReK i sitt yttrande "De lokala och regionala myndigheternas roll i främjandet av tillväxt och skapandet av arbetstillfällen" (2013/C 62/14) frågan om hur ofta de lokala och regionala myndigheterna ansvarar för genomförandet av strategierna på bland annat det arbetsmarknadspolitiska området.
2. För en stor majoritet av EU-medborgarna är rätten till fri rörlighet en av EU:s största framgångar, och ReK anser att det är mycket viktigt att garantera denna rättighet och att underlätta utövandet av den genom att främja den fria rörligheten för arbetstagare.
3. Regionkommittén välkomnar kommissionens förslag och ser detta som ett verktyg för att förbättra arbetstagarnas tillgång till stödtjänster för arbetskraftsrörlighet inom EU, göra det lättare för alla medborgare, oberoende av var de är bosatta, att utöva rätten till fri rörlighet och bidra till att minska sysselsättningskillnaderna mellan medlemsstaterna.
4. Regionkommittén erinrar om att återinförandet av Euresnätverket i en förbättrad version är ett viktigt steg i EU:s ansträngningar för att stödja medlemsstaterna och deras regioner i kampen mot arbetslösheten.

5. Regionkommittén stöder kommissionens beslut att göra om det europeiska arbetsnätverket till ett verktyg som syftar till en bättre överensstämmelse mellan utbudet av och efterfrågan på arbetskraft ⁽¹⁾.
6. ReK betonar behovet av att inkludera tillgången till Eurestjänster i hela EU, både för arbetsgivare och arbetsökande. Därför vill ReK påpeka att det är viktigt att informera medborgarna om fördelarna med detta nätverk, så att de kan utnyttja dess potential fullt ut. Det kommer att bli nödvändigt att anordna informationsmöten, mediekampanjer och seminarier för att upplysa EU-medborgarna om de möjligheter de har genom Eures-nätverket.
7. Eures nationella samordningskontor bör åta sig att bedriva ett nära samarbete med de lokala och regionala myndigheterna, som spelar en nyckelroll i främjandet av arbetskraftsrörlighet.
8. De specifika problem som gränsarbetare står inför (avseende social trygghet, skatter och försäkring) berättigar de gränsöverskridande Eures-partnerskapens existens, och dessa spelar en avgörande rådgivande roll i gränsregionerna ⁽²⁾. Kommittén är därför bekymrad över att kommissionens förslag riskerar att placera dessa gränsöverskridande Eures-partnerskap under dubbelt förmyndarskap: dels finansiellt genom att man tilldelar de nationella samordningskontoren de medel som avsatts inom EU:s program för sysselsättning och social innovation för gränsöverskridande Eures-partnerskap, dels genom att det i artikel 8 i det aktuella förslaget till förordning införs ett nationellt tillståndsförfarande för gränsöverskridande Eures-partnerskap som står i strid med bestämmelserna i artikel 21 a i förordning 1296/2013 av den 11 december 2013 om Europeiska unionens program för sysselsättning och social innovation, där man ger tjänster med territoriellt ansvar för gränsregioner ansvaret för att föreslå utveckling av och verksamhet inom gränsöverskridande Eures-partnerskap.
9. Regionkommittén påpekar än en gång att det är viktigt att garantera att Euresnätverkets rådgivande funktioner behålls när nätverket utvidgas till ett alleuropeiskt system för stöd till placering och rekrytering, så att man prioriterar ett fortsatt stöd från Eures-rådgivarna när det gäller praktiska frågor om arbete och social trygghet i utlandet ⁽³⁾.

Arbetskraftsrörlighet

10. Regionkommittén erinrar om att det är nödvändigt att uppmuntra åtgärder med syftet att främja en europeisk arbetsmarknad genom att man gör det lättare för medborgare och arbetstagare i EU att röra sig över gränserna. För att åstadkomma detta kommer man att inrätta system för likvärdig yrkesmässig kompetens, undanröja skattemässiga hinder och skapa möjligheter att överföra rättigheter till arbetslöshetsersättning och pensionsrättigheter ⁽⁴⁾.
11. Med hänsyn till den rådande socioekonomiska situationen och uppfyllandet av de sysselsättningsrelaterade målen i Europa 2020-strategin är detta förslag till modernisering av Eures ett konkret bidrag till de pågående satsningarna på att hitta innovativa lösningar för att öka sysselsättningen.
12. Regionkommittén erinrar om arbetskraftsrörlighetens fördelar i egenskap av en justeringsmekanism i den rådande ekonomiska situationen, och erinrar om vikten av ett nätverk som Eures som hjälper till att minska förekomsten av illojal konkurrens genom att migrerande arbetstagare från EU kontrakteras.
13. I detta sammanhang vill ReK understryka att den europeiska övervakningen av lediga platser visar att det fanns två miljoner otillsatta tjänster det första kvartalet 2013, trots den höga arbetslösheten i Europa. En studie som kommissionen nyligen lade fram visar också att de migrerande EU-medborgarna som ännu är inaktiva utgör en mycket liten del av den totala befolkningen i varje medlemsstat, och att de utgör mellan 0,7 % och 1,0 % av EU:s totala befolkning.
14. EU har visserligen sedan länge fokuserat på att skapa en rättslig ram för den inre marknaden som garanterar rätten till fri rörlighet för alla EU-medborgare, men man har ofta fäst mindre vikt vid EU-medborgarnas verkliga möjlighet att utnyttja denna rätt, vilket har lett till att medlemsstaterna har lämnats ett stort tolkningsutrymme vad avser den gällande lagstiftningen, som de under den rådande krisen tillämpar mycket restriktivt.
15. Därför uppmanar ReK kommissionen att lägga fram åtgärder med syftet att främja och underlätta den fria rörligheten för personer inom EU och att utarbeta tydliga och ändamålsenliga regler för samordningen av systemen för social trygghet inom EU, för att på så sätt se till att medborgarnas rättigheter kan utnyttjas fullt ut.

⁽¹⁾ CDR789-2013_00_00_TRA_AC.

⁽²⁾ COR-2013-06863-00-00-AC-TRA.

⁽³⁾ COR-2013-06863-00-00-AC-TRA.

⁽⁴⁾ CDR1186-2012_00_00_TRA_AC.

Om reformerna av Euresnätverket

Teknisk-juridiska aspekter i förslaget till förordning

16. Regionkommittén anser att förslaget till förordning bör klargöra situationen inom Eures-nätverket för de länder som inte är med i EU men som är medlemmar i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt situationen för Schweiz.
17. ReK anser att ett tekniskt klargörande av förslaget till förordning utgör en garanti för en mer effektiv tillämpning av detta från medlemsstaternas, regionernas, Euresmedlemmarnas och i synnerhet Euresamarbetspartnerns sida, samt att det garanterar en bättre samordning mellan dessa.
18. ReK uppmanar därför kommissionen att överväga om det är lämpligt att klargöra i förslaget huruvida de nationella samordningskontoren ska ingå i de offentliga arbetsförmedlingarnas statliga strukturer eller inte, och huruvida medlemsstaterna själva har behörighet att välja om de vill överlåta tillhandahållandet av stödtjänster till sina offentliga arbetsförmedlingar eller om detta tvärtom är obligatoriskt i alla medlemsstater.
19. ReK anser att kommissionen bör synliggöra de nationella samordningskontoren i egenskap av statliga organ med en ledande roll när det gäller Eures-politiken i sina respektive områden, och ge dem ett tydligt uppdrag att sköta alla de uppgifter som enligt kapitel III, IV och V i förslaget ska hanteras av medlemsstaterna.
20. ReK påpekar att det dessutom skulle vara lämpligt att klargöra termer såsom "lämpligt partnerskap", "handläggare" och "individuell handlingsplan", samt Euresamarbetspartnerns roll i fråga om tillgången till den gemensamma it-plattformen, samt, i detta sammanhang, huruvida dessa samarbetspartner tillämpar de vägledande principerna för den gemensamma it-plattformen eller, i förekommande fall, om de tillämpar krav som är baserade på dessa.
21. Regionkommittén uppmanar kommissionen att klargöra huruvida systemen och förfarandena för utbyte av lediga platser, platsansökningar och annan information som ska hanteras av Europeiska samordningsbyrån, samt medlemsstaternas skyldighet att fastställa förfaranden för att samla in och ta fram uppgifter om den verksamhet som bedrivs på nationell nivå på grundval av ett antal specifika kategorier av gemensamma indikatorer, kräver att kommissionen antar, via genomförandeakter, regler och tekniska format/modeller och förfaranden som bidrar till att göra dem enhetliga.
22. ReK uppmanar kommissionen att klargöra vem som ansvarar för att hålla informationen kontinuerligt uppdaterad. Detta är särskilt viktigt i de länder där arbetsmarknadens parter sluter avtal som gäller på arbetsmarknaden inom många avtalsområden.
23. ReK anser att det är särskilt viktigt att man i förslaget till förordning fastställer kriterier för sammansättningen av de nationella samordningskontoren och Eureskommittén som garanterar samordningen mellan dessa organ och medlemsstaternas regioner samt inom EU.
24. Kommissionen bör särskilt uppmärksamma situationen för arbetstagare som löper risk att hamna utanför arbetsmarknaden, till exempel okvalificerade eller lågkvalificerade arbetstagare, genom att uttryckligen omnämna dem i texten i förslaget. På så sätt skulle man omsätta ett av målen i artikel 5 i praktiken.
25. Därför anser ReK att kommissionen bör påpeka att rörligheten omfattas av principen om icke-diskriminering och lägga till kommentarer som uttryckligen fastställer detta i texten till förslaget samt föreskriva mekanismer som garanterar effektiviteten på detta område.

Rättspolitiska aspekter

26. Regionkommittén uppmanar kommissionen att involvera alla medlemsstater och deras regioner i satsningen på att samordna och förbättra Euresnätverket i syfte att stärka den befintliga strukturen och inte reducera den till byråkratiska formaliteter.
27. Euresnätverkets nya struktur medför ett behov av ett finansieringssystem, vars källor måste klargöras, eftersom ESF är en strukturfond som till skillnad från fonderna inom programmet för social förändring är regionaliserad.
28. ReK anser också att man inom detta finansieringssystem måste klargöra den särskilda situationen i fråga om anslag till privata arbetsförmedlingar med vinstintresse som deltar i nätverket som Euresamarbetspartner.
29. Regionkommittén uppmanar kommissionen att främja en omfattande informationskampanj om den förbättrade Eures-tjänsten eftersom den i sin nuvarande utformning i hög grad är okänd för många personer som söker arbete och för många företag som har arbete att erbjuda.

30. ReK noterar att den lokala och regionala nivån ofta är den som är närmast för majoriteten av de arbetsökande och arbetsgivarna, att arbetsmarknaden huvudsakligen är lokal⁽⁵⁾ och att det är vanligt att arbetsmarknaden på regional eller lokal nivå har allvarliga egna problem, till exempel säsongsbunden produktionsverksamhet och därmed även säsongsbunden arbetskraft.

31. Därför är det viktigt att det finns tydligt identifierade lokala och regionala företrädare som upprättar en strukturerad dialog och ett regelbundet informationsutbyte med de nationella samordningskontoren för att garantera att kontoren kan dra nytta på nationell nivå av kunskaper och erfarenheter på lokal och regional nivå, och att de lokala och regionala arbetsförmedlingarna samtidigt kan hållas informerade om de tillgängliga Eures-tjänsterna på nationell och europeisk nivå.

32. En avgörande faktor för att Euresrådgivarna ska kunna utföra sitt rådgivande arbete på ett framgångsrikt sätt är att de är fullt medvetna om de särskilda behoven på arbetsmarknaden i EU:s regioner och kommuner, och därför bör de nationella samordningskontoren se till att det finns Euresrådgivare på de statliga strukturernas lägsta territoriella nivåer.

33. Regionkommittén stöder att Eures används för att garantera tillgången till information om lediga praktikplatser och rekommenderar att man också använder det som ett instrument för återkoppling som ger elever möjlighet att utvärdera sina erfarenheter från praktiken⁽⁶⁾. Kommittén efterlyser också införandet av nya förfaranden med syftet att stimulera ett öppet och insynsvänligt utbud på praktikområdet.

34. ReK anser att syftet med reformen av Eures-tjänsterna bör vara att ge ungdomarna ett aktivt stöd genom att dels anpassa tjänsterna och strategierna för att göra dem mer tillgängliga, dels införa personligt anpassade rådgivnings- och vägledningssystem på skolor och universitet som ger stöd till studenter, lärlingar och ungdomar i allmänhet för att göra dem mer medvetna om sina önskemål, förmågor och möjligheter på arbetsmarknaden.

35. Regionkommittén välkomnar förslaget till en förbättring av Eures, i synnerhet genom inrättandet av en så kallad Match and Map-tjänst som ger en tydlig geografisk överblick av de lediga platserna. När de lediga platserna offentliggörs borde man ge en tydlig beskrivning av den utlysta tjänsten i överensstämmelse med den europeiska referensramen för kvalifikationer och den europeiska klassificeringen av kunskaper, färdigheter och yrken, samt information om anställningens väsentliga aspekter (fast eller tills vidare, arbetstider, lön och exakt plats där arbetet ska utföras). I detta sammanhang vill kommittén uppmärksamma den roll som arbetsförmedlingarna kan spela på nationell och regional nivå, och ReK föreslår att dessa ska samordnas bättre med Enterprise Europe Network (EEN), regionerna och handelskamrarna (som har fördelen att dels ha starka kopplingar till näringslivet, dels känna till dess behov och problem)⁽⁷⁾.

36. ReK uppmanar medlemsstaterna att koppla sina nationella kvalifikationssystem till den europeiska referensramen för kvalifikationer och att se till att alla medborgare känner till denna ram genom att uppmuntra dess användning i officiella intyg.

37. Mot bakgrund av detta anser ReK att man inom Euresportalen bör främja användningen av Europass-meritförteckningen, den europeiska referensramen för kvalifikationer och Esco (den flerspråkiga klassificeringen inom det europeiska systemet för färdigheter, kompetenser, kvalifikationer och yrken) i syfte att inlemma dessa instrument. Därför bör man göra allt man kan för att se till att denna portal automatiskt kan matcha lediga tjänster med platsansökningar och meritförteckningar, med översättningar till alla EU-språk och tydliga beskrivningar av förmågor, kompetenser, arbetslivserfarenhet och kvalifikationer som förvärvats på nationell nivå.

Det är dock av yttersta vikt att understryka att ett automatiserat system aldrig kan ersätta behovet av en personlig dialog eller stöd vid matchning då kompetenser och förmågor och deras beskrivning inte alltid kan direktöversättas med hänsyn tagen till språkliga skillnader.

38. Regionkommittén erinrar om de fördelar som en större arbetskraftsrörlighet inom EU medför för företagen, och inte minst de små och medelstora företagen, som huvudsakligen har en nationell profil. Därför anser ReK att Eures bör tillhandahålla konkreta tjänster som tar hänsyn till de små och medelstora företagens särskilda karaktär, vilket kan leda till ett behov av mer stöd, trots att dessa företag ofta inte klarar av att betala de extra kostnaderna eller ta itu med den administrativa börda som anställningen av mobila arbetstagare ger upphov till.

⁽⁵⁾ CDR5278-2013_00_00_TRA_AC.

⁽⁶⁾ COR-2014-00111-00-00-PAC-TRA.

⁽⁷⁾ CDR1186-2012_00_00_TRA_AC.

39. Regionkommittén påpekar det faktum att bristen på språkkunskaper i nuläget utgör det största hindret för arbetstagares rörlighet inom EU, och att man därför bör undanröja de befintliga språkliga hindren inom EU genom att satsa på att översätta all den information som finns på Euresportalen till alla EU-språk. Eures-nätverket bör också åta sig att tillhandahålla grundläggande information om de språkkurser som finns tillgängliga för arbetstagare, liksom praktisk information om hur man ska ta sig fram i värdlandet.

40. ReK anser att den fria rörligheten för arbetstagare inom EU kommer att gynnas av en förbättring av informationen om särskilda frågor med koppling till rörlighet, till exempel avseende ändringar eller anpassningar av de sociala förmånerna i samband med geografisk och arbetsrelaterad rörlighet inom EU, information om omfattningen av de rättigheter som förvärvats, konsekvenser av rörligheten samt möjliga alternativ.

Subsidiaritet och proportionalitet

41. Enligt Regionkommitténs bedömning håller sig förslaget till förordning inom de ramar som subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna fastställer – dess syfte är att upprätta en gemensam ram för samarbetet mellan medlemsstaterna så att lediga platser kan samlas och erbjudas på ett effektivt sätt samtidigt som man gör det lättare att skapa en balans mellan utbudet och efterfrågan på arbetsmarknaden som medlemsstaterna inte kan uppnå på ett tillfredsställande sätt. Med hänsyn till åtgärdens omfattning och inverkan kan detta mål följaktligen nå bättre på EU-nivå, och föreliggande förordning går inte längre än nödvändigt för att nå målet i fråga.

42. Trots detta vill ReK påpeka att Euresnätverket har en strikt europeisk karaktär och att det i praktiken bör utvecklas till en verklig europeisk offentlig arbetsförmedling.

43. Därför vill ReK uppmana kommissionen att, inom ramen för subsidiariteten och proportionaliteten, stärka Euresnätverkets europeiska dimension, i synnerhet genom att undersöka möjligheten att ge Europeiska samordningsbyrån uppgiften att utfärda tillstånd för Euresamarbetspartnerna. Dessutom bör kommissionen – om detta anses lämpligt – i stället för att som i förslaget till förordning ge medlemsstaterna möjlighet att ålägga Euresamarbetspartnerna skyldigheter, fastställa vilka Euresamarbetspartnernas verkliga skyldigheter är.

44. På samma sätt anser ReK att Euresnätverkets framgång i EU:s yttre randområden, som uppvisar höga arbetslöshetssiffror, i synnerhet när det gäller ungdomsarbetslöshet, innebär att myndigheterna på EU-nivå och nationell nivå måste ta vederbörlig hänsyn till dessa områdens särskilda hinder, som inte minst försvårar arbetstagarnas rörlighet.

Avslutande rekommendationer

45. Regionkommittén rekommenderar och uppmanar kommissionen att föreslå nya verktyg för att stödja mobila arbetstagares integration genom användning av strukturfonderna.

46. Euresnätverkets framgång innebär att medlemsstaterna måste stärka kopplingen till regionernas och/eller kommunernas särskilda intressen inom EU, och därför rekommenderar ReK att samarbetet mellan Euresamarbetspartnerna i praktiken utvecklas med hänsyn till de särskilda förhållandena i EU:s regioner och kommuner.

47. Regionkommittén anser att man särskilt måste beakta att den lokala och regionala nivån ligger närmast medborgarna och därmed även de arbetssökande och arbetsgivarna, vilket innebär att arbetsmarknaden huvudsakligen är regional.

II. ÄNDRINGSREKOMMENDATIONER

Ändringsrekommendation 1

Skäl 19

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>Det juridiska ansvaret för att garantera sakinnehållet och den tekniska kvaliteten på den information som tillhandahålls på den gemensamma IT-plattformen, särskilt när det gäller uppgifter om lediga platser, ligger hos de organisationer som tillhandahåller informationen i enlighet med lag eller de normer som fastställts av medlemsstaterna. Kommissionen bör underlätta samarbete för att göra det möjligt att tidigt upptäcka eventuella bedrägerier eller missbruk som rör utbyte av information på europeisk nivå.</p>	<p>Det juridiska ansvaret för att garantera sakinnehållet och den tekniska kvaliteten på den information som tillhandahålls på den gemensamma IT-plattformen, särskilt när det gäller uppgifter om lediga platser, ligger hos de organisationer som tillhandahåller informationen i enlighet med lag eller de normer som fastställts av medlemsstaterna. Kommissionen <u>bör måste underlätta samarbetet mellan alla berörda aktörer, inbegripet medborgarna själva</u>, för att göra det möjligt att tidigt upptäcka eventuella bedrägerier eller missbruk som rör utbyte av information på europeisk nivå, <u>samt inrätta tillgängliga mekanismer och kanaler för anmälan av oegentligheter.</u></p>

Motivering

Det är mycket viktigt att den information om anställningserbjudanden som sprids är tillförlitlig och av hög kvalitet så att arbetstagaren skyddas mot bedrägerier och utnyttjande. Därför bör kommissionen engagera sig i frågan, involvera medlemsstaterna och inrätta mekanismer för samarbete, upptäckt och anmälan av oegentligheter.

Ändringsrekommendation 2

Artikel 1 Syfte

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>1. Syftet med denna förordning är att underlätta utövandet av den fria rörligheten för arbetstagare inom unionen i enlighet med artikel 45 i EUF-fördraget, genom att det inrättas en gemensam ram för samarbete mellan medlemsstaterna och kommissionen.</p> <p>2. För att bestämmelserna i punkt 1 ska kunna följas fastställs i denna förordning mål, principer och regler om följande:</p> <p>a) Samarbete mellan medlemsstaterna och kommissionen för att utbyta uppgifter om lediga platser, platsansökningar och meritförteckningar och om den därav följande placeringen av arbetstagare i arbete.</p> <p>b) Åtgärder av och mellan medlemsstaterna för att underlätta balansen mellan tillgång och efterfrågan på unionens arbetsmarknad, i syfte att främja en hög sysselsättningsnivå.</p> <p>c) Driften av ett europeiskt nätverk för arbetsförmedlingar mellan medlemsstaterna och kommissionen.</p> <p>d) Därmed sammanhängande stödtjänster för rörlighet som ska tillhandahållas arbetstagare och arbetsgivare.</p>	<p>1. Syftet med denna förordning är att underlätta utövandet av den fria rörligheten för arbetstagare inom unionen i enlighet med artikel 45 i EUF-fördraget, genom <u>att det inrättas en gemensam ram för samarbete mellan medlemsstaterna och kommissionen som ger EURES, det europeiska nätverket för arbetsförmedlingar, möjlighet att utvecklas till ett effektivt instrument för att underlätta arbetstagares rörlighet inom EU.</u></p> <p>2. För att bestämmelserna i punkt 1 ska kunna följas fastställs i denna förordning mål, principer och regler om följande:</p> <p>a) Samarbete mellan medlemsstaterna och kommissionen för att utbyta uppgifter om lediga platser, platsansökningar och meritförteckningar och om den därav följande placeringen av arbetstagare i arbete.</p> <p>b) Åtgärder av och mellan medlemsstaterna för att underlätta balansen mellan tillgång och efterfrågan på unionens arbetsmarknad, i syfte att främja en hög sysselsättningsnivå.</p> <p>c) <u>Driften Organisationen och driften</u> av EURES-nätverket <u>för arbetsförmedlingar mellan medlemsstaterna och kommissionen.</u></p> <p>d) <u>Därmed sammanhängande</u> stödtjänster för rörlighet som ska tillhandahållas arbetstagare och arbetsgivare.</p>

Motivering

Det är ytterst viktigt att understryka att syftet med den kommande förordningen är att stärka och främja användningen av Eures, det europeiska nätverket för arbetsförmedlingar, i enlighet med kommissionens beslut 2003/8/EG av den 23 december 2002 och kommissionens genomförandebeslut 2012/733/EU av den 26 november 2012, som kommer att upphävas i samband med att detta förslag till förordning träder i kraft. Denna aspekt antas underförstått i själva förslaget, till exempel i artikel 10.3, där man anger att de offentliga arbetsförmedlingar som ingår i Euresnätverket vid tidpunkten för förordningens ikraftträdande undantas från tillämpningen av artikel 8 under en femårsperiod. Samtidigt kommer många av bestämmelserna i Eures-stadgan, som antagits av europeiska samordningsbyrån (EUT C 311, 16/11/2010) och inte omfattas av bestämmelserna om upphävande i artikel 35, att vara i kraft efter att detta förslag har antagits. Syftet med omformuleringen av artikel 1.2 d) är att göra den mer lättförstådd.

Ändringsrekommendation 3

Artikel 2 Definitioner

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>I denna förordning gäller följande definitioner:</p> <p>a) <i>offentliga arbetsförmedlingar</i>: organisationer i medlemsstaterna, som ingår i relevanta ministerier, offentliga organ eller offentligrättsliga företag och som är ansvariga för att genomföra aktiva arbetsmarknadsåtgärder och bedriva arbetsförmedling i allmänhetens intresse.</p> <p>b) <i>arbetsförmedlingar</i>: varje juridisk eller fysisk person som lagligen är verksam i en medlemsstat, och som tillhandahåller tjänster för arbetssökande för att få anställning och för arbetsgivare för att rekrytera arbetstagare.</p> <p>c) <i>ledig plats</i>: varje erbjudande om anställning, inbegripet lärlings- och praktikplatser som anses som arbete.</p> <p>d) <i>platsförmedling</i>: informationsutbyte och behandling av lediga platser, platsansökningar och meritförteckningar.</p> <p>e) <i>den gemensamma IT-plattformen</i>: den IT-infrastruktur och tillhörande plattformar som inrättats på EU-nivå för platsförmedling.</p> <p>f) <i>placering</i> av en arbetstagare hos en arbetsgivare eller en arbetsgivares <i>rekrytering</i> av en arbetstagare genom en arbetsförmedlings försorg: tillhandahållande av tjänster för att förmedla tillgång till efterfrågan med målet att fylla en ledig plats.</p> <p>g) <i>gränsarbetare</i>: en arbetstagare som har anställning i en medlemsstat men som är bosatt i en annan medlemsstat, dit han eller hon som regel återvänder dagligen eller åtminstone en gång i veckan.</p>	<p>I denna förordning gäller följande definitioner:</p> <p>a) <i>offentliga arbetsförmedlingar</i>: organisationer i medlemsstaterna, som ingår i relevanta ministerier, offentliga organ eller offentligrättsliga företag och som är ansvariga för att genomföra aktiva arbetsmarknadsåtgärder och bedriva arbetsförmedling i allmänhetens intresse.</p> <p>b) <i>arbetsförmedlingar</i>: varje juridisk eller fysisk person <u>av offentlig eller privat karaktär – och, i det senare fallet, med eller utan vinstintresse</u> – som lagligen är verksam i en medlemsstat, och som tillhandahåller tjänster för arbetssökande för att få anställning och för arbetsgivare för att rekrytera arbetstagare.</p> <p>c) <i>ledig plats</i>: varje erbjudande om anställning, inbegripet lärlings- och praktikplatser som anses som arbete.</p> <p>d) <i>platsförmedling</i>: informationsutbyte och behandling av lediga platser, platsansökningar och meritförteckningar.</p> <p>e) <i>den gemensamma IT-plattformen</i>: den IT-infrastruktur och tillhörande plattformar som inrättats på EU-nivå för platsförmedling.</p> <p>f) <i>placering</i> av en arbetstagare hos en arbetsgivare eller en arbetsgivares <i>rekrytering</i> av en arbetstagare genom en arbetsförmedlings försorg: tillhandahållande av tjänster för att förmedla tillgång till efterfrågan med målet att fylla en ledig plats.</p> <p>g) <i>gränsarbetare</i>: en arbetstagare som har anställning i en medlemsstat men som är bosatt i en annan medlemsstat, dit han eller hon som regel återvänder dagligen eller åtminstone en gång i veckan.</p>

Motivering

För att skapa ett klart rättsläge och rättssäkerhet är det nödvändigt att undvika halvkvädna formuleringar i en bestämmelse vars syfte är att definiera "arbetsförmedlingar" i medlemsstaterna. Syftet är att uttryckligen definiera de olika formerna för dessa tjänster, däribland möjligheten att det förekommer ett vinstintresse. Detta är i överensstämmelse med EU:s rättspraxis⁽⁸⁾ och med kommissionens syn på arbetsförmedlingar och tjänster av allmänt intresse⁽⁹⁾. Formuleringen är ett uttryck för att alla offentliga politiska strategier som syftar till att uppnå målet om full sysselsättning måste främja offentligt-privat samarbete på alla territoriella nivåer och öppna upp sysselsättningsrelaterade informations-, väglednings- och förmedlingstjänster för privata aktörer.

Ändringsrekommendation 4

Kapitel II

(Inrättande av Euresnätverket) och Artikel 3 (Inrättande)

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
KAPITEL II INRÄTTANDE AV EURESNÄTVERKET Artikel 3 Inrättande Genom denna förordning inrättas ett europeiskt nätverk för arbetsförmedlingar (nedan kallat Euresnätverket).	KAPITEL II ~~INRÄTTANDE AV EURESNÄTVERKET~~ <u>ORGANISATION</u> ~~Artikel 3~~ ~~Inrättande~~ ~~Genom denna förordning inrättas ett europeiskt nätverk för arbetsförmedlingar (nedan kallat Euresnätverket).~~

Motivering

Såsom förklarades i ändringsrekommendation 2 inrättas inte Euresnätverket genom detta förslag till förordning, som i stället syftar till att förnya nätverkets organisation och dynamik. Titeln på Kapitel II bör anpassas till dess verkliga ämne, det vill säga Euresnätverkets organisation, medan artikel 3 kan strykas.

Ändringsrekommendation 5

Artikel 4 Sammansättning, uppgifter och gemensamt ansvar

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
1. Euresnätverket omfattar följande kategorier av organisationer: a) Europeiska kommissionen, som ansvarar för att biträda Euresnätverket med att utöva sin verksamhet genom den europeiska samordningsbyrån. b) Euresmedlemmarna, som är de organ som utsetts av medlemsstaterna och som ansvarar för tillämpningen av denna förordning i respektive medlemsstat, dvs. de nationella samordningskontoren.	1. Euresnätverket omfattar följande kategorier av organisationer: a) Europeiska kommissionen, som ansvarar för att biträda Euresnätverket med att utöva sin verksamhet genom den europeiska samordningsbyrån. b) Euresmedlemmarna, som är de organ som utsetts av medlemsstaterna och som ansvarar för tillämpningen av denna förordning i respektive medlemsstat, dvs. de nationella samordningskontoren.

⁽⁸⁾ EU-domstolen har fastställt att arbetsförmedlande verksamhet har en ekonomisk karaktär och att offentliga arbetsförmedlingars monopol strider mot EU-rätten i de fall då man kan bevisa att dessa tjänster inte fyller sin funktion på ett tillfredsställande sätt (domstolens dom den 11 december 1997, mål C-55/96), och att de offentliga arbetsförmedlingarna "inte kan tillgodose efterfrågan på arbetsmarknaden avseende all slags verksamhet" (domstolens dom av den 8 juni 2000, mål C-258/98).

⁽⁹⁾ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: En kvalitetsram för tjänster av allmänt intresse i Europa (COM(2011) 900 final), där det framhålls att "under årens lopp har efterfrågan på tjänster av allmänt intresse och det sätt som de tillhandahålls på väsentligen förändrats. Tjänster som traditionellt tillhandahölls direkt av staten har i allt högre grad lagts ut på entreprenad av nationella, regionala och lokala myndigheter, och tillhandahålls nu ofta av den privata sektorn (med eller utan vinstsyfte)".

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>c) Euresamarbetspartner, som är de organisationer som fått tillstånd av medlemsstaterna att på nationell, regional eller lokal nivå ge arbetstagare och arbetsgivare stöd genom platsförmedling eller stödtjänster.</p> <p>2. I enlighet med sina respektive roller och ansvarsområden främjar alla organisationer som deltar i Euresnätverket aktivt och i nära samarbete de möjligheter som arbetskraftens rörlighet inom unionen erbjuder och försöker förbättra olika strategier och sätt för arbetstagare och arbetsgivare att ta vara på dessa möjligheter på lokal, regional, nationell och europeisk nivå.</p>	<p>c) Euresamarbetspartner, som är de organisationer som fått tillstånd av medlemsstaterna att på nationell, regional eller lokal nivå ge arbetstagare och arbetsgivare stöd genom platsförmedling eller stödtjänster <u>samt gränsöverskridande Eures-partnerskap.</u></p> <p>2. I enlighet med sina respektive roller och ansvarsområden främjar alla organisationer som deltar i Euresnätverket aktivt och i nära samarbete de möjligheter som arbetskraftens rörlighet inom unionen erbjuder och försöker förbättra olika strategier och sätt för arbetstagare och arbetsgivare att ta vara på dessa möjligheter på <u>lokal, regional, nationell och europeisk, nationell och i synnerhet regional och/eller lokal</u> nivå.</p>

Motivering

Punkt 1 c: Eures gränsöverskridande partnerskap bör inte omfattas av ett nationellt tillståndsförfarande, och bör därför tas upp som en separat kategori.

Syftet med omformuleringen av artikel 4.2 är att erinra om att de statliga strukturernas lägsta territoriella nivåer spelar, eller bör spela, en viktig roll när det gäller praxis på arbetsmarknaden. I linje med detta behandlade ReK i sitt yttrande "De lokala och regionala myndigheternas roll i främjandet av tillväxt och skapandet av arbetstillfällen" (2013/C 62/14) frågan om hur ofta de lokala och regionala myndigheterna ofta ansvarar för genomförandet av strategierna på bland annat det arbetsmarknadspolitiska området.

Ändringsrekommendation 6

Artikel 6 Europeiska samordningsbyråns ansvarsområden

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>Artikel 6</p> <p>Artikel 6 Europeiska samordningsbyråns ansvarsområden</p> <p>1. Den europeiska samordningsbyrån förbinder sig i synnerhet att tillhandahålla följande:</p> <p>a) Utformningen av en enhetlig ram och sektorsövergripande stöd till förmån för Euresnätverket, inbegripet</p> <p>i) drift och utveckling av en europeisk portal för rörlighet i arbetslivet (nedan kallad <i>Euresportalen</i>) och IT-tjänster i samband därmed, inbegripet system och förfaranden för utbyte av lediga platser, platsansökningar, meritförteckningar och styrkande handlingar såsom färdighetspass och liknande samt andra uppgifter, i samarbete med andra relevanta tjänster, nätverk eller initiativ för information och rådgivning inom unionen,</p>	<p>Artikel 6</p> <p>Artikel 6 Europeiska samordningsbyråns ~~ansvarsområden~~ <u>uppgifter</u></p> <p>1. Den europeiska samordningsbyrån förbinder sig i synnerhet att tillhandahålla följande:</p> <p>a) ~~Utformningen av en enhetlig ram~~ <u>Organisation av</u> och sektorsövergripande stöd till ~~förmån för~~ Euresnätverket, inbegripet</p> <p>i) ~~drift och~~ utveckling av <u>den europeiska portalen</u> för rörlighet i arbetslivet (~~nedan kallad~~ <u>vill säga</u> <i>Euresportalen</i>) och IT-tjänster i samband därmed, inbegripet system och förfaranden för utbyte av lediga platser, platsansökningar, meritförteckningar och styrkande handlingar såsom färdighetspass och liknande samt andra uppgifter, i samarbete med andra relevanta tjänster, nätverk eller initiativ för information och rådgivning inom unionen,</p>

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>ii) informations- och kommunikationsverksamhet,</p> <p>iii) ett gemensamt utbildningsprogram för Eures personal,</p> <p>iv) underlättande av bildandet av nätverk, utbyte av bästa praxis och ömsesidigt lärande inom Eures-nätverket.</p> <p>b) Analys av den geografiska och yrkesmässiga rörligheten</p> <p>c) Utveckling av en lämplig ram för samarbete och platsförmedling inom unionen avseende lärlings- och praktikplatser, i enlighet med denna förordning.</p> <p>d) Övervakning och utvärdering av Eures verksamhet och dess sysselsättningsutveckling, i samarbete med Eures-medlemmarna.</p> <p>2. Dess fleråriga arbetsprogram ska utarbetas i samråd med Eures samordningsgrupp som avses i artikel 11.</p>	<p>ii) informations- och kommunikationsverksamhet,</p> <p>iii) ett gemensamt utbildningsprogram för Eures personal,</p> <p>iv) underlättande av bildandet av nätverk, utbyte av bästa praxis och ömsesidigt lärande inom Eures-nätverket.</p> <p>b) <u>Analys av den geografiska och yrkesmässiga rörligheten i syfte att avspegla de särskilda regionala och/eller lokala förhållandena.</u></p> <p>c) Utveckling av en lämplig ram för samarbete och platsförmedling inom unionen avseende lärlings- och praktikplatser, i enlighet med denna förordning.</p> <p>d) Övervakning och utvärdering av Eures verksamhet och dess sysselsättningsutveckling, i samarbete med Eures-medlemmarna, <u>med särskilt fokus på dess regionala och/eller lokala dimension. I förekommande fall ska byrån även utarbeta förslag på lämpliga förbättringar.</u></p> <p>2. <u>Europeiska samordningsbyrån ska anta</u> ~~Dess~~ fleråriga arbetsprogram ~~ska utarbetas~~ i samråd med Eures samordningsgrupp som avses i artikel 11.</p>

Motivering

Ordet "uppgifter" är tydligare och ökar rätts säkerheten. Ändringarna i led 1. a) innebär en teknisk förbättring av formuleringen genom att man betonar att Eures-portalen redan är i drift. Uppgiften övervakning och utvärdering av Eures resultat på sysselsättningsområdet kommer att bli mer effektiv i takt med att mer och bättre information läggs fram beträffande de statliga strukturernas lägsta territoriella nivåer. Dessutom anser vi att man bör ange att utarbetandet av förslag på förbättringar ingår i byråns uppgifter. Avslutningsvis rekommenderar vi att man klargör skyldigheten att utarbeta fleråriga arbetsprogram i förordningens text. Den ursprungliga formuleringen av artikel 6.2 klargör inte ursprunget till byråns skyldighet, som möjligtvis underförstått hänger ihop med riktlinjerna för Eures – stycke 2.4.1 i Eures-stadgan.

Ändringsrekommendation 7

Artikel 7 De nationella samordningskontorens ansvarsområden

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>Artikel 7</p> <p>De nationella samordningskontorens ansvarsområden</p> <p>1. Varje nationellt samordningskontor ansvarar för</p>	<p>Artikel 7</p> <p>De nationella samordningskontorens ~~ansvarsområden~~ <u>uppgifter</u></p> <p>1. Varje nationellt samordningskontor ~~ansvarar för~~ <u>binder sig i synnerhet att tillhandahålla följande:</u></p>

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>a) samarbete med kommissionen och andra medlemsstater om platsförmedling inom den ram som fastställs i kapitel III,</p> <p>b) organisationen av arbetet för Eures i medlemsstaten, inklusive tillhandahållande av stödtjänster enligt kapitel IV,</p> <p>c) samordning av den berörda medlemsstatens åtgärder med andra medlemsstaters åtgärder i enlighet med bestämmelserna i kapitel V.</p>	<p>a) samarbete med kommissionen och andra medlemsstater om platsförmedling inom den ram som fastställs i kapitel III,</p> <p>b) organisationen av arbetet för Eures i medlemsstaten, inklusive tillhandahållande av stödtjänster, <u>med särskilt fokus på den regionala och/eller lokala dimensionen</u>, enligt kapitel IV,</p> <p>c) samordning av den berörda medlemsstatens åtgärder med andra medlemsstaters åtgärder i enlighet med bestämmelserna i kapitel V.</p>
<p>2. Det nationella samordningskontoret organiserar också genomförandet på nationell nivå av de horisontella stödverksamheter som den europeiska samordningsbyrån tillhandahåller enligt artikel 6, vid behov i nära samarbete med den europeiska samordningsbyrån och andra nationella samordningskontor. Denna horisontella stödverksamhet består särskilt av följande:</p>	<p>2. Det nationella samordningskontoret organiserar också genomförandet på nationell nivå av de horisontella stödverksamheter som den europeiska samordningsbyrån tillhandahåller enligt artikel 6, vid behov i nära samarbete med den europeiska samordningsbyrån och andra nationella samordningskontor. ~~Denna horisontella stödverksamhet består~~ <u>Mot bakgrund av detta ska varje nationellt samordningskontor särskilt av följande ansvara för att:</u></p>
<p>a) Insamling och validering av information om Euresamarbetspartner som är verksamma inom dess nationella territorium, deras verksamhet och omfattningen av de stödtjänster de tillhandahåller för arbetstagare och arbetsgivare, för offentliggörande, bland annat på Euresportalen.</p> <p>b) Tillhandahållande av utbildningsförberedande verksamhet som berör Eures verksamhet, urval av personal för deltagande i det gemensamma utbildningsprogrammet och i verksamhet för ömsesidigt lärande.</p> <p>c) Insamling och analys av data med avseende på artiklarna 28 och 29.</p>	<p>a) ~~Insamling~~ <u>Samla in</u> och ~~validering av~~ <u>validera</u> information om Euresamarbetspartner som är verksamma inom dess nationella territorium, deras verksamhet och omfattningen av de stödtjänster de tillhandahåller för arbetstagare och arbetsgivare, för offentliggörande, bland annat på Euresportalen.</p> <p>b) ~~Tillhandahållande av~~ <u>Tillhandahålla</u> utbildningsförberedande verksamhet som berör Eures verksamhet, ~~urval av~~ <u>och välja ut personal</u> för deltagande i det gemensamma utbildningsprogrammet och i verksamhet för ömsesidigt lärande.</p> <p>c) <u>utarbete ett årligt arbetsprogram i enlighet med bestämmelserna i artikel 28 samt samla in och analysera de data som avses i artikel</u> ~~Insamling och analys av data med avseende på artiklarna 28 och 29.~~</p>
<p>3. Det nationella samordningskontoret ska för offentliggörande, bland annat på Euresportalen, i arbetstagarnas och arbetsgivarnas intresse validera, regelbundet uppdatera och snabbt sprida information och vägledning som finns att tillgå på nationell nivå med avseende på följande:</p>	<p>3. Det nationella samordningskontoret ska för offentliggörande, <u>på</u> bland annat <u>på</u> Euresportalen, ~~i arbetstagarnas och arbetsgivarnas intresse~~ validera, regelbundet uppdatera och snabbt sprida information och vägledning som finns att tillgå på nationell nivå med avseende på följande:</p>
<p>a) Boende- och arbetsförhållanden.</p> <p>b) Administrativa förfaranden i samband med anställning.</p> <p>c) De regler som är tillämpliga på arbetstagare.</p> <p>d) Lärlings- och praktikplatser.</p> <p>e) I förekommande fall situationen för gränsarbetare, i synnerhet i gränsöverskridande regioner.</p>	<p>a) Boende- och arbetsförhållanden.</p> <p>b) Administrativa förfaranden i samband med anställning.</p> <p>c) De regler som är tillämpliga på arbetstagare.</p> <p>d) Lärlings- och praktikplatser.</p> <p>e) I förekommande fall situationen för gränsarbetare, i synnerhet i gränsöverskridande regioner.</p>

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>Om det är lämpligt får det nationella samordningskontoret validera och sprida uppgifterna i samarbete med andra tjänster eller nätverk för information och rådgivning och lämpliga organ på nationell nivå, däribland de som nämns i artikel 5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/.../EU om åtgärder som underlättar utövandet av arbetstagares rättigheter i samband med fri rörlighet för arbetstagare.</p> <p>4. Det nationella samordningskontoret ger allmänt stöd till de organisationer som i det egna landet deltar i Euresnätverket avseende samarbete med deras Euresmotsvarigheter i andra medlemsstater. Detta inbegriper även stöd i händelse av klagomål som har samband med lediga platser och rekryteringar vid Eures och samarbete med de offentliga myndigheterna, exempelvis yrkesinspektionen.</p> <p>5. Det nationella samordningskontoret främjar samarbete med berörda parter såsom yrkesvägledningsinrättningar, universitet, handelskammare och organisationer som sysslar med lärlingsutbildningar och praktikprogram.</p> <p>6. Varje medlemsstat garanterar att dess nationella samordningskontor får den personal och övriga resurser som krävs för att det ska kunna fullgöra sina uppgifter enligt denna förordning.</p> <p>7. Det nationella samordningskontoret leds av en nationell samordnare som är medlem i den samordningsgrupp som avses i artikel 11.</p>	<p>Om det är lämpligt får det nationella samordningskontoret validera och sprida uppgifterna i samarbete med andra tjänster eller nätverk för information och rådgivning och lämpliga organ på nationell nivå, däribland de som nämns i artikel 5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/.../EU om åtgärder som underlättar utövandet av arbetstagares rättigheter i samband med fri rörlighet för arbetstagare.</p> <p>4. Det nationella samordningskontoret ger allmänt stöd till de organisationer som i det egna landet deltar i Euresnätverket avseende samarbete med deras Euresmotsvarigheter i andra medlemsstater. Detta inbegriper även stöd i händelse av klagomål som har samband med lediga platser och rekryteringar vid Eures och samarbete med de offentliga myndigheterna, exempelvis yrkesinspektionen.</p> <p>5. Det nationella samordningskontoret främjar samarbete med berörda parter såsom yrkesvägledningsinrättningar, universitet, handelskammare och organisationer som sysslar med lärlingsutbildningar och praktikprogram.</p> <p>6. Varje medlemsstat garanterar att dess nationella samordningskontor får den personal och övriga resurser som krävs för att det ska kunna fullgöra sina uppgifter enligt denna förordning, <u>samt att det företräder de regionala och/eller lokala intressena på ett lämpligt sätt i respektive område.</u></p> <p>7. Det nationella samordningskontoret leds av en nationell samordnare som är medlem i den samordningsgrupp som avses i artikel 11.</p>

Motivering

Ändringarna av artikelns titel och det första stycket i punkt 1 är konsekventa i förhållande till det föregående ändringsförslaget. Omformuleringen av punkt 1 b) är en teknisk förbättring – det nationella kontoret tillhandahåller inte stödtjänster utan organiserar tillhandahållandet av dem – men syftar också till att stärka den regionala dimensionen i de stödtjänster som Euresamarbetspartnerna tillhandahåller. Ändringarna i punkt 2 och det första stycket av punkt 3 syftar också till en teknisk förbättring. Avslutningsvis är avsikten med omformuleringen av artikel 7.6 såsom redan har nämnts att garantera att alla dessa frågor med koppling till arbetskraftsrörlighet behandlas på en så närliggande nivå som möjligt.

Ändringsrekommendation 8

Artikel 8 Tillstånd för Euresamarbetspartner

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>1. Varje medlemsstat ska inrätta ett system för att ge tillstånd till Euresamarbetspartner att delta i Euresnätverket, övervaka deras verksamhet och se till att de följer nationell lagstiftning och unionslagstiftningen vid tillämpningen av denna förordning. Detta system ska vara öppet och proportionerligt och iakttä principerna om lika behandling av de sökande organisationerna och ett korrekt rättsligt förfarande.</p>	<p>1. Varje medlemsstat ska inrätta ett system för att ge tillstånd till Euresamarbetspartner att delta i Euresnätverket, övervaka deras verksamhet och se till att de följer nationell lagstiftning och unionslagstiftningen vid tillämpningen av denna förordning. Detta system ska vara öppet och proportionerligt och iakttä principerna om lika behandling av de sökande organisationerna och ett korrekt rättsligt förfarande.</p> <p><u>De gränsöverskridande Eures-partnerskap som föreslås av tjänster med territoriellt ansvar för gränsregioner omfattas inte av det nationella tillståndsförfarandet och ska, när de har etablerats, betraktas som fullvärdiga Eures-partner.</u></p>

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>2. Medlemsstaterna ska underrätta den europeiska samordningsbyrån om de nationella system som har införts och om de Euressamarbetspartner de har gett tillstånd att delta i Euresnätverket i enlighet med detta.</p> <p>3. Alla arbetsförmedlingar som lagligen bedriver verksamhet i en medlemsstat kan i den medlemsstaten begära att få delta i Euresnätverket som Euressamarbetspartner, i enlighet med de villkor som anges i denna förordning och det system som har upprättats av den medlemsstaten.</p> <p>4. Euressamarbetspartner har rätt att delta i Euresnätverket i enlighet med de gemensamma minimikriterier som anges i bilagan.</p> <p>5. De gemensamma minimikriterierna påverkar inte en medlemsstats tillämpning av ytterligare kriterier eller krav som medlemsstaten anser nödvändiga för att säkerställa en korrekt tillämpning av de regler som är tillämpliga på den verksamhet som bedrivs av arbetsförmedlingarna och effektiva arbetsmarknadspolitiska åtgärder på dess nationella territorium. För att säkerställa öppenheten utgör dessa kriterier och krav en integrerad del av det system som anges i punkt 1.</p> <p>6. Euressamarbetspartner kan anlita andra Euressamarbetspartner eller andra organisationer för att tillsammans uppfylla kriterierna i bilagan. I sådana fall utgör det ett ytterligare villkor för deltagande i Euresnätverket att ett lämpligt partnerskap fortlöpande förekommer.</p> <p>7. För att ändra bilagan ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med det förfarande som avses i artikel 33.</p> <p>8. Kommissionen får genom genomförandeakter anta en mall för beskrivning av det nationella systemet och förfarandena för att utbyta information om nationella system mellan medlemsstaterna. Dessa genomförandeakter ska antas av kommissionen i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 34.2.</p>	<p>2. Medlemsstaterna ska underrätta den europeiska samordningsbyrån om de nationella system som har införts och om de Euressamarbetspartner de har gett tillstånd att delta i Euresnätverket i enlighet med detta.</p> <p>3. Alla arbetsförmedlingar som lagligen bedriver verksamhet i en medlemsstat kan i den medlemsstaten begära att få delta i Euresnätverket som Euressamarbetspartner, i enlighet med de villkor som anges i denna förordning och det system som har upprättats av den medlemsstaten.</p> <p>4. Euressamarbetspartner har rätt att delta i Euresnätverket i enlighet med de gemensamma minimikriterier som anges i bilagan.</p> <p>5. De gemensamma minimikriterierna påverkar inte en medlemsstats tillämpning av ytterligare kriterier eller krav som medlemsstaten anser nödvändiga för att säkerställa en korrekt tillämpning av de regler som är tillämpliga på den verksamhet som bedrivs av arbetsförmedlingarna och effektiva arbetsmarknadspolitiska åtgärder på dess nationella territorium. För att säkerställa öppenheten utgör dessa kriterier och krav en integrerad del av det system som anges i punkt 1.</p> <p>6. Euressamarbetspartner kan anlita andra Euressamarbetspartner eller andra organisationer för att tillsammans uppfylla kriterierna i bilagan. I sådana fall utgör det ett ytterligare villkor för deltagande i Euresnätverket att ett lämpligt partnerskap <u>som i synnerhet har till uppgift att lösa problem på regional och/eller lokal nivå inom EU</u> fortlöpande förekommer.</p> <p>7. För att ändra bilagan ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med det förfarande som avses i artikel 33.</p> <p>8. Kommissionen får genom genomförandeakter anta en mall för beskrivning av det nationella systemet och förfarandena för att utbyta information om nationella system mellan medlemsstaterna. Dessa genomförandeakter ska antas av kommissionen i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 34.2.</p>

Motivering

Punkt 1: Ändringsförslaget syftar till att bevara den ändamålsenliga verkan av bestämmelserna om gränsöverskridande Eures-partnerskap, särskilt utifrån artikel 21 a i förordning 1296/2013 av den 11 december 2013 om Europeiska unionens program för sysselsättning och social innovation.

Punkt 6: Samarbetet mellan Euressamarbetsparterna eller mellan dessa och andra organisationer i syfte att anpassa sig till kraven i bilagan till förslaget till förordning är en åtgärd som kan bidra till att göra Euressamarbetsparternas verksamhet effektivare, och det är just på detta område som förordningen bör kräva att samarbetet utvecklas i praktiken med hänsyn till de särskilda förhållandena i EU:s regioner och kommuner.

Ändringsrekommendation 9

Artikel 11 Samordningsgruppen

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>1. Samordningsgruppen består av företrädare för den europeiska samordningsbyrån och de nationella samordningskontoren.</p> <p>2. Samordningsgruppen ska stödja genomförandet av denna förordning genom att utbyta information och utveckla riktlinjer. Den ska särskilt bistå med att utarbeta utkast till de tekniska standarder och format som avses i artiklarna 14.8 och 16.5.</p> <p>3. Den europeiska samordningsbyrån ska organisera arbetet i samordningsgruppen och ska vara ordförande vid mötena.</p> <p>Den ska inbjuda företrädare för arbetsmarknadens parter på EU-nivå att delta i mötena.</p>	<p>1. Samordningsgruppen består av företrädare för den europeiska samordningsbyrån och de nationella samordningskontoren.</p> <p>2. Samordningsgruppen ska stödja genomförandet av denna förordning genom att utbyta information och utveckla riktlinjer. Den ska särskilt bistå med att utarbeta utkast till de tekniska standarder och format som avses i artiklarna 14.8 och 16.5.</p> <p>3. Den europeiska samordningsbyrån ska organisera arbetet i samordningsgruppen och ska vara ordförande vid mötena. Den ska inbjuda företrädare för arbetsmarknadens parter på EU-nivå att delta i mötena, <u>i synnerhet med beaktande av vad som anges i artikel 28.4.</u></p>

Motivering

En systematisk förbättring för att göra bestämmelserna i förslaget till förordning mer konsekventa. Ett av de främsta syftena med att arbetsmarknadens parter på EU-nivå har rätt att inbjudas att delta i Eures-samordningsgruppens möten är att de ska rådfrågas om de förslag till arbetsprogram som varje nationellt samordningskontor ska utarbeta varje år.

Ändringsrekommendation 10

Artikel 18 Principer

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>1. Medlemsstaterna ska se till att arbetstagare och arbetsgivare kan få tillgång till stödtjänster på nationell nivå.</p> <p>2. Medlemsstaterna ska stödja utarbetandet av en samordnad strategi på nationell nivå för dessa tjänster.</p> <p>3. Medlemsstaterna ska garantera tillhandahållande av de stödtjänster som avses i artiklarna 20–23 genom Euressamarbetspartner på följande sätt:</p>	<p>1. Medlemsstaterna ska se till att arbetstagare och arbetsgivare kan få tillgång till stödtjänster på nationell nivå.</p> <p>2. Medlemsstaterna ska stödja utarbetandet av en samordnad strategi på nationell nivå för dessa tjänster <u>och försöka hitta lösningar som är anpassade till behoven på regional och/eller lokal nivå.</u></p> <p>3. Medlemsstaterna ska garantera tillhandahållande av de stödtjänster som avses i artiklarna 20–23 genom Euressamarbetspartner på följande sätt:</p>

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>a) Av den offentliga arbetsförmedlingen i den berörda medlemsstaten, i enlighet med artikel 10.</p> <p>b) Av organisationer som handlar under ansvar av de offentliga arbetsförmedlingarna i den berörda medlemsstaten, på grundval av delegation, utkontraktering eller särskilda avtal som undertecknas antingen med dessa offentliga arbetsförmedlingar eller med andra organ om de tjänster dessa organisationer tillhandahåller.</p> <p>c) Genom en eller flera Euressamarbetspartner.</p> <p>d) Genom en kombination av leden a–c.</p> <p>4. I varje medlemsstat ska de stödtjänster som avses i artiklarna 20–23 tillhandahållas åtminstone av de organisationer som avses i punkt 3 a eller punkt 3 b.</p> <p>5. De stödtjänster för arbetstagare som avses i artiklarna 20, 22 och 23 och den hjälp med registrering vid Euresportalen som avses i artikel 17.1 ska vara kostnadsfri.</p> <p>6. De stödtjänster för arbetsgivare som avses i artiklarna 21 och 22 och den hjälp med registrering vid Euresportalen som avses i artikel 17.2 får vara avgiftsbelagd. I de avgifter som tas ut får det inte göras någon åtskillnad mellan de avgifter som tas ut för Eures tjänster och de som är tillämpliga på andra jämförbara tjänster som tillhandahålls av organisationen i fråga.</p> <p>7. Euressamarbetspartner ska tydligt ange för arbetstagare och arbetsgivare de stödtjänster de tillhandahåller, var och hur dessa tjänster är tillgängliga och de villkor enligt vilka tillgång beviljas, med användning av sina informationskanaler. Informationen ska offentliggöras på Euresportalen.</p>	<p>a) Av den offentliga arbetsförmedlingen i den berörda medlemsstaten, i enlighet med artikel 10.</p> <p>b) Av organisationer som handlar under ansvar av de offentliga arbetsförmedlingarna i den berörda medlemsstaten, på grundval av delegation, utkontraktering eller särskilda avtal som undertecknas antingen med dessa offentliga arbetsförmedlingar eller med andra organ om de tjänster dessa organisationer tillhandahåller.</p> <p>c) Genom en eller flera Euressamarbetspartner.</p> <p>d) Genom en kombination av leden a–c.</p> <p>4. I varje medlemsstat ska de stödtjänster som avses i artiklarna 20–23 tillhandahållas åtminstone av de organisationer som avses i punkt 3 a eller punkt 3 b.</p> <p>5. De stödtjänster för arbetstagare som avses i artiklarna 20, 22 och 23 och den hjälp med registrering vid Euresportalen som avses i artikel 17.1 ska vara kostnadsfri.</p> <p>6. De stödtjänster för arbetsgivare som avses i artiklarna 21 och 22 och den hjälp med registrering vid Euresportalen som avses i artikel 17.2 får vara avgiftsbelagd. I de avgifter som tas ut får det inte göras någon åtskillnad mellan de avgifter som tas ut för Eures tjänster och de som är tillämpliga på andra jämförbara tjänster som tillhandahålls av organisationen i fråga.</p> <p>7. Euressamarbetspartner ska tydligt ange för arbetstagare och arbetsgivare de stödtjänster de tillhandahåller, var och hur dessa tjänster är tillgängliga och de villkor enligt vilka tillgång beviljas, med användning av sina informationskanaler. Informationen ska offentliggöras på Euresportalen.</p>

Motivering

För att Euresnätverket ska bli framgångsrikt måste medlemsstaterna stärka kopplingen till regionernas och/eller kommunernas särskilda intressen inom EU.

Ändringsrekommendation 11

Artikel 25 Utbyte av information om flöden och mönster

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>Kommissionen och medlemsstaterna ska övervaka flöden och mönster i arbetskraftens rörlighet inom unionen på grundval av statistik från Eurostat och tillgängliga nationella uppgifter.</p>	<p>Kommissionen och medlemsstaterna ska övervaka flöden och mönster i arbetskraftens rörlighet inom unionen på grundval av statistik från Eurostat och tillgängliga nationella <u>och regionala</u> uppgifter.</p>

Motivering

Resultaten av kommissionens och medlemsstaternas övervakning av flöden och mönster i arbetskraftens rörlighet kommer att ligga närmare verkligheten om de tar mer och bättre hänsyn till de olika förhållandena i EU:s regioner.

Ändringsrekommendation 12

Artikel 26 Utbyte av information mellan medlemsstaterna

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>1. Varje medlemsstat ska i synnerhet samla in och analysera information om följande:</p> <p>a) Över- och underskott på arbetskraft på de nationella och sektoriella arbetsmarknaderna och i vilken mån arbetskraftens rörlighet kan vara en lösning på dem.</p> <p>b) Euresinsatser på nationell nivå.</p> <p>c) Euresnätverkets ställning på marknaden för rekryteringstjänster på den nationella nivån i sin helhet.</p> <p>2. De nationella samordningskontoren är ansvariga för att samutnyttja informationen inom Euresnätverket och att bidra till den gemensamma analysen.</p> <p>3. Med beaktande av informationsutbytet och den gemensamma analysen ska medlemsstaterna utarbeta strategier för rörlighet som en integrerad del av sin sysselsättningspolitik. Dessa strategier för rörlighet ska utgöra den ram på grundval av vilken medlemsstaterna ska genomföra de program som avses i artikel 28.</p> <p>4. Den europeiska samordningsbyrån ska fastställa förfaranden och praktiska arrangemang för att underlätta utbytet av information mellan de nationella samordningskontoren och utvecklingen av gemensamma analyser.</p>	<p>1. Varje medlemsstat ska i synnerhet samla in och analysera information om följande:</p> <p>a) Över- och underskott på arbetskraft på de nationella och sektoriella arbetsmarknaderna och i vilken mån arbetskraftens rörlighet kan vara en lösning på dem.</p> <p>b) Euresinsatser på nationell nivå.</p> <p>c) Euresnätverkets ställning på marknaden för rekryteringstjänster på den nationella nivån i sin helhet.</p> <p>2. De nationella samordningskontoren är ansvariga för att samutnyttja informationen inom Euresnätverket och att bidra till den gemensamma analysen.</p> <p>3. Med beaktande av informationsutbytet och den gemensamma analysen ska medlemsstaterna <u>anstränga sig för att</u> utarbeta strategier för rörlighet som en integrerad del av sin sysselsättningspolitik. Dessa strategier för rörlighet ska utgöra den ram på grundval av vilken medlemsstaterna ska genomföra de program som avses i artikel 28.</p> <p>4. Den europeiska samordningsbyrån ska fastställa förfaranden och praktiska arrangemang för att underlätta utbytet av information mellan de nationella samordningskontoren och utvecklingen av gemensamma analyser.</p>

Motivering

I avdelning IX i tredje delen av EUF-fördraget, i synnerhet artiklarna 147.1 och 149, fastställer man att regleringsbefogenheterna på det sysselsättningspolitiska området, som visserligen delas mellan EU och medlemsstaterna, fortfarande ligger hos de sistnämnda. Att ålägga medlemsstaterna att utforma politiska åtgärder för rörlighet är att gå längre än att bara utarbeta riktlinjer – artikel 148.2 i EUF-fördraget – från EU-lagstiftarens sida, eller dennes antagande av främjande åtgärder för att stödja medlemsstaternas insatser på sysselsättningsområdet – artikel 149 i EUF-fördraget. Detta krav bör ersättas av en rekommendation till medlemsstaterna om att vidta åtgärder i detta syfte.

Ändringsrekommendation 13

BILAGA

Gemensamma kriterier för att ge tillstånd till organisationer att verka som Eurespartner

1. TJÄNSTENIVÅ

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
1. Det ska finnas tillräckliga mekanismer och rutiner för att kontrollera och se till att tillämpliga arbetsnormer och lagfästa krav följs fullständigt, inbegripet tillämplig lagstiftning om skydd av personuppgifter och kvalitetskrav på uppgifter om lediga platser.	1. Det ska finnas tillräckliga mekanismer och rutiner för att kontrollera och se till att tillämpliga arbetsnormer och lagfästa krav följs fullständigt, inbegripet <u>principerna om icke-diskriminering, i synnerhet beträffande personer som står utanför arbetsmarknaden</u> , tillämplig lagstiftning om skydd av personuppgifter och kvalitetskrav på uppgifter om lediga platser.

Motivering

Slå vakt om EU:s principer om icke-diskriminering (artiklarna 10, 19 och 45 i EUF-fördraget) och de grupper som omnämns i artikel 5 i förslaget till förordning.

Bryssel den 25 juni 2014

*Regionkommitténs
ordförande*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Utkast till yttrande från Regionkommittén – Strukturella reformer av EU:s banker och insyn i skuggbankverksamheten

(2014/C 271/15)

Föredragande: Henk Kool (NL-PES), kommunalråd i Haag

Referensdokument: Förslag till Europaparlaments och rådets förordningar om

— Strukturella åtgärder för att förbättra motståndskraften hos EU:s kreditinstitut

COM(2014) 43 final

— Rapportering och insyn i transaktioner för värdepappersfinansiering

COM(2014) 40 final

I. ALLMÄNNA KOMMENTARER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. De lokala och regionala myndigheterna har ett nära samarbete med bankinstitut för att finansiera sina projekt på medellång och lång sikt. Med tanke på att de lokala och regionala myndigheterna svarar för två tredjedelar av alla offentliga investeringar i EU och att detta enbart under 2011 motsvarade 179 miljarder euro eller 1,4 % av EU:s BNP – mer än EU:s sammanlagda budget (1 %) – är det uppenbart att bankernas motståndskraft är av stort intresse för dessa myndigheter och att den pågående reformen av bankregleringen kommer att få stor inverkan på dem.
2. Det finns ett starkt politiskt och ekonomiskt/vetenskapligt stöd för standpunkten att tillsynen av bankerna och övervakningen av reformer skulle kunna genomföras effektivare på EU-nivå än på nationell nivå.
3. Regionkommittén välkomnar kommissionens förslag till förordningar om strukturella åtgärder för att förbättra motståndskraften hos EU:s kreditinstitut och om rapportering och insyn i transaktioner för värdepappersfinansiering. Det är av avgörande betydelse att man undviker att skapa lagstiftningsrelaterade och administrativa bördor.
4. Kommittén beklagar dock att omfattningen och ambitionsnivån hos förslagen från den expertgrupp på hög nivå som kommissionen utsåg i februari 2012 har reducerats kraftigt. Förslagets inverkan på de berörda bankerna kommer att vara begränsad, i synnerhet som Frankrike, Tyskland och Storbritannien redan har antagit liknande nationella reformer⁽¹⁾.

Subsidiaritet och proportionalitet

5. Kommissionens två förslag till förordningar syftar båda till att harmonisera vissa bestämmelser för att stärka regelverket för bank- och finansinstitut. Med tanke på de omfattande inbördes förbindelserna mellan de berörda enheterna och den systemrisk som de skulle kunna utgöra kan dessa förordningar bara genomföras på EU-nivå. ReK anser därför att den rättsliga grunden (artikel 114 i EUF-fördraget) är korrekt och att den föreslagna lagstiftningen är förenlig med subsidiaritetsprincipen.

II. POLITISKA REKOMMENDATIONER

II.A. *Allmänna rekommendationer*

Bankernas roll i finansieringen av lokal utveckling

6. Regionkommittén upprepar hur viktiga krediter är för att finansiera lokala och regionala myndigheters offentliga investeringar i projekt av allmänt intresse såsom infrastruktur, forskning och utbildning. Dessa investeringar utgör en betydande del av de offentliga utgifterna och är nödvändiga för tillväxt och befolkningens välbefinnande.

⁽¹⁾ I dessa tre länder finns 16 av de 30 största bankerna i EU om man ser till de totala tillgångarna (förordningen omfattar ca 30 banker).

7. Kommittén framhåller särdragen hos lån som upptas av lokala och regionala myndigheter. Dessa myndigheter kan på intet sätt likställas med privata kunder eller företagskunder, och dessa låns karaktär, belopp och löptid förutsätter därför att bankerna har särskild, riktad sakkunskap.

8. Lokala och regionala banker samt banker som är specialiserade på lokala och regionala myndigheter spelar en viktig roll i utvecklingen och finansieringen av regioner och kommuner. De säkerställer grundläggande stöd för den lokala ekonomiska utvecklingen genom att stödja små och medelstora företag, föreningar och den sociala ekonomin.

9. Medlemsstaterna och kommissionen uppmanas att skydda och stärka den lokala affärsmodellen med ömsesidiga och kooperativa institut samt sparinstitut, särskilt små banker, som spelar en avgörande roll i den reala ekonomin tack vare sin omfattande och balanserade närvaro i lokala och regionala samhällen.

10. Kommittén ser med ogillande på den oproportionerliga och okontrollerade expansionen av vissa lokala och regionala banker, vars förvärv av giftiga tillgångar allvarligt har hotat ekonomierna i deras ursprungsområden.

Kreditåtstramningens konsekvenser för den lokala utvecklingen

11. Regionkommittén noterar en åtstramning i lokala och regionala myndigheters tillgång till bankutlåning, vilket visar sig inte bara i lägre volymer och högre marginaler utan också i en oroväckande minskning av lånens löptid. Detta kan avspegla en ond cirkel där universalbanker minskar sitt engagemang i den reala ekonomin och därför med större sannolikhet kommer att ägna sig åt handels- och skuggbankverksamhet.

12. Kommittén är bekymrad över den betydande räntespreaden mellan ECB:s bankränta (0,25 % sedan november 2013) och de räntor som bankerna erbjuder lokala och regionala myndigheter, med tanke på att denna spread inte bygger på en objektiv bedömning av den berörda myndighetens ekonomiska situation och risken för betalningsinställelse är tämligen låg.

13. Dessa skärpta villkor medför en betydande belastning för de lokala och regionala myndigheternas budgetar och gör det allt svårare för dem att balansera sina budgetar, uppnå en god absorptionsförmåga och finansiera långsiktiga projekt som bidrar till att skapa tillväxt och sysselsättning.

14. Kommissionen uppmanas därför att i ett senare skede lägga fram ett lagstiftningsförslag med effektiva åtgärder för att ta itu med kreditåtstramningen för små och medelstora företag samt lokala och regionala myndigheter.

Finansiella instrument som emitteras av lokala och regionala myndigheter

15. Vissa lokala och regionala myndigheter emitterar finansiella instrument, såsom obligationer, för att finansiera sin verksamhet och politik.

16. Regionkommittén beklagar att vissa banker, med full vetskap om riskerna, har uppmuntrat lokala och regionala myndigheter att köpa "giftiga" och komplexa finansiella produkter i orimliga mängder. Bristen på tillräcklig fackkunskap gör att de flesta lokala och regionala myndigheter inte har den kompetens som är nödvändig för att fullt ut förstå dessa produkter. Det är därför beklagligt att de lokala och regionala myndigheterna och deras skattebetalare måste bära hela bördan när dessa tillgångar fallerar.

17. Medlemsstaterna och kommissionen uppmanas att uppmuntra bankerna att inta en heltäckande, rättvis och ansvarsfull hållning gentemot de lokala och regionala myndigheterna när de ger dem råd om riskerna. Det bör också utvecklas enkla och överskådliga finansiella instrument för lokala och regionala myndigheter där villkoren är tydligt fastställda när avtalet ingås. Dessa instrument bör erbjuda tydliga räntor i syfte att uppnå öppenhet och insyn i de lokala och regionala myndigheternas demokratiska beslutsfattande.

II.B. Strukturella åtgärder för att förbättra motståndskraften hos EU:s kreditinstitut

18. Regionkommittén ställer sig bakom målet att förstärka bankernas stabilitet och motståndskraft genom att förbjuda egenhandel och ge möjlighet att separera riskfylld handelsverksamhet.

19. Kommittén stöder målet enligt artikel 1 att förebygga systemrisk, finansiella påfrestningar och obestånd för stora, komplexa och sammanflätade enheter inom det finansiella systemet.

20. Kommissionen uppmanas att undersöka möjligheten att utvidga tillämpningen av liknande bestämmelser till banker av alla storlekar, med beaktande av den administrativa bördan och kostnaden, eftersom sådana initiativ även skulle kunna göra mindre banker säkrare.

21. Kommittén stöder kommissionens förslag om att handel med finansiella instrument och råvaror för egen räkning, dvs. handel som endast syftar till vinst för banken, ska förbjudas med tanke på att egenhandel inte uttryckligen togs upp i direktivet om marknader för finansiella instrument (COM(2011) 656), det s.k. MiFID II-direktivet. Emittering av sådana instrument bör uteslutande förbehållas marknadsaktörer som kan visa att dessa produkter kommer att användas för att täcka deras egna kommersiella eller industriella risker. Annars skulle det uppstå både en risk för sammanblandning av roller mellan bankernas rådgivnings- och investeringsverksamhet och därigenom en incitamentseffekt för ökad spekulation och prisvolatilitet samt systemrisk för banksystemet.

22. ReK hyser betänkligheter mot höfrekvenshandel, som kan medföra allvarliga risker för banksystemet, och uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att genomföra effektiva åtgärder för att reglera detta område.

Separering av handelsverksamhet

23. Regionkommittén upprepar att den föreslagna förordningens tillämpningsområde har minskat betydligt med tanke på att medlemsstaterna redan har antagit eller överväger att anta liknande nationella bestämmelser och att rekommendationerna från Liikanen-gruppen har försvagats märkbart.

24. Det är viktigt att säkerställa enhetlighet på EU-nivå i en sådan starkt integrerad sektor i syfte att hålla bördan och kostnaderna för efterlevnad så låga som möjligt, sörja för lika konkurrensvillkor och förhindra snedvridningar i konkurrensen och den inre marknads funktionssätt inom denna sektor.

25. Kommittén välkomnar kommissionens uppgift om att dessa bestämmelser kommer att ses över efter genomförandet, och efterlyser en ingående undersökning av potentiella negativa återverkningar, i synnerhet för finansieringen av den reala ekonomin i EU:s kommuner och regioner.

26. Kommittén undrar om det faktum att beslutet om att separera viss handelsverksamhet baseras på ett smalt test kommer att skapa tillräckliga rättsliga möjligheter att uppnå förordningens allmänna mål, och om de inte hade kunnat uppnås bättre genom ett bredare test som omfattar alla mål.

27. ReK ifrågasätter effektiviteten i det mycket komplexa tillvägagångssätt som valts, som dels kan göra det svårt och kostsamt att bedöma och övervaka genomförandet av bestämmelserna, dels kan möjliggöra undantag från regleringen samt regelarbitrage.

28. Kommittén beklagar förordningsförslagets minskade tillämpningsområde, framför allt att derivathandel undantas från beslutsprocessen. Det finns en oro för att överdriven spekulativ handel ska leda till överdimensionerade marknader och skapa snedvridningar både på finansmarknaden och i den reala ekonomin. Dessa snedvridningar kan mycket väl vara orsaken till den felaktiga prissättningen på marknaderna för jordbruks-, energi- och metallråvaruderivat, som är mycket viktiga för den lokala och regionala ekonomin.

29. Kommissionen uppmanas att undanta långsiktiga innehav av värdepapper (s.k. buy and hold) från definitionen i artikel 5.4 i förordningen om strukturella åtgärder för att förbättra motståndskraften hos EU:s kreditinstitut, eftersom de är en del av den grundläggande bankverksamheten.

Symmetriprincipen

30. Kommissionen uppmanas att inkludera symmetriprincipen i sina mekanismer för bankrekonstruktion. Det innebär att rekonstruktionsmyndigheterna skulle ges möjlighet att låta borgenärer bära förluster på samma sätt som de skulle ha fått eventuella vinster. Denna princip bör gälla i samma utsträckning för alla slags borgenärer.

II.C. Rapportering och insyn i transaktioner för värdepappersfinansiering

31. Regionkommittén stöder förordningen om rapportering och insyn i transaktioner för värdepappersfinansiering, och konstaterar att dessa åtgärder kompletterar de strukturella bankreformer som är nödvändiga för att täppa till ett rättsligt kryphål som redan har kartlagts.

32. Det är nödvändigt med reglering med tanke på de nära förbindelserna mellan traditionella banker och skuggbanksektorn och att denna har samma ekonomiska funktioner som bankerna, dvs. kreditförmedling, kreditrisköverföring, likviditetstransformering och löptidstransformering, utan tillräcklig kontroll.

33. ECB, kommissionen, Europaparlamentet och medlemsstaterna uppmanas att med kraft fortsätta sina insatser för att se till att de får tillräcklig och heltäckande information om skuggbankverksamhet. Information är den avgörande faktor som bör sätta de offentliga myndigheterna i stånd att reagera på lämpligt sätt när det gäller att reglera systemet, trots den mycket snabba utvecklingstakten och försöken att kringgå lagstiftningen.

Registrering och tillsyn av ett transaktionsregister

34. Regionkommittén välkomnar den föreslagna skyldigheten att rapportera alla transaktioner till en gemensam databas. Detta kommer att bidra till att förbättra övervakningen av riskerna och exponeringarna i samband med transaktioner för värdepappersfinansiering. Kommittén välkomnar att dessa åtgärder också kommer att förbättra insynen för investerarna och ge dem verktyg som gör att de kan fatta investeringsbeslut som bygger på större medvetenhet om särdragen hos transaktioner för värdepappersfinansiering.

Öppenhet och insyn i återpansättning

35. ReK stöder fastställandet av minimivillkor som kommer att förbättra öppenheten och insynen i återpansättning genom att säkerställa att kunderna ger sitt samtycke och att de fattar beslut på grundval av full vetskap om de risker som detta kan innebära.

III. ÄNDRINGSREKOMMENDATIONER

III.A. Strukturella åtgärder för att förbättra motståndskraften hos EU:s kreditinstitut – COM(2014) 43 final

Ändringsrekommendation 1

Nytt skäl efter skäl 21

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	<p><u>Emittering och försäljning av finansiella instrument som är kopplade till handel med råvaror bör uteslutande förbehållas konsumenter och producenter som kan visa att dessa produkter kommer att användas för att täcka deras egna kommersiella eller industriella risker.</u></p>

Motivering

Ändringsrekommendation 2

Nytt skäl efter skäl 24

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	<p><u>Högre frekvenshandel ger upphov till särskild oro eftersom det verkar som att den kan försvinna på ett ögonblick och att vissa handelsfirmor tar alltför lätt på riskerna genom att ständigt och snabbt utfärda nya slarviga handelsalgoritmer. Den bristande noggrannheten hos vissa aktörer, som förlitar sig på att andra handelsaktörer ska kompensera för deras felaktiga handel eller okontrollerbara algoritmer, visar att det fortfarande är nödvändigt med riskhantering för att skydda bankerna när något går fel med deras egna produkter, vilket gör att de offentliga myndigheterna måste vidta åtgärder. Medlemsstaterna eller de behöriga myndigheterna bör besluta att införa ytterligare regleringsåtgärder för att kontrollera denna marknad.</u></p>

Motivering

Självförklarande.

Ändringsrekommendation 3

Skäl 27

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>Koncerner som räknas som ömsesidiga bolag, kooperativ, sparinstitut eller liknande har en speciell struktur när det gäller ägande och ekonomi. Om vissa av separeringsbestämmelserna infördes, skulle långtgående förändringar krävas av sådana enheters organisationsstruktur där kostnaderna inte skulle stå i proportion till fördelarna. Om dessa koncerner omfattas av förordningen, får den behöriga myndigheten tillåta att de centrala kreditinstitut som uppfyller villkoren i artikel 49.3 a eller b i förordning (EU) nr 575/2013 får ha kapitalinstrument eller rösträtter i en handlande enhet, om myndigheten anser att detta krävs för att koncernen ska fungera och att det centrala kreditinstitutet har vidtagit tillräckliga åtgärder för att på lämpligt sätt mildra relevanta risker.</p>	<p>Koncerner ~~som räknas som~~ vars affärsmodeller till sin natur är ömsesidiga bolag, kooperativ, eller sparinstitut eller liknande har en speciell struktur när det gäller ägande och ekonomi. Om vissa av separeringsbestämmelserna infördes, skulle långtgående förändringar krävas av sådana enheters organisationsstruktur där kostnaderna inte skulle stå i proportion till fördelarna. Om dessa koncerner omfattas av förordningen, får den behöriga myndigheten tillåta att de centrala kreditinstitut som uppfyller villkoren i artikel 49.3 a eller b i förordning (EU) nr 575/2013 får ha kapitalinstrument eller rösträtter i en handlande enhet, om myndigheten anser att detta krävs för att koncernen ska fungera och att det centrala kreditinstitutet har vidtagit tillräckliga åtgärder för att på lämpligt sätt mildra relevanta risker.</p>

Motivering

Det är viktigt att se till att dessa institut inte gömmer sig bakom sina stadgar för att utöva verksamhet som liknar deras motparters och som är ineffektiv i den reala ekonomin och därför undergräver syftena med den föreslagna förordningen.

Ändringsrekommendation 4

Skäl 29

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>Oberoende av separering bör det centrala kreditinstitutet fortfarande kunna hantera sin egen risk. Viss handel bör därför tillåtas, i den mån syftet är klok förvaltning av det centrala kreditinstitutets kapital, likviditet och medel och den inte föranleder oro om dess finansiella stabilitet. På samma sätt behöver de centrala kreditinstituterna kunna erbjuda sina kunder vissa nödvändiga riskhanteringstjänster. Detta bör dock ske utan att utsätta det centrala kreditinstitutet för onödiga risker och föranleda oro om dess finansiella stabilitet. Risksäkring för betryggande hantering av egna risker och tillhandahållande av riskhanteringstjänster till kunder kan men måste inte uppfylla villkoren för risksäkringsredovisning enligt de internationella redovisningsstandarderna (IFRS).</p>	<p>Oberoende av separering bör det centrala kreditinstitutet fortfarande kunna hantera sin egen risk. Viss handel bör därför tillåtas, i den mån syftet är klok förvaltning av det centrala kreditinstitutets kapital, likviditet och medel och den inte föranleder oro om dess finansiella stabilitet. På samma sätt behöver de centrala kreditinstituterna kunna erbjuda sina kunder vissa nödvändiga riskhanteringstjänster. Detta bör dock ske utan att utsätta det centrala kreditinstitutet för onödiga risker och föranleda oro om dess finansiella stabilitet. <u>Med tillämpning av symmetriprincipen ges dessutom rekonstruktionsmyndigheterna möjlighet att låta alla slags borgenärer bära förluster på samma sätt som de skulle ha fått ta del av eventuella vinster.</u> Risksäkring för betryggande hantering av egna risker och tillhandahållande av riskhanteringstjänster till kunder kan men måste inte uppfylla villkoren för risksäkringsredovisning enligt de internationella redovisningsstandarderna (IFRS).</p>

Motivering

Självförklarande.

Ändringsrekommendation 5

Artikel 2

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>Denna förordning innehåller bestämmelser om följande:</p> <p>(a) Förbudet mot handel för egen räkning (nedan kallad <i>egenhandel</i>).</p> <p>(b) Separering av viss handelsverksamhet.</p>	<p>Denna förordning innehåller bestämmelser om följande:</p> <p>(a) Förbudet mot handel för egen räkning (nedan kallad <i>egenhandel</i>).</p> <p>(b) <u>Förbud mot spekulation i råvaror.</u></p> <p>~~(b)~~ (c) Separering av viss handelsverksamhet.</p>

Ändringsrekommendation 6

Artikel 5.4

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p><i>egenhandel</i>: enbart i vinstsyfte och för egen räkning med hjälp av eget kapital eller lånemedel ta positioner i alla typer av transaktioner för att köpa sälja eller på annat sätt förvärva eller avyttra ett finansiellt instrument eller råvaror, utan koppling till aktuell eller förväntad kundverksamhet eller i syfte att risksäkra enheten till följd av aktuell eller förväntad kundverksamhet, genom användning av grupper, enheter, divisioner eller enskilda handlare enbart för att ta sådana positioner och vinstsyfte, inbegripet genom särskilda webbaserade egenhandelsplattformar.</p>	<p><i>egenhandel</i>: enbart i <u>kortsiktigt</u> vinstsyfte och för egen räkning med hjälp av eget kapital eller lånemedel ta positioner i alla typer av transaktioner för att köpa sälja eller på annat sätt förvärva eller avyttra ett finansiellt instrument eller råvaror, utan koppling till aktuell eller förväntad kundverksamhet eller i syfte att risksäkra enheten till följd av aktuell eller förväntad kundverksamhet, genom användning av grupper, enheter, divisioner eller enskilda handlare enbart för att ta sådana positioner och vinstsyfte, inbegripet genom särskilda webbaserade egenhandelsplattformar.</p>

Motivering

Eftersom långsiktiga innehav av värdepapper (s.k. buy and hold) är en del av den grundläggande bankverksamheten bör de undantas från definitionen.

Ändringsrekommendation 7

Artikel 5.4

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	<p><u>bankers spekulation i råvaror för egen räkning: att enbart i vinstsyfte handla med terminskontrakt. Detta omfattar inte direkt eller indirekt verksamhet mellan producenter och konsumenter som kan visa att dessa produkter kommer att användas för att täcka kommersiella eller industriella risker.</u></p>

Ändringsrekommendation 8

Artikel 6.1

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>1. Enheter som avses i artikel 3 får inte göra följande:</p> <p>(a) Bedriva egenhandel.</p> <p>(b) Med eget eller lånat kapital, enbart i vinstsyfte och för egen räkning</p>	<p>1. Enheter som avses i artikel 3 får inte göra följande:</p> <p>(a) Bedriva egenhandel.</p> <p>(b) <u>Spekulera i jordbruksråvaror.</u></p> <p>~~(b)~~(c) Med eget eller lånat kapital, enbart i vinstsyfte och för egen räkning</p>

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>i) förvärva eller bevara andelar eller aktier i AIF-fonder, i enlighet med definitionen i artikel 4.1 a i direktiv 2011/61/EU,</p> <p>ii) investera i derivat, certifikat, index eller andra finansiella instrument som är kopplade till aktier eller andelar i AIF-fonder,</p> <p>iii) inneha några andelar eller aktier i ett företag som bedriver egenhandel eller förvärvar andelar eller aktier i AIF-fonder.</p>	<p>i) förvärva eller bevara andelar eller aktier i AIF-fonder, i enlighet med definitionen i artikel 4.1 a i direktiv 2011/61/EU,</p> <p>ii) investera i derivat, certifikat, index eller andra finansiella instrument som är kopplade till aktier eller andelar i AIF-fonder,</p> <p>iii) inneha några andelar eller aktier i ett företag som bedriver egenhandel eller förvärvar andelar eller aktier i AIF-fonder.</p>

Ändringsrekommendation 9

Artikel 6.2

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>2. Förbudet enligt punkt 1 a får inte tillämpas på följande:</p> <p>(a) Finansiella instrument som emitterats av medlemsstater eller enheter som förtecknas i artiklarna 117.2 och 118 i förordning (EU) nr 575/2013.</p> <p>(b) En situation där en enhet som avses i artikel 3 uppfyller följande villkor:</p> <p>i) Den använder eget kapital i samband med sin likviditetsförvaltning.</p> <p>ii) Den enbart innehar, köper, säljer eller på annat sätt förvärvar eller avyttrar likvida medel eller motsvarande tillgångar. Motsvarande tillgångar ska vara högljvda placeringar som hålls i det egna kapitalets basvaluta, ska lätt kunna omvandlas till ett känt kontant belopp, ha obetydlig värdeförändringsrisk, ha en löptid som inte överskrider 397 dagar och ge en avkastning som inte överstiger avkastningen på en tremånaders statsobligation av hög kvalitet.</p>	<p>2. Förbudet enligt punkt 1 a får inte tillämpas på följande:</p> <p>(a) Finansiella instrument som emitterats av medlemsstater, <u>av medlemsstaters regioner, där exponeringarna åsätts 0 % riskvikt i enlighet med artikel 115 i förordning (EU) nr 575/2013,</u> eller av enheter som förtecknas i artiklarna 117.2 och 118 i förordning (EU) nr 575/2013.</p> <p>(b) En situation där en enhet som avses i artikel 3 uppfyller följande villkor:</p> <p>i) Den använder eget kapital i samband med sin likviditetsförvaltning.</p> <p>ii) Den enbart innehar, köper, säljer eller på annat sätt förvärvar eller avyttrar likvida medel eller motsvarande tillgångar. Motsvarande tillgångar ska vara högljvda placeringar som hålls i det egna kapitalets basvaluta, ska lätt kunna omvandlas till ett känt kontant belopp, ha obetydlig värdeförändringsrisk, ha en löptid som inte överskrider 397 dagar och ge en avkastning som inte överstiger avkastningen på en tremånaders statsobligation av hög kvalitet.</p>

Motivering

Det finns inget objektivt skäl att behandla finansiella instrument som de nationella regeringarna emitterat annorlunda än finansiella instrument som medlemsstaternas regioner emitterat, där exponeringarna åsätts 0 % riskvikt i enlighet med artikel 115 i förordning (EU) nr 575/2013.

Ändringsrekommendation 10

Artikel 6.4 (ny)

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	<p><u>4. Begränsningarna i punkt 1 b ska inte heller tillämpas på marknadsaktörer som kan visa att deras handel med jordbruksråvaror kommer att användas för att täcka kommersiella eller industriella risker.</u></p>

Ändringsrekommendation 11

Artikel 6.6

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>6. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 36 för att undanta följande från förbudet enligt punkt 1 a:</p> <p>(a) Andra finansiella instrument än de som avses i punkt 2 a som utfärdats av myndigheter i tredjeländer som tillämpar tillsyns- och regleringssystem som minst är likvärdiga med dem som tillämpas i unionen, där exponeringarna åsätts 0 % riskvikt i enlighet med artikel 115 i förordning (EU) nr 575/2013.</p> <p>(b) Finansiella instrument som medlemsstaternas regioner emitterat, där exponeringarna åsätts 0 % riskvikt i enlighet med artikel 115 i förordning (EU) nr 575/2013.</p>	<p>6. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 36 för att undanta följande från förbudet enligt punkt 1 a:</p> <p>(a) Andra finansiella instrument än de som avses i punkt 2 a som utfärdats av myndigheter i tredjeländer som tillämpar tillsyns- och regleringssystem som minst är likvärdiga med dem som tillämpas i unionen, där exponeringarna åsätts 0 % riskvikt i enlighet med artikel 115 i förordning (EU) nr 575/2013.</p> <p>~~(b) Finansiella instrument som medlemsstaternas regioner emitterat, där exponeringarna åsätts 0 % riskvikt i enlighet med artikel 115 i förordning (EU) nr 575/2013.~~</p>

Motivering

Det finns inget objektivt skäl att behandla finansiella instrument som de nationella regeringarna emitterat annorlunda än finansiella instrument som medlemsstaternas regioner emitterat, där exponeringarna åsätts 0 % riskvikt i enlighet med artikel 115 i förordning (EU) nr 575/2013.

III.B. Rapportering och insyn i transaktioner för värdepappersfinansiering – COM(2014) 40 final**Ändringsrekommendation 1**

Nytt skäl efter skäl 12

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	<p><u>Eftersom transaktioner för värdepappersfinansiering skulle kunna säljas indirekt till små och medelstora företag, lokala och regionala myndigheter samt privatpersoner genom finansiella instrument måste bank- och skuggbanksenheter dessutom inta en heltäckande, rättvis och ansvarsfull hållning gentemot dessa organ när de ger dem råd om riskerna.</u></p>

Motivering

Eftersom det handlar om sofistikerade aktörer skulle små och medelstora företag, lokala och regionala myndigheter samt privatpersoner kunna vara indirekt inblandade i dessa slags instrument. Att ge rätt information är en huvuduppgift för bankerna och för de enheter som kan spela samma roll som banker.

Bryssel den 26 juni 2014.

*Regionkommitténs
ordförande*

Michel LEBRUN

ISSN 1977-1061 (elektronisk utgåva)
ISSN 1725-2504 (pappersutgåva)

Europeiska unionens publikationsbyrå
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

SV